

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** **KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 651/2014,**
17. juuni 2014,
ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse
siseturuga kokkusobivaks
(EMPs kohaldatav tekst)
(ELT L 187, 26.6.2014, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni määrus (EL) 2017/1084, 14. juuni 2017	L 156	1	20.6.2017
► <u>M2</u>	Komisjoni määrus (EL) 2020/972, 2. juuli 2020	L 215	3	7.7.2020
► <u>M3</u>	Komisjoni määrus (EL) 2021/452, 15. märts 2021	L 89	1	16.3.2021
► <u>M4</u>	Komisjoni määrus (EL) 2021/1237, 23. juuli 2021	L 270	39	29.7.2021

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 236, 14.9.2017, lk 28 (651/2014)
- **C2** Parandus, ELT L 26, 31.1.2018, lk 53 (2017/1084)

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 651/2014,

17. juuni 2014,

ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks

(EMPs kohaldatav tekst)

SISUKORD

I PEATÜKK.	Üldsätted
II PEATÜKK.	Järelevalve
III PEATÜKK.	Erinevate abiliikide suhtes kohaldatavad erisätted
1. jagu —	Regionaalabi
2. jagu —	VKEdele antav abi
2a jagu —	Euroopa territoriaalse koostöö jaoks antav abi
3. jagu —	Abi VKEde juurdepääsuks rahastamisele
4. jagu —	Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi
5. jagu —	Koolitusabi
6. jagu —	Ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antav abi
7. jagu —	Keskonnakaitseks antav abi
8. jagu —	Teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi
9. jagu —	Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks
10. jagu —	lairibataristutele antav abi
11. jagu —	Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi
12. jagu —	Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi
13. jagu —	Kohalikule taristule antav abi
14. jagu —	Piirkondlikele lennujaamadele antav abi
15. jagu —	Sadamatele antav abi
16. jagu —	InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi
IV PEATÜKK.	Lõppsätted

▼BI PEATÜKK
ÜLDSÄTTED*Artikkel 1***Reguleerimisala**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste abiliikide suhtes:
 - a) regionaalabi;
 - b) abi VKEdele investeerimisabi, tegevusabi ja VKEde rahastamisele juurdepääsu abi vormis;
 - c) keskkonnakaitseks antav abi;
 - d) teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi;
 - e) koolitusabi;
 - f) ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate värbamiseks ja tööhõiveks antav abi;
 - g) teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi;
 - h) sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks;
 - i) abi lairibataristutele;
 - j) kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi;

▼M1

- k) spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi;
- l) kohalikule taristule antav abi;

▼M4

- m) piirkondlikele lennujaamadele antav abi;
- n) sadamatele antav abi;
- o) Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antav abi ning
- p) InvestEU fondist toetatavate finantstootetega seotud abi.

▼B

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:

▼M4

- a) abikavad, mis kuuluvad käesoleva määruse III peatüki 1. jao (v.a artikkel 15), 2., 3., 4., 7. jao (v.a artikkel 44) ja 10. jao alla, ning abi, mida antakse kõnealuse peatüki 16. jao alusel finantstootetena, kui keskmine riigiabi aastaeelarve liikmesriigi kohta ületab 150 miljonit eurot, kuue kuu möödumisel nende jõustumisest. Käesoleva määruse III peatüki 16. jao kohase abi puhul võetakse hindamisel, kas liikmesriigi keskmine asjaomase finantstootetega seotud riigiabi aastaeelarve ületab 150 miljonit eurot, arvesse üksnes liikmesriigi osamakseid (mis on sihtotstarbeliselt ette nähtud teatava finantstoote jaoks) ELi tagatise liikmesriigi osasse, millele on osutatud Euroopa

▼ M4

Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/523 ⁽¹⁾ artikli 9 lõike 1 punktis b. Komisjon võib otsustada, et käesoleva määruse kohaldamist jätkatakse mis tahes kõnealuse abikava suhtes kauem, olles hinnanud liikmesriigi poolt 20 tööpäeva jooksul alates abikava jõustumisest komisjonile esitatud hindamiskava. Kui komisjon on juba pikendanud käesoleva määruse kohaldamist selliste kavade suhtes üle algse kuue kuu, võivad liikmesriigid otsustada pikendada kõnealuste kavade kohaldamisega kuni käesoleva määruse kohaldamisaja lõpuni, tingimusel et asjaomane liikmesriik on esitanud hindamisaruande kooskõlas komisjoni poolt heaks kiidetud hindamiskavaga. Erandina võib käesoleva määruse alusel antavat regionaalabi siiski pikendada asjakohaste regionaalabi kaartide kehtivusaja lõpuni;

▼ B

- b) artikli 1 lõike 2 alapunktis a osutatud abikavade mis tahes muudatused, mis ei ole muudatused, mis ei mõjuta abikava siseturuga kokkusobivust käesoleva määruse alusel, või mis ei mõjuta märkimisväärselt heaks kiidetud hindamiskava sisu;
- c) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude eksportimisest tulenevate jooksvate kuludega;
- d) abi, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel.

▼ M1

- 3. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:

▼ M4

- a) kalandus- ja vesiviljelussektoris antav abi, mida reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1379/2013 ⁽²⁾, välja arvatud koolitusabi, VKEdele rahastamisele juurdepääsuks antav abi, teadus- ja arendustegevuse valdkonnas antav abi, VKEdele innovatsiooniks antav abi, ebasoodsas olukorras olevate töötajate ja puudega töötajate jaoks antav abi ning äärepoolseimates piirkondades antav investeringuteks ettenähtud abi, regionaalse tegevusabi kavad, põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse (EIP) tööühma projektidele antav abi, kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele antav abi, Euroopa

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU” ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1379/2013 kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

▼ M4

territoriaalse koostöö projektidele antav abi ning InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi, välja arvatud komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 1 loetletud abi liigid;

- b) põllumajandusliku esmatootmise sektorile antav abi, välja arvatud äärepoolseimates piirkondades antav investeeringuteks ettenähtud abi, regionaalse tegevusabi kavad, VKEdele nõustamiseks antav abi, riskifinantseerimisabi, teadus- ja arendustegevuseks antav abi, VKEdele innovatsiooniks antav abi, keskkonnaabi, koolitusabi, ebasoodsas olukorras olevate töötajate ja puudega töötajate jaoks antav abi, põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektidele antav abi, kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele antav abi ning Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antav abi ja InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi;

▼ M1

- c) põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise sektoris antav abi järgmistel juhtudel:

i) kui abisumma määratakse kindlaks esmatootjatelt ostetud või kõnealuste ettevõtjate poolt turule viidud toodete hinna või koguse alusel,

ii) kui abi antakse tingimusel, et osa abist või kogu abi antakse edasi esmatootjatele;

- d) konkurentsivõimetute söekaevanduste sulgemise soodustamiseks antav abi vastavalt nõukogu otsusele nr 2010/787/EL ⁽²⁾;

e) regionaali liigid, millele on osutatud artiklis 13.

▼ B

Kui ettevõtja tegutseb nii esimese lõigu punktis a, b või c osutatud valdkonnas kui ka muudes valdkondades, mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse, kohaldatakse käesolevat määrust üksnes nende muudele valdkondadele või tegevustele antava abi suhtes tingimusel, et liikmesriigid tagavad asjakohaseid meetmeid (nagu tegevuste eraldi käsitlemine või kulude eristamine) võttes, et käesoleva määruse reguleerimisalast välja arvatud valdkondades toimivatele tegevustele ei anta käesoleva määruse alusel abi.

⁽¹⁾ Komisjoni 27. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähesel tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45).

⁽²⁾ Nõukogu 10. detsembri 2010. aasta otsus 2010/787/EL konkurentsivõimetute söekaevanduste sulgemise soodustamiseks antava riigiabi kohta (ELT L 336, 21.12.2010, lk 24).

▼M4

4. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:
- a) abikavad, milles ei ole sõnaselgelt välistatud üksikabi väljamaksmine ettevõtjale, kellele komisjoni sellise eelneva otsuse alusel, millega sama liikmesriigi poolt antud abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks, välja arvatud juhul, kui tegemist on abikavaga, millega korvatakse teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju, ning artikli 19b, 2a. jao ja III peatüki 16. jao kohased abikavad;
 - b) ihtotstarbeline üksikabi ettevõtjatele, nagu on osutatud punktis a;
 - c) abi raskustes olevale ettevõtjale, välja arvatud abikavad, millega korvatakse teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju, idufirmade abikavad, regionaalse tegevusabi kavad, artikli 19b kohased abikavad, VKEdele artikli 56f kohaselt antav abi ja finantsvahendajatele artiklite 16, 21, 22 ja 39 ja III peatüki 16. jao alusel antav abi, kui nende kavade alusel ei kohelda raskustes olevaid ettevõtjaid teistest ettevõtjatest soodsamalt. Erandina kohaldatakse käesolevat määrust siiski ettevõtjate suhtes, kes ei olnud 31. detsembri 2019. aasta seisuga raskustes, kuid sattusid raskustesse ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2021.

▼B

5. Käesolevat määrust ei kohaldata riigiabi meetmete suhtes, kui meetme enda, selle tingimuste või rahastamisviisiga kaasneks paratamatult ELi õiguse rikkumine, eelkõige järgneva puhul:
- a) abimeetmed, mille puhul abi andmise tingimuseks on abisaaja peakorterit asumine asjaomases liikmesriigis või tegutsemine peamiselt selles liikmesriigis; Siiski on lubatud nõue, et abi maksmise hetkel peab ettevõtjal olema abi andvas liikmesriigis ettevõtte või filiaal.
 - b) abimeetmed, mille andmise tingimus on, et abisaaja kohustab kasutama riigis toodetud tooteid või riigis pakutavaid teenuseid;
 - c) abimeetmed, mis piiravad abisaaja võimalust kasutada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemusi teises liikmesriigis.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „abi” — meede, mis vastab kõikidele aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- 2) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad” ehk „VKEd” — I lisas sätestatud kriteeriumitele vastavad ettevõtted;

▼B

- 3) „puudega töötaja” — isik, kes:
- a) on riigi õigusaktide kohaselt puudega isik, või
 - b) isik, kellel on pikaajaline füüsiline, vaimne, intellektuaalne või meeleline vaegus, mis võib koostoimel erinevate tõketega takistada nende täielikku ja tõhusat osalemist ühiskonnaelus teistega võrdsetel alustel.
- 4) „ebasoodsas olukorras olev töötaja” —
- a) isik, kellel ei ole viimase kuue kuu jooksul olnud alalist palgalist töökohta;
 - b) isik vanuses 15–24 või
 - c) isik, kes ei ole omandanud keskharidust ega kutseharidust (rahvusvahelise ühtse hariduse liigituse tase 3) või kelle täisajaga õppe lõpetamisest on möödas vähem kui kaks aastat ja kes ei ole saanud oma esimest alalist palgalist töökohta, või
 - d) üle 50aastane isik või
 - e) üksi elav täiskasvanu, kellel on vähemalt üks ülalpeetav;
 - f) isik, kes töötab sektoris või ametialal, mille puhul sooline tasakaalustamatus ületab vähemalt 25 % võrra asjaomase liikmesriigi kõikide majandussektorite keskmist soolist tasakaalustamatust kui isik kuulub vastavasse vähemusse, või
 - g) isik, kes on liikmesriigi rahvusvähemuse liige ja kellel on vaja parandada oma keele- või kutseoskusi või suurendada töökogetumust, et tõhustada oma väljavaateid püsiva töökoha leidmiseks;
- 5) „transport” — reisijate vedu õhusõidukiga, meritsi, maanteed, raudteed või siseveeteed pidi, või kaubaveeteenused rendi või tasu eest;
- 6) „transpordikulud” — kulud, mida abisaaja teekonna eest rendi või tasuna maksab ja mis hõlmavad järgmist:
- a) veokulud, käitlemiskulud, ajutise ladustamise kulud niivõrd, kui need on teekonnaga seotud;
 - b) lasti kindlustuskulud;
 - c) lasti (vajaduse korral dedveiti) suhtes kohaldatavad maksud, tollimaksud ja lõivud nii lähetamiskohas kui ka sihtkohas; ning
 - d) kulud ohutuse ja turvalisuse kontrolliks, lisatasud kütusekulu suurenemise eest;

▼B

- 7) „äärealad” — äärepoolseimad piirkonnad, Malta, Küpros, Ceuta ja Melilla, liikmesriigi territooriumi hulka kuuluvad saared ja hõredalt asustatud piirkonnad;
- 8) „põllumajandustoodete turustamine” — toodete omamine või väljapanek, mille eesmärk on müük, müügiks pakkumine, tarnimine või mis tahes muu turustamise viis, välja arvatud esmatootja esmamüük edasimüüjatele või töötlejatele, ja mis tahes tegevus, millega toodet esmamüügiks ette valmistatakse; esmatootja poolset lõpptarbijale müümist käsitatakse turustamisena, kui see toimub selleks ettenähtud kohas;
- 9) „põllumajandustoodete esmatootmine” — aluslepingu I lisas loetletud põllundus- ja loomakasvatussaaduste tootmine ilma täiendada töötlemiseta kõnealuste toodete olemust muutmata;
- 10) „põllumajandustoodete töötlemine” — põllumajandustoodete mis tahes töötlemine, mille saadus on samuti põllumajandustoodete, välja arvatud selline põllumajandusettevõttes toimuv tegevus, mis on vajalik loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks;
- 11) „põllumajandustooted” — aluslepingu I lisas loetletud tooted, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1379/2013 I lisas loetletud kalandus- ja vesiviljelustooted;
- 12) „äärepoolseimad piirkonnad” — piirkonnad, mis on määratletud ELi toimimise lepingu artiklis 349. Vastavalt Euroopa Ülemkogu otsusele 2010/718/EL lakkas Saint-Barthélemy saar alates 1. jaanuarist 2012 olemast äärepoolseim piirkond. Vastavalt Euroopa Ülemkogu otsusele 2012/419/EL sai Mayotte'ist alates 1. jaanuarist 2014 äärepoolseim piirkond;
- 13) „süsi” — kõrge kvaliteediklassi, keskmise kvaliteediklassi ja madala kvaliteediklassi A ja B kategooria süsi Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni koostatud rahvusvahelise söekodifitseerimissüsteemi tähenduses, mida on selgitatud nõukogu 10. detsembri 2010. aasta otsuses konkurent-sivõimete söekaevanduste sulgemise soodustamiseks antava riigiabi kohta ⁽¹⁾;
- 14) „üksikabi” —
- i) sihtotstarbeline üksikabi ning
 - ii) abikava raames üksikutele abisaajatele antav abi;
- 15) „abikava” — mis tahes dokument, mille alusel võidakse ilma edasisi rakendusmeetmeid nõudmata anda üksikabi kõnealuses dokumendis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ja mis tahes dokument, mille alusel võidakse anda konkreetse projektiga mitteseotud abi ühele või mitmele ettevõtjale määratlemata ajaks ja/või määratlemata ulatuses;

⁽¹⁾ ELT L 336, 21.12.2010, lk 24.

▼B

- 16) „hindamiskava” — dokument, mis koosneb vähemalt järgmistest elementidest: hinnatava abikava eesmärgid, hindamisküsimused, tulemusnäitajad, kavandatav meetodika hindamise läbiviimiseks, andmekogumismõõded, hindamise kavandatav toimumisaeg, sealhulgas lõpliku hindamisaruande esitamise tähtaeg, hindamist teostava sõltumatu organi kirjeldus või kriteeriumid selle organi valimiseks ning hindamise avalikkuse tagamise meetmed;
- 17) „sihtotstarbeline üksikabi” — abi, mida ei anta abikava alusel;
- 18) „raskustes olev ettevõtja” — ettevõtja, kellel on vähemalt üks järgmistest tunnustest:
- a) Kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga (v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, millel on kulunud vähem kui 7 aastat esmamüügist, mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust), kes on akumuleeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist. Nii on see juhul, kui akumuleeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse kogusumma, mis ületab poolt märgitud aktsiakapitalist. Käesoleva sätte tähenduses osutab „piiratud vastutusega äriühing” eelkõige sellistele äriühingu liikidele, mida on nimetatud direktiivi 2013/34/EL ⁽¹⁾ I lisas, ning „aktsiakapital” hõlmab vajaduse korral mis tahes ülekurssi.
- b) Kui on tegemist äriühinguga, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus ettevõtte võlgade eest (v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, millel on kulunud vähem kui 7 aastat esmamüügist, mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust), ja kes on akumuleeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma raamatupidamises näidatud kapitalist. Käesoleva sätte tähenduses osutab „äriühing, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus ettevõtte võlgade eest” eelkõige sellistele ettevõtete liikidele, mida on nimetatud direktiivi 2013/34/EL II lisas.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL, 26. juuni 2013, teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ.

▼B

- c) Kui asjaomase ettevõtja suhtes on võlausaldajate soovil algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või ettevõtja vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.
- d) Kui ettevõtja on saanud päästmisabi ja ei ole laenu veel tagasi maksnud või garantiid lõpetanud, või on saanud ümberkorraldusabi ning ettevõtja suhtes kohaldatakse jätkuvalt ümberkorralduskava.
- e) Ettevõtja puhul, mis ei ole VKE, kui viimase kahe aasta jooksul:
- 1) ettevõtja arvestuslik finantsvõimendus on olnud suurem kui 7,5 ja
 - 2) ettevõtte EBITDA suhe intressimaksete kattevarasse on olnud alla 1,0.
- 19) „kohustuslikud territoriaalsed kulutused” — abi andva asutuse poolt abisaajatele pandud kohustus kulutada teatav miinimumsumma ja/või sooritada teatav osa tootmistegevusest mingil kindal territooriumil;
- 20) „kohandatud abisumma” — suurtele investeerimisprojektidele lubatud maksimaalne abisumma, mis arvutatakse järgmise valemi alusel:
- $$\text{suurim abisumma} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C),$$
- kus: R on abi ülemmäär, mida asjaomases piirkonnas kohaldatakse vastavalt heakskiidetud regionaalabi kaardile ning mis kehtib abi andmise kuupäeval, välja arvatud suurendatud abi ülemmäär VKEde puhul; A on esialgsed 50 miljonit abikõlblikest kuludest, B on abikõlblikud kulud vahemikus 50–100 miljonit eurot ning C abikõlblikud kulud üle 100 miljoni euro;
- 21) „tagasi makstav ettemakse” — projekti jaoks antav laen, mis makstakse ühe või mitme osamaksena ja mille tagasimaksmise tingimused sõltuvad projekti tulemustest;
- 22) „brutotoetusekvivalent” — abi summa, kui see on antud toetusena abisaajale, enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- 23) „tööde alustamine” — kas investeringuga seotud ehitustööde alustamine või esimene õiguslikult siduv kohustus tellida seadmeid või muu kohustus, mis teeb investeringu pöördumatuks, olenevalt sellest, mis on varajasem. Tööde alustamiseks ei peeta maa ostmist ja ettevalmistustöid, näiteks lubade saamist või teostatavusuuringute teostamist. Ülevõtmiste puhul tähendab „tööde alustamine” omandatud ettevõttega vahetult seotud vara omandamise hetke;
- 24) „suurettevõtjad” — ettevõtjad, kes ei vasta I lisa sätestatud kriteeriumitele;

▼ B

- 25) „maksumeetme kava järglaskava” — maksusoodustuse vormis kava, mis kujutab endast eelneva maksusoodustuse vormis kava muudatust ja millega asendatakse eelnev kava;
- 26) „abi osakaal” — abi kogusumma, mis on väljendatud protsendina abikõlblikest kuludest enne maksude või muude tasude mahaarvamist;

▼ M2

- 27) „abi saavad piirkonnad” — piirkonnad, mis on määratletud heakskiidetud regionaalabi kaardiga, mis on heaks kiidetud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktide a ja c kohaldamisel ajavahemikuks 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2021, kui tegemist on kuni 31. detsembrini 2021 antava regionaalabiga, ning piirkonnad, mis on määratletud heakskiidetud regionaalabi kaardiga, mis on heaks kiidetud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktide a ja c kohaldamisel ajavahemikuks 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2027, kui tegemist on pärast 31. detsembrini 2021 antava regionaalabiga;

▼ B

- 28) „abi andmise kuupäev” — kuupäev, mil abisaajal tekib vastavalt liikmesriigi õigusaktidele seaduslik õigus abi saada;
- 29) „materiaalne vara” — maast, hoonetest ja tootmisrajatistest, masinatest ja seadmetest koosnev vara;
- 30) „immateriaalne vara” — vara, millel ei ole füüsilist või rahalist kehastust, näiteks patendid, litsentsid, oskusteave või muu intellektuaalomand;
- 31) „palgakulu” — kogusumma, mida abisaaja teatava ajavahemiku jooksul seoses asjaomaste töökohtadega tegelikult maksab ja mis hõlmab maksustamiselset brutopalka ning kohustuslikke sotsiaalkindlustusmaksmeid ning lapse- ja vanemaholduskulusid;
- 32) „töötajate arvu suurenemine kokkuvõttes” — töötajate arvu suurenemine asjaomases ettevõttes keskmiselt vaadeldaval perioodil; kõnealusel perioodil kaotatud töökohad tuleb seetõttu lahutada ning täisajaga tööd, osaajaga tööd ja hooajatööd tuleb mõõta aasta tööühiku murdosades;
- 33) „eriotstarbeline taristu” — taristu, mis on ehitanud eelnevalt kindlaksmääratud ettevõtja(te) jaoks ning mis on kohandatud nende vajadustele.
- 34) „finantsvahendaja” — mis tahes finantseerimisasutus olenemata tema juriidilisest ja omandivormist, sealhulgas fondifondid, eraõiguslikud investeerimisfondid, avalik-õiguslikud investeerimisfondid, pangad, mikrokreiidiasutused ja garantiitühingud;

▼ B

- 35) „teekond” — kaupade liikumine lähetamiskohast sihtkohta, sealhulgas mis tahes vaheetapp asjaomases liikmesriigis või väljaspool seda, kasutades üht või mitut transpordiliiki;
- 36) „õiglane tasuvuslävi” — eeldatav tasuvus, mis võrdub riskiga korrigeeritud diskontomääraga, mis kajastab projekti riskitaset ning sellise kapitali liiki ja taset, mida erainvestor kavatseb investeerida;
- 37) „kogurahastamine” — maksimaalne koguinvesteering, mis tehakse abikõlblikkusse ettevõtjasse või projekti käesoleva määruse 3. jao või artikli 16 või 39 kohaselt, välja arvatud puhtalt erasektori investeeringud, mis tehakse turutingimustel ja mida riigiabi-meede ei hõlma;
- 38) „konkureeriv pakkumismenetlus” — mittediskrimineeriv pakkumismenetlus, millega nähakse ette piisava arvu ettevõtjate osalemine ning mille puhul abi antakse kas pakkuja esialgse pakkumuse või enampakkumishinna alusel. Lisaks on pakkumismenetlusega seotud eelarve või maht siduvaks piiranguks, mis toob kaasa olukorra, kus kõik pakkujad ei saa abi saada;

▼ M1

- 39) „tegevuskasum” — erinevus diskonteeritud tulude ja diskonteeritud tegevuskulude vahel investeeringu majandusliku eluea jooksul, kui see vahe on positiivne. Tegevuskulud hõlmavad näiteks personalikulud, materjale, lepingulisi teenuseid, sidet, energiat, hooldust, renti, haldust, kuid ei hõlma amortisatsioonitasusid ega rahastamiskulusid, kui need on hõlmatud investeeringuteks ettenähtud abiga. Diskonteeritud tulude ja diskonteeritud tegevuskulude puhul on asjakohase diskontomäära kasutamise korral mõistlik kasum lubatud.

▼ B**Mõisted regionaalabi puhul**

- 40) Mõisted, mida kohaldatakse lairibataristutele antava abi puhul (punkt 10), kohalduvad ka asjaomaste regionaalabi sätete suhtes.
- 41) „investeeringuteks ettenähtud regionaalabi” — regionaalabi, mida antakse alginvesteeringuks või uut tegevusvaldkonda soodustavaks alginvesteeringuks;

▼ M1

- 42) „regionaalne tegevusabi” — abi ettevõtja jooksvate kulude vähendamiseks. See hõlmab niisuguseid kulukategooriaid nagu personalikulud, materjalid, tellitud teenused, side, energia, hooldus, rent, haldus, kuid ei hõlma amortisatsioonitasusid ega rahastamiskulusid, kui neid on investeeringuteks ettenähtud abi andmisel käsitatud abikõlblike kuludena;

▼ B

- 43) „terasesektor” — mis tahes tegevus järgmis(t)e too(de)te tootmiseks:

▼B

a) malm ja ferrosulamid:

terase tootmiseks ja rauasulatuseks mõeldud malm ja muu toormalm, peegelmalm ja süsinikrikastatud ferromangaan, välja arvatud muud ferrosulamid;

b) rauast ja tavalisest või eriterasest toor- ja pooltooted:

vedel terasevalu pidevvaluna või muul moel, sealhulgas pooltoodete valmistamiseks: valuplokid, kangid, plaadid; teraslatid ja tinatud latid; lai kuumvaltsitud rullteras, välja arvatud valandite valmistamiseks kasutatava vedelterasevalu tootmine väikestes ja keskmise suurusega valukodades;

c) kuumtöödeldud tooted rauast ja tavalisest või eriterasest:

rööpad, liiprid, alusplaadid ja lukuliiprid, talad, massiivsed kujundprofiilid pikkusega vähemalt 80 mm, sulundkonstruktsioonid, vardad ja kujundprofiilid pikkusega alla 80 mm, plaadid laiusega alla 150 mm, valtstraat, ümartoru- ja nelikantoru-profiilteras, kuumvaltsitud teraslatid ja -ribad (sealhulgas terasribad rullidena), kuumvaltsitud lehtteras (kaetud ja katmata), plaat- ja lehtteras paksusega vähemalt 3 mm, universaalplaadid laiusega vähemalt 150 mm, välja arvatud traat ja traaditooted, külmtõmmatud terasvardad ja malmvalu;

d) külmltsterasest tooted:

valgeplekk, plii-tinasulamiga pinnatud plekk, mustplekk, tsingitud lehtteras, muu materjaliga kaetud lehtteras, külmltvaltsitud lehtteras, tinamiseks ettenähtud elektrotehniline lehtteras ja teraseribad, külmltvaltslehed rullide ja ribadena;

e) torud:

kõik õmblusteta terastorud ja needitud terasest keevistorud läbimõõduga üle 406,4 mm;

44) „sünteeskiusektor” —

a) polüestril, polüamiidil, akrüülil või polüpropüleenil põhinevate igat liiki kiudude ja lõngade valmistamine ekstrusiooni-/tekstureerimise teel, olenemata nende lõppkasutusest, või

b) polümerisatsioon (sh polükondensatsioon), kui see on kasutatavate seadmete seisukohalt üks osa ekstrusioonist, või

c) kõik kõrvalprotsessid, mis on seotud võimaliku abisaaja või mõne teise samasse kontserni kuuluva äriühingu olemasoleva ekstrusiooni-/tekstureerimisvõimsusega ning mis on kõnealuse majandustegevuse puhul kasutatavate seadmete kaudu selle tootmisvõimsusega integreeritud;

45) „transpordisektor” — reisijate vedu õhusõidukiga, meritsi, maanteed, raudteed või siseveeteed pidi, või kaubaveoteenused rendi või tasu eest; täpsemalt tähendab „transpordisektor” järgmisi NACE Rev. 2 kohaseid tegevusi:

▼B

- a) NACE 49: Maismaaveondus ja torutransport, välja arvatud NACE 49.32 Taksoteenused, 49.42 Kolimisteenused, 49.5 Torutransport;
 - b) NACE 50: Veetransport
 - c) NACE 51: Õhutransport, välja arvatud NACE 51.22 Kosmo-
setransport.
- 46) „teatavatele konkreetsetele majandussektoritele suunatud abikava” — kava, mis hõlmab tegevusi, mis kuuluvad vähem kui viite statistilise klassifikaatori NACE Rev. 2 klassi (neljako-
haline arvkode).
- 47) turismialane tegevus — järgmine NACE Rev. 2 kohane tegevus:
- a) NACE 55: majutus;
 - b) NACE 56: toidu ja joogi serveerimine;
 - c) NACE 79: reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus, reservee-
rimine ning sellega seotud tegevus;
 - d) NACE 90: loome-, kunsti- ja meelelahutustegevus;
 - e) NACE 91: raamatukogude, arhiivide, muuseumide ja muude
kultuuriasutuste tegevus;
 - f) NACE 93: sporditegevus ning lõbustus- ja vaba aja
tegevused;

▼M1

- 48) „hõredalt asustatud piirkonnad” — NUTS 2 piirkonnad rahvasti-
kutihedusega alla 8 elaniku ruutkilomeetri kohta või NUTS 3
piirkonnad rahvastikutihedusega alla 12,5 elaniku ruutkilomeetri
kohta või piirkonnad, mida komisjon on sellisena tunnustanud
abi andmise ajal kehtivas regionaalabi kaarti käsitlevas üksikot-
suses;
- 48a) „väga hõredalt asustatud piirkonnad” — NUTS 2 piirkonnad
rahvastikutihedusega alla 8 elaniku ruutkilomeetri kohta või piir-
konnad, mida komisjon on sellisena tunnustanud abi andmise ajal
kehtivas regionaalabi kaarti käsitlevas üksikotsuses;

▼B

- 49) „alginvesteering” —
- a) investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse
seoses uue ettevõtte asutamisega, olemasoleva ettevõtte toot-
misvõimsuse suurendamisega, ettevõtte toodangu mitmekesis-
tamisega toodetega, mida ei ole veel ettevõttes toodetud, või
olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümber-
korraldamisega, või
 - b) vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või
oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud, ja seda
ostab müüjaga mitteseotud investor ning tegemist ei ole
üksnes ettevõtja aktsiate omandamisega;

▼B

- 50) „sama või sarnane tegevusala” — Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE Rev. 2) samasse klassi (neljakohaline arvkode) kuuluv tegevusala, nagu need on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1893/2006, ⁽¹⁾ millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi;
- 51) „uut majandustegevust soodustav alginvesteering” —
- a) investeering materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtte asutamisega või ettevõtte tegevuse mitmekesistamisega tingimusel, et uus tegevus ei ole sama või sarnane ettevõtte varasema tegevusalaga;
 - b) vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud, ja selle ostab müüjaga mitteseotud investor, tingimusel et soetatud varaga teostatav uus tegevus ei ole sama või sarnane tegevusalaga, mida ettevõtte teostas enne vara soetamist;
- 52) „suur investeerimisprojekt” — alginvesteering, mille abikõlblikud kulud ületavad 50 miljonit eurot, arvatuna abi andmise kuupäeva hindade ja vahetuskursside alusel;
- 53) „sihtkoht” — koht, kus kaubad maha laaditakse;
- 54) „lähendamiskoht” — koht, kus kaubad peale laaditakse;

▼M1

- 55) „tegevusabi saamiseks kõlblikud piirkonnad” — aluslepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimad piirkonnad, hõredalt asustatud piirkonnad või väga hõredalt asustatud piirkonnad;

▼B

- 56) „transpordiliik” — raudteetransport, maanteekaubavedu, transport siseveeteedel, meretransport, õhustransport, ühendvedu;
- 57) „linnaarendusfond” — spetsiaalne investeerimisvahend, mille eesmärk on investeerida linnaarendusprojektidesse linnaarengu abimeetme raames. Linnaarendusfondi juhib linnaarendusfondi valitseja;
- 58) „linnaarendusfondi valitseja” — professionaalne fondivalitseja, millel on juriidilise isiku staatus ja mis valib välja abikõlblikud linnaarendusprojektid ja teeb neisse investeeringuid;

⁽¹⁾ ELT L 393, 30.12.2006, lk 1.

▼ B

- 59) „linnaarendusprojekt” — investeerimisprojekt, millel on potentsiaali toetada linnade säästva arengu integreeritud lähenemisviisi raames kavandatud meetmete rakendamist ning aidata kaasa selles sätestatud eesmärkide täitmisele, sealhulgas projektid, mille sisemine tasuvuslävi ei pruugi olla piisav selleks, et meelitada investeeeringuid ligi üksnes äriilistel alustel. Linnaarendusprojekti võib korraldada abisaaja erainvestori õiguslikku struktuuri kuuluva eraldiseisva finantseerimisüksuse või iseseisva juriidilise isiku, näiteks eriotstarbeline rahastamisvahendi, kaudu;
- 60) „integreeritud ja säästev linnaarendusprojekt” — kohaliku omavalitsuse või avaliku sektori asutuse ametlikult kavandatud ja kinnitatud strateegia konkreetse linnapiirkonna ja perioodi jaoks, millega sätestatakse integreeritud tegevused linnakeskkonna majanduslike, keskkonna- ja kliimaalaste, demograafiliste ning sotsiaalsete probleemide lahendamiseks.
- 61) „mitterahaline sissemakse” — maa või kinnisvara kujul tehtav sissemakse, kui maa või kinnisvara moodustab osa linnaarendusprojektist;

▼ M1

- 61a) „ümberpaigutamine” — sama või sarnase tegevuse või selle osa üleviimine ühest EMP lepingu osalisriigi ettevõttest (algne ettevõtte) teise EMP lepingu muus osalisriigis asuvasse ettevõttesse, kuhu toetatav investeering tehakse (toetatav ettevõtte). Ümberpaigutamine toimub siis, kui toode või teenus täidab nii algses kui ka toetatavas ettevõttes vähemalt osaliselt sama otstarvet ja vastab sama liiki tarbija nõudmistele või vajadustele ja EMPs asuva abisaaja ühes ettevõttes lähevad samas või sarnases tegevusalas kaduma töökohad;

▼ B**Mõisted VKEdele antava abi puhul**

- 62) „investeerimisprojektiga otseselt loodud töökohad” — investeeeringuga seonduva tegevusega seotud töökohad, sealhulgas töökohad, mis on tekkinud investeeeringuga loodud tootmisvõimsuse rakendusastme suurenemise tulemusel;

▼ M4**▼ B****Mõisted VKEdele rahastamisele juurdepääsuks antava abi puhul**

- 66) „kvaasiomakapitali investeering” — omakapitali ja võla vahepeale jääv rahastamisliik, mis on suurema riskiga kui kõrgema nõudeõiguse järguga võlad ja väiksema riskiga kui lihtaktsiakapital ning millelt saadav tulu tuleneb valdaja jaoks peamiselt aluseks oleva sihtettevõtja kasumist või kahjumist ning mis on kohustuste täitmata jätmise korral tagatiseta. Kvaasiomakapitali investeeringuid võib struktureerida võlana, need on tagatiseta ja allutatud (sh vahefinantseerimislaenud) ning mõnel juhul omakapitaliks vahetatavad, või eelisaktsiakapitalina;

▼ B

- 67) „garantii” — käesoleva määruse 1., 3., ja 7. jao kontekstis kirjalik leping, mis kohustab võtma vastutust kolmanda isiku kõigi või osade uute laenutehingute eest, nagu laenu- või liisinguinstrumentid, ning samuti kvaasiomakapitali investeerimisvahendid;
- 68) „garantiimäär” — riikliku investori asjaomase riigiabimeetme raames tehtud iga tehingu katmise protsendimäär;
- 69) „väljumine” — olukord, kus finantsvahendaja või investor likvideerib oma osaluse; see hõlmab müüki teisele ettevõtjale, mahakandmisi, aktsiate/laenude tagasimaksmist, müüki teisele finantsvahendajale või investorile, müüki finantseerimisasutusele ja müüki väärtpaberite avaliku pakkumise teel, sealhulgas esmast avalikku pakkumist (IPO);
- 70) „rahaeraldis” — tagasimakstav riiklik investeering finantsvahendajale, et teha investeeringuid riskifinantseerimismeetme raames, mille puhul kogu tulu tagastatakse riiklikule investorile;
- 71) „riskifinantseerimisinvesteering” — omakapitaliinvesteeringud ja kvaasiomakapitali investeeringud, laenud — sealhulgas liisingud, garantiid või nende kombinatsioon — uute investeeringute jaoks;
- 72) „sõltumatu erainvestor” — mis tahes erainvestor, kellele ei kuulu selle abikõlbliku ettevõtja aktsiaid või osakuid, kellesse ta investeerib, sealhulgas äriinglid ja finantseerimisasutused — olenemata nende omandisuhetest — sel määral, mil nad kannavad oma investeeringuga kaasneva kogu riski; uue äriühingu asutamise korral loetakse, et kõik erainvestorid, sealhulgas asutajad, on sellest ettevõttest sõltumatud;
- 73) „füüsiline isik” — artiklite 21 ja 23 tähenduses muu kui juriidiline isik, kes ei ole ettevõtja aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses;
- 74) „omakapitaliinvesteering” — ettevõtjale sellise kapitali pakkumine, mis investeeritakse otse või kaudselt vastava suurusega osaluse eest selles ettevõtjas;
- 75) „esimene kaubanduslik müük” — äriühingu esimene müük kaupade või teenuste turul, välja arvatud piiratud müük turu testimiseks;
- 76) „börsil noteerimata VKE” — VKE, mis ei ole börsi ametlikus nimekirjas noteeritud, välja arvatud alternatiivsed kauplemisplatvormid.
- 77) „jätkuinvesteering” — täiendav riskifinantseerimisinvesteering äriühingusse, mis on juba osalenud ühes või enamas eelnevas riskifinantseerimise investeerimisvoorus;
- 78) „asenduskapital” — äriühingu olemasolevate aktsiate ostmine varasemalt investorilt või aktsionärit;

▼B

- 79) „volitatud üksus” — Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfond, rahvusvaheline finantseerimisasutus, milles liikmesriik on osanik, või liikmesriigis asutatud finantseerimisasutus, kes tegutsevad avalikes huvides avaliku sektori asutuse järelevalve all, avalik-õiguslik asutus või eraõiguslik isik, kes osutab avalikke teenuseid. Volitatud üksuse võib valida või otse määrata kooskõlas direktiivi 2004/18/EÜ (ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta) ⁽¹⁾ sätetega või muu järgneva õigusaktiga, millega kõnealune direktiiv täielikult või osaliselt asendatakse;
- 80) „innovaatiline ettevõte” —
- a) ettevõtte, kes saab näidata väliseksperdi hinnangu alusel, et arendab tulevikus tooteid, teenuseid või protsesse, mis on uued või oluliselt täiustatud võrreldes tehnika tasemega vastavas majandusharus, ning millega on seotud tehnoloogilise või tööstusliku ebaõnnestumise risk, või
 - b) ettevõtte teadus- ja arendustegevuse kulude osakaal kogu tegevuskuludest on vähemalt 10 % vähemalt ühel aastal abi andmisele eelnenud kolme aasta jooksul või alles alustanud ettevõtte puhul, kellel puudub finantsminevik, vastavalt välisaudiitori kinnitatud käesoleva raamatupidamisperioodi auditile;
- 81) „alternatiivne kauplemisplatvorm” — direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 15 kohane mitmepoolne kauplemissüsteem, mille puhul on enamiku kaubeldavaid finantsinstrumente emiteerinud VKEd;
- 82) „laenuinstrument” — kokkulepe, mille kohaselt peab laenuandja tegema laenuvõtjale kättesaadavaks kokkulepitud summa kokkulepitud ajaks ning laenuvõtja peab summa tagasi maksma kokkulepitud aja jooksul. See võib esineda laenu või muu rahastamisinstrumendi, sealhulgas liisingu kujul, millega tagatakse laenuandjale miinimumtootluse põhiosa; Olemasolevate laenude refinantseerimine ei ole abikõlblik.

Mõisted teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava abi puhul

- 83) „teadmisi levitav organisatsioon” — üksus (nt ülikool või uurimisinstituut, tehnoirde agentuur, innovatsioonivahendaja, teadusuuringutele pühendunud füüsiline või virtuaalne koostööüksus) hoolimata oma õiguslikust staatusest (ava- või eraõiguslik) või rahastamise viisist, mille peamine eesmärk on sõltumatult teostada alusuuringuid, rakendusuuringuid või tootearendust ja laialdaselt levitada sellise tegevuse tulemusi, kasutades selleks õpetamist, avaldamist või

⁽¹⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

▼B

teadmussiiret. Kui üksus tegeleb ka majandustegevusega, tuleb sellise majandustegevuse rahastamine, kulud ja tulud arvestada eraldi. Ettevõtjatel, kes avaldavad otsustavat mõju sellisele üksusele, nt aktsionäridel või liikmetel, ei tohi olla eelisjuurdepääsu sellise üksuse teadustulemustele;

- 84) „alusuuring” — eksperimentaalne või teoreetiline töö, mida tehakse peamiselt selleks, et omandada uusi teadmisi nähtuste ja uuritavate faktide põhialuste kohta ilma otsese kaubandusliku rakenduse eesmärgiga;
- 85) „rakendusuuring” — kavandatud uuringud või kriitilised uuringud uute teadmiste ja oskuste hankimiseks, mida saaks kasutada uute toodete, protsesside või teenuste arendamisel või selleks, et täiustada märkimisväärselt olemasolevaid tooteid, protsesse või teenuseid. See hõlmab rakendusuuringu (ja eriti geneerilise tehnoloogia valideerimise) jaoks vajalike komplekssete süsteemide komponentide loomist ning võib sisaldada prototüüpide konstrueerimist laboris või olemasolevaid süsteeme simuleerivas keskkonnas, samuti katsetootmisliine;
- 86) „tootearendus” — olemasolevate teaduslike, tehnoloogiliste, äri-aste ja teiste asjakohaste teadmiste ja oskuste omandamine, ühendamine, kujundamine ja kasutamine uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste arendamise jaoks. Siia hulka võivad kuuluda ka tegevused, mille eesmärk on uute toodete, protsesside või teenuste mõisteline määratlemine, kavandamine ja dokumenteerimine.

Tootearendus võib hõlmata uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste prototüüpide loomist, demonstreerimist, pilootkasutust, katsetamist ja valideerimist reaalsusele vastavas tööseisundi keskkonnas, kui põhieesmärk on mittevalmis toodet, protsessi või teenust tehniliselt täiustada. Tootearenduse hulka kuulub ka kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate prototüüpide ja katseprojektide arendamine, kui prototüüp on tingimata kaubanduslik lõpptoodet ja kui selle tootmine üksnes demonstreerimise ja valideerimise eesmärgil on liiga kallis.

Tootearendus ei hõlma olemasolevate toodete, tooteliinide, tootmisprotsesside, teenuste ja muude toimingute rutiinset või perioodilist muutmist, isegi kui sellised muudatused tähendavad täiustamist;

- 87) „teostatavusuuring” — projekti potentsiaali hindamine ja analüüs, mille eesmärk on toetada otsuste tegemise protsessi, tehes objektiivselt ja ratsionaalselt kindlaks projekti tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud ning samuti selgitades välja projekti elluviimiseks vajalikud vahendid ja projekti eduväljavaated;

▼B

- 88) „personalikulud” — kulud seoses teadustöötajate, tehnikute ja muude abitöötajatega selles ulatuses, mil nad tegelevad asjaomase projekti või tegevusega;
- 89) „reaaluringimused” — pooltevahelise tehingu tingimused ei erine nendest, mis oleksid kehtinud sõltumatute ettevõtjate vahel, ja puudub salajane kokkulepe. Iga tehing, mis tuleneb avatud, läbipaistvast ja mittediskrimineerivast pakkumismenetlusest, loetakse reaaluringimuste põhimõttele vastavaks;
- 90) „tõhus koostöö” — koostöö vähemalt kahe sõltumatu poole vahel teadmiste või tehnoloogia vahetamiseks või ühise eesmärgi saavutamiseks tööjaotuse abil; koostööd tegevad pooled määratlevad ühiselt koostööprojekti valdkonna, aitavad seda ellu viia ning jagavad koostöö riske ja tulemusi. Üks või mitu poolt võivad kanda projekti kõik kulud ja seega vähendada teiste poolte finantsriske. Lepingulisi teadusuuringuid ja teadusteenu-seid ei käsitata koostööna;
- 91) „teadusuuringute taristu” — rajatised, vahendid ja nendega seotud teenused, mida teadusringkonnad kasutavad teadusuuringuteks vastavates valdkondades. Mõiste hõlmab järgmist: teadus-seadmed ja uurimistarbed, teadmispõhised ressursid, näiteks kollektsoonid, arhiivid ja struktureeritud teaduslik teave, info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevad taristud, näiteks võrgud, infotöötlus, tarkvara ja kommunikatsioonivahendid ning muud teadusuuringute teostamiseks vajalikud üksused. Sellised teadusuuringute taristud võivad asuda ühes kohas või olla jaotatud (organiseeritud ressursivõrgustik) kooskõlas nõukogu 25. juuni 2009. aasta määruse (EÜ) nr 723/2009 ⁽¹⁾ (Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta) artikli 2 lõikega a;
- 92) „innovatsiooniklaster” — sõltumatutest pooltest koosnev struktuur või organiseeritud rühm (nt innovaatilised idufirmad, väikesed, keskmise suurusega ja suurettevõtjad, teadus- ja teadmisi levitavad organisatsioonid, mittetulundusühingud ning muud nendega seotud ettevõtted), mille eesmärk on soodustada innovaatilist tegevust teadmiste edendamise, rajatiste jagamise, teadmiste ja kogemuste vahetamise, teadmussiirdesse panustamise, võrgustike loomise, teabe levitamise ja koostöö kaudu klastrisse kuuluvate ettevõtjate ja muude organisatsioonide vahel;
- 93) „kõrge kvalifikatsiooniga töötajad” — töötajad, kellel on kolmanda taseme haridust tõendav kraad ning vähemalt viieaastane töökogemus asjaomases valdkonnas. Doktoripet võib lugeda asjaomaseks töökogemuseks;
- 94) „innovatsiooni nõustamisteenused” — konsultatsioonid, abi ja koolitus järgmistes valdkondades: teadmussiire, immateriaalse vara hankimine, kaitsmine ja kasutamine, neid hõlmavate standardite ja eeskirjade kasutamine;

⁽¹⁾ ELT L 206, 8.8.2009, lk 1.

▼B

- 95) „innovatsiooni toetavad teenused” — tööruumide, andmepankade, raamatukogude, turu-uuringute, laborite, kvaliteedimärgistuse, katsetamise ja sertifitseerimise pakkumine, et töötada välja tõhusamad tooted, protsessid või teenused;
- 96) „organisatsiooniinnovatsioon” — uue organisatsioonilise meetodi rakendamine ettevõtja äripraktikas, töökorralduses või välissuhetes, välja arvatud muudatused, mis põhinevad ettevõttes juba kasutusel olevatel organisatsioonilistel meetodidel, muudatused juhtimisstrateegias, ettevõtjate ühinemised ja omandamised, protsessi kasutamise lõpetamine, lihtne kapitali asendamine või suurendamine, puhtal kujul ressursihindade muutustest põhjustatud muudatused, kohandamine, lokaliseerimine ning regulaarsed hooajalised ja muud tsüklilised muudatused ning uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemine;
- 97) „protsessiinnovatsioon” — uue või oluliselt täiustatud tootmis- või tarnemeetodi rakendamine (sealhulgas olulised muudatused tehnilistes võtetes, seadmetes või tarkvaras). Innovatsiooniks ei loeta väiksemaid muudatusi või täiustusi, juba kasutusel olevatega väga sarnaste tootmis- või logistikasüsteemide lisamisest põhjustatud toodangu või teenuste mahu kasvu, protsessi kasutamise lõpetamist, lihtsat kapitaliasendust või suurendamist, ainult ressursihindade muutustest põhjustatud muudatusi, kohandamist, lokaliseerimist, regulaarseid hooajalisi ja muid tsüklilisi muudatusi, uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemist;
- 98) „lähetus” — töötajate ajutine palkamine abisaaja poolt, pärast mida on töötajal õigus pöörduda tagasi oma endise tööandja juurde;

Mõisted ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antava abi puhul

- 99) „eriti ebasoodsas olukorras olev töötaja” —
- a) isik, kellel ei ole vähemalt viimase 24 kuu jooksul olnud alalist palgalist töökohta, või
- b) isik, kellel ei ole vähemalt viimase 12 kuu jooksul olnud alalist palgalist töökohta ja kes kuulub ebasoodsas olukorras oleva töötaja määratluse kategooriasse b–g;
- 100) „kaitstud töökoht” — töökoht ettevõttes, mille töötajatest vähemalt 30 % on puudega isikud;

Mõisted keskkonnakaitseks antava abi puhul

- 101) „keskkonnakaitse” — igasugune tegevus, mis on kavandatud looduskeskkonnale või loodusvaradele tekitatud kahju heastamiseks või kahjustuste ärahoidmiseks abisaaja enda tegevuse abil, kõnealuste kahjustuste ohu vähendamiseks või loodusvarade tõhusama kasutamise edendamiseks, sealhulgas energia säästmise meetmed ja taastuvate energiaallikate kasutamine;

▼ B

- 102) „liidu normatiivid” —
- a) kohustuslikud liidu normatiivid, millega kehtestatakse kesk-konnakaitse tase, mille konkreetsed ettevõtjad peavad saavutama, või
 - b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL ⁽¹⁾ ette nähtud kohustus kasutada parimat võimalikku tehnikat ning tagada, et saasteainete heitkogused ei ole suuremad kui juhul, kui kasutatakse parimat võimalikku tehnikat; juhul, kui parima võimaliku tehnikaga seonduv tase on kindlaks määratud direktiivi 2010/75/EL kohaselt vastu võetud rakendusaktides, kehtivad käesolevate suuniste kohaldamisel kõnealused tasemed; kui selliseid tasemeid väljendatakse vahemikuna, kohaldatakse piirmäära, mis vastab parima võimaliku tehnika saavutamise kõige madalamale tasemele;

▼ M4

- 102a) „laadimistaristu” – paikne või teisaldatav taristu, mis võimaldab laadida maanteesõidukeid elektrienergiaga;
- 102b) „tankimistaristu” – paikne või teisaldatav taristu, mis võimaldab tankida maanteesõidukeid vesinikuga;
- 102c) „taastuvallikatest toodetud vesinik” – vesinik, mis on toodetud vee elektrolüüsi teel (taastuvatest energiaallikatest toodetud elektriga töötavas elektrolüüsiseadmes) või biogaasi reformimise või biomassi biokeemilise muundamise teel, kui see on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 ⁽²⁾ artiklis 29 sätestatud säästlikkuskriteeriumidega;

▼ B

- 103) „energiatõhusus” — säästetud energia hulk, mis määratakse mõttes ja/või hinnates tarbimist enne ja pärast energiatõhususe parandamise meetme rakendamist, tagades samas energiatarbimist mõjutavate välistingimuste normaliseerimise;

▼ M4

- 103a) „eluhuone” – üksnes ühe- või mitmepereelamuna kasutatav hoone;
- 103b) „sotsiaalteenus” – selgelt kindlaksmääratud teenus sotsiaalsete vajaduste rahuldamiseks, eelkõige arstiabi ja pikaajalise hoolduse, lapsehoiu, tööturule juurdepääsu võimaldamise ja tööturule tagasitoomise, sotsiaalmajutuse (mis tähendab majutust ebasoodsas olukorras olevatele kodanikele või sotsiaalselt vähemsoodsas olukorras olevatele rühmadele, kes piiratud maksevõime tõttu ei suuda hankida eluaset turutingimustel) ning haavatavate elanikkonnarühmade eest hoolitsemise ja nende sotsiaalse kaasamise valdkonnas (nagu on selgitatud komisjoni otsuse 2012/21/EL ⁽³⁾ põhjenduses 11);

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2008, lk 8.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁽³⁾ Komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsus 2012/21/EL Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes (ELT L 7, 11.1.2012, lk 3).

▼ M4

- 103c) „digiüleminek” – elektroonilistel seadmetel ja/või süsteemidel põhineva tehnoloogia kasutuselevõtt, mis võimaldab suurendada toodete funktsionaalsust, välja töötada internetipõhiseid teenuseid, ajakohastada protsesse või minna kaupade tootmisel ja teenuste pakkumisel üle vahendajateta ärimudelitele ning millel on lõppkokkuvõttes ümberkujundav mõju;
- 103d) „nutivalmidus” – hoonete (või hoone osade) võime kohandada oma talitlust kasutaja vajadustega (sealhulgas optimeerida energiatõhusust ja üldist tõhusust) ja kohandada oma talitlust vastavalt võrgusignaalidele;
- 103e) „väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja” – ettevõtja, kes ei ole VKE ja kellel on kuni 499 töötajat (arvutatuna vastavalt I lisa artiklitele 3–6) ning kelle aastakäive ei ületa 100 miljonit eurot või kelle aastabilanss ei ületa 86 miljonit eurot; mitu üksust loetakse üheks ettevõtjaks, kui on täidetud mõni I lisa artikli 3 lõikes 3 loetletud tingimustest;

▼ B

- 104) „energiatõhususe projekt” — investeerimisprojekt, millega suurendatakse hoone energiatõhusust;
- 105) „energiatõhususe fond” — spetsiaalne investeerimisvahend, mille eesmärk on investeerida energiatõhususe projektidesse, et parandada nii elu- kui ka ärihoonete energiatõhusust. Energiatõhususe fondi juhib energiatõhususe fondi valitseja;
- 106) „energiatõhususe fondi valitseja” — professionaalne fondivalitseja, millel on juriidilise isiku staatus ja mis valib välja abikõlblikud energiatõhususe projektid ja teeb neisse investeringuid;
- 107) „tõhus koostootmine” — koostootmine, mis vastab suure tõhususega koostootmise määratlusele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 34;
- 108) „koostootmine” või kombineeritud soojus ja energia — soojusenergia ning elektri- ja/või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;
- 109) „energia taastuvatest energiaallikatest” üksnes taastuvaid energiaallikaid kasutavates elektrijaamades toodetud energia ning kütteväärtusena see osa energiast, mis toodetakse taastuvatest energiaallikatest hübriidelektrijaamades, kus kasutatakse ka traditsioonilisi energiaallikaid. See hõlmab taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat, mida kasutatakse salvestussüsteemide täitmiseks, kuid ei hõlma salvestussüsteemide tulemusena saadud elektrienergiat;

(¹) ELT L 315, 14.11.2012, lk 1.

▼B

- 110) „taastuvad energiaallikad” — taastuvatest, muudest kui fossiilsetest allikatest toodetud energia: tuule-, päikese-, aerotermiline, geotermiline, hüdrotermiline, ookeani- ja hüdroenergia, biomassist, prügilagaasist, reoveepuhasti gaasist ja biogaasidest saadud energia;
- 111) „biokütus” — transpordis kasutatav vedel- ja gaaskütus, mis on toodetud biomassist;
- 112) „säästlik biokütus” — biokütus, mis vastab direktiivi nr 2009/28/EÜ artiklis 17 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele;
- 113) „toidukultuuripõhine biokütus” — biokütus, mis on toodetud teraviljast ja muust tärkliiserikkast toorainest, suhkru- ja õlitaimedest, nagu on määratletud komisjoni ettepanekus⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviks, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta;
- 114) „uus ja innovaatiline tehnoloogia” — uus ja katsetamata tehnoloogia vastava tööstusharu tehnika tasemega võrreldes, mis on seotud tehnoloogilise või tööstusliku ebaõnnestumise riskiga ning ei kujuta endast olemasoleva tehnoloogia optimeerimist või ulatuslikumat kasutamist;
- 115) „tasakaalustamiskohustused” — vastutus tasakaalustamatuse eest (kõrvalekalded tootmise, tarbimise ja turutehingute vahel) turuosalise või tema valitud esindaja poolt, keda nimetatakse „tasakaalu eest vastutajaks” kindlal ajaperioodil, mida nimetatakse „tasakaalustamisperioodiks”;
- 116) „standardsed tasakaalustamiskohustused” — mittediskrimineerivad tasakaalustamiskohustused tehnoloogiate lõikes, mis ei vabasta mis tahes energiatootjat nendest kohustusest;
- 117) „biomass” — põllumajanduse (sealhulgas taimsete ja loomsete ainete) ja metsanduse ning nendega seonduva tööstuse toodete, jäätmete ja jääkide biolagunev osa, samuti biogaas ning tööstus- ja olmejäätmete biolagunevad komponendid;
- 118) „energiatootmise tasandatud kogukulud” — elektri tootmise kulu arvestus koormuse või elektrivõrguga ühendamise kohas. See hõlmab algkapitali, diskontomäära ning kulutusi pidevale tegevusele, kütusele ja hooldusele;
- 119) „keskkonnamaks” — maks, mille maksubaasil on selgelt kahjulik mõju keskkonnale või mille eesmärk on maksustada teatavat tegevust, teatavaid kaupu või teenuseid selleks, et nende hinna sisse arvestataks keskkonnakulud, ja/või selleks, et tootjad ja tarbijad oleksid orienteeritud keskkonda säästvamale tegevusele;

⁽¹⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012.

▼ **B**

- 120) „liidu madalaim maksustamistase” — liidu õigusaktidega kehtestatud madalaim maksustamistase; energiatoodete ja elektrienergia puhul on liidu madalaim maksustamistase nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) ⁽¹⁾ I lisas sätestatud madalaim maksustamistase;
- 121) „saastatud ala” — ala, kus inimtekkelisi ohtlikke aineid esineb sellisel määral, et kõnealune ala kujutab endast tõsist ohtu inimeste tervisele ja keskkonnale, võttes arvesse maa praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi;
- 122) „saastaja maksab” põhimõte — põhimõte, mille kohaselt saaste põhjustaja maksab saaste töötlemisega seotud kulud;
- 123) „saaste” — saastaja poolt otse või kaudselt keskkonnale tekitatud kahjustus või selliste tingimuste loomine, mis viib looduskeskkonnale või loodusvaradele niisuguse kahjustuse tekkimiseni;
- 124) „energiatõhus kaugkütte ja -jahutussüsteem” — kaugkütte ja -jahutussüsteem, mis vastab tõhusa kaugkütte ja -jahutussüsteemi määratlusele, mis on esitatud direktiivi 2012/27/EL artikli 2 lõigetes 41 ja 42; Määratlus hõlmab kütte- ja jahutusrajatisi ning kütte ja jahutuse tootmisüksustest tarbija ruumidesse viimiseks vajalikku jaotusvõrku (sh võrguga seotud rajatisi);
- 125) „saastaja” — isik, kes otseselt või kaudselt kahjustab keskkonda või loob tingimused niisuguse kahjustuse tekkimiseks;
- 126) „korduskasutamine” — mis tahes toiming, millega tooteid või koostisosi, mis ei ole jäätmed, kasutatakse uuesti sel otstarbel, milleks nad on loodud;
- 127) „korduskasutamiseks ettevalmistamine” — kontrolliv, puhastav või parandav taaskasutamistoiming, millega jäätmeteks muutunud tooteid või tootekomponente valmistatakse ette kasutamiseks selliselt, et neid korduskasutatakse ilma mis tahes muu eeltöötlu-seta;
- 128) „ringlussevõtt” — taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse toodeteks, materjalideks või aineteks kasutamiseks nende esialgsel või mõnel muul eesmärgil. See hõlmab orgaaniliste ainete töötlemist, kuid ei hõlma energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütustena või kaeveõnnete täitmiseks;
- 129) „tehnika tase” — protsess, milles jäätmete taaskasutamine lõpp-toote tootmiseks on majanduslikult tulus tavapraktika. Vajaduse korral tuleb tehnika taseme määratlust tõlgendada vastavalt liidu vaatenurgale seoses tehnoloogilise arengu ja siseturuga;

⁽¹⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

▼B

130) „energiataristu” — füüsilised seadmed või rajatised, mis asuvad liidus või ühendavad liitu ja üht või mitut kolmandat riiki ning kuuluvad järgmistesse kategooriatesse:

a) elekter:

- i) taristu elektrienergia edastamiseks, nagu on määratletud 13 juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju, ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 3;
- ii) taristu elektrienergia jaotamiseks, nagu on määratletud direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 lõikes 5;
- iii) elektrisalvestusrajatised, mis on määratletud kui rajatised elektri alaliseks või ajutiseks salvestamiseks maapealsetesse või maa-alustesse taristutesse või geoloogiliselt, tingimusel et need on vahetult ühendatud kõrgepinge õhuliinidega, mis on projekteeritud pingele 110 kV või rohkem;
- iv) igasugused punktides i–iii kindlaksmääratud süsteemide ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kaitse-, seire- ja juhtimissüsteemid kõigi pingetasemete juures ning alajaamad; ning
- v) arukad võrgud, mis on määratletud kui igasugused ülekande- ning madal- ja keskpingeelektri jaotamise seadmed, liinid, kaablid või paigaldised, mis võimaldavad elektrivõrgus kahe-suunalist digitaalset kommunikatsiooni ning elektri tootmise, ülekandmise, jaotamise ja tarbimise reaalaajalist või peaaegu reaalaajalist, interaktiivset ja arukat seiret ja juhtimist, et arendada välja võrk, millesse on tõhusalt integreeritud kõikide sellega ühendatud kasutajate — tootjate, tarbijate ja tootvate tarbijate — käitumine ja tegevus, et saada majanduslikult tõhus säästev elektrisüsteem, mis on väikeste kadudega, kvaliteetne, varustuskindel ja ohutu;

b) gaas:

- i) ülekande- ja jaotustorustikud maa- ja biogaasi transportimiseks osana võrgust, v.a maagaasi tootmisetapis kasutatavad kõrgsurvetorud;
- ii) punktis i nimetatud kõrgsurve-gaasijuhtmetega ühendatud maa-alused gaasihoidlad;
- iii) veeldatud või surumaagaasi vastuvõtu, hoiustamise ja taasgaasistamise või dekompressiooni rajatised ning
- iv) igasugused süsteemi ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks või kahe-suunaliste voogude läbilaske võimsuse tagamiseks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kompressorjaamad;

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.

▼B

- c) nafta:
- i) toornafta transporditorud;
 - ii) toornaftatorude käitamiseks vajalikud pumbajaamad ja hoidlad; ning
 - iii) igasugused kõnealuse süsteemi nõuetekohaseks, kindlaks ja tõhusaks tööks vajalikud seadmed ja paigaldised, sh kaitse-, seire- ja juhtimissüsteemid ning vastassuunavooge võimaldavad seadmed.
- d) süsinikdioksiid: süsinikdioksiidi säilitamiskohta transportimiseks ette nähtud torujuhtmestik, kaasa arvatud sellega seotud pumbajaamad, mis on mõeldud süsinikdioksiidi juhtimiseks sobivatesse maa-alustesse geoloogilistesse formatsioonidesse püsivaks säilitamiseks;

- 131) „energia siseturu õigusaktid” — hõlmavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöömehhanismi, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleises elektrikaubanduses ⁽³⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 715/2009 ⁽⁴⁾ maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta või mis tahes järgnevaid õigusakte, mis kõnealused õigusaktid täielikult või osaliselt asendavad;

Mõisted äärealade elanike transpordiks antava sotsiaalabi puhul

- 132) „alaline elukoht” — koht, kus isik elab iga kalendriaasta jooksul vähemalt 185 päeva seoses isiklike ja tööalaste sidemetega; kui isiku tööalased ja isiklikud sidemed on eri kohtades ja ta elab kahes või enamas liikmesriigis, loetakse tema elukohaks tema isiklike sidemetega seotud koht, juhul kui ta sinna korrapäraselt tagasi pöördub; kui isik elab liikmesriigis, et täita seal kindla kestusega ülesannet, loetakse tema elukohaks ikkagi tema isiklike sidemetega seotud koht hoolimata sellest, kas ta sinna ülesande täitmise jooksul tagasi pöördub; teise liikmesriigi ülikoolis või koolis õppimine ei tähenda alalise elukoha muutust; alternatiivina võib „alalist elukohta” mõista sellele liikmesriigi siseriiklikus õigusaktis antud tähenduses;

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 94.

⁽²⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 15.

⁽⁴⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 36.

▼ B**Mõisted lairibataristule antava abi jaoks****▼ M4****▼ B**

- 134) „lairibataristuga seonduvad tsiviilehitustööd” — tsiviilehitustööd, mis on vajalikud lairibavõrgu kasutuselevõtuks, näiteks tee üleskaevamine (lairibavõrgu) kaablikanaliseerimise paigaldamiseks;
- 135) „kaablikanaliseerimine” — maa-alune toru või kulgla, mida kasutatakse lairibavõrgu kiudoptiliste, vask- või koaksiaalkaablite paigutamiseks;
- 136) „füüsiline eraldamine” annab lõpptarbijale juurdepääsuliini ja võimaldab konkurendi ülekandesüsteemile selle kaudu otsetülekannet;

▼ M4

- 137) „passiivne võrk” – aktiivsete komponentideta võrk, näiteks tsiviilehituse taristu, torustik, kaablikanaliseerimine, kontrollkaevud, juurdepääsuluugid, pimekiud, kaablikapid, toiteplokid, antenniseadeldised, passiivantennid, mastid, postid ja tornid;

▼ B

- 139) „hulgimüügitasandi juurdepääs” — juurdepääs, mis võimaldab operaatoril kasutada teise operaatori taristut. Asjaomase võrgu kaudu antav võimalikult lai juurdepääs hõlmab tehnoloogia praegusel arenguetapil vähemalt järgmisi juurdepääsuteenuseid. Valguskaabelühendus lõppkasutajani/valguskaabelühendus hooneni: juurdepääs kaablikanaliseerimisele, juurdepääs pimekiule, kliendiliinide eraldamine ja bitivooühendus. Kaabelvõrgud: juurdepääs kaablikanaliseerimisele ja bitivooühendus. Valguskaabelühendus ühenduspunktini (FTTC): juurdepääs kaablikanaliseerimisele, alamkontuuri eraldamine ja bitivooühendus. Passiivne võrgutaristu: juurdepääs kaablikanaliseerimisele, juurdepääs pimedale kiule ja/või eraldatud juurdepääs kohalikule kontuurile. ADSLi-põhised lairibavõrgud: kliendiliinide eraldamine, bitivooühendus. Mobiilsed või traadita võrgud: bitivoog, füüsiliste mastide jagamine ja juurdepääs tagasiühenduse võrkudele. Satelliidiplatvormid: bitivooühendus;

▼ M4

- 139a) „hoone, mida taristu läbib” – hoone, mida on lühikese aja jooksul võimalik ühendada lõppkasutajale kohaldatava tavapärase aktiveerimistasuga, olenemata sellest, kas kõnealune hoone on võrguga ühendatud. Operaator käsitab hoonet hoonena, mida taristu läbib, üksnes siis, kui ta kohustub lõppkasutaja taotluse korral ühendama hoone tavapärase aktiveerimistasu eest, st ilma lisa- või erandlike kuludeta ning igal juhul ületamata asjaomases liikmesriigis kehtivat keskmist aktiveerimistasu. Elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkujatel peab olema võimalik konkreetne hoone võrku ühendada ja teenus aktiveerida nelja nädala jooksul alates asjakohasest taotlusest;

▼M4

- 139b) „sotsiaal-majanduslik keskus” – üksus, kes tänu oma ülesandele, laadile või asukohale saab otseselt või kaudselt tuua olulist sotsiaal-majanduslikku kasu oma ümbruskonna või mõjuala kodanikele, ettevõtjatele ja kohalikele kogukondadele, sealhulgas avaliku sektori asutus või avalik-õiguslik või eraõiguslik üksus, kellele on tehtud ülesandeks üldhuviteenuste või üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamine aluslepingu artikli 106 lõikes 2, samuti digimahukas ettevõtte;
- 139c) „5G-koridor” – maantee-, raudtee- või siseveeteetranspordi marsruut, mis on täielikult kaetud digitaalse ühenduvuse taristuga ja eelkõige 5G-süsteemidega ning võimaldab katkematult osutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1153⁽¹⁾ määratletud koostoimivaid digiteenuseid, näiteks ühendatud ja automatiseeritud liikuvus, samalaadsed aruka liikuvuse raudteeteenused või digitaalne ühenduvus siseveeteedel;

▼B**Mõisted kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antava abi puhul**

- 140) „keerulised audiovisuaalprojektid” — projektid, mida liikmesriik abikava raames või abi andmisel sellisena käsitab, lähtudes eelnevalt kindlaks määratud kriteeriumidest. Need võivad olla filmid, mille ainus originaalversioon on piiratud territooriumi, rahvaarvu ja keelealaga liikmesriigi keeles; lühifilmid; režissööri esimene või teine film; dokumentaalfilmid, väikese eelarvega filmid või muidu äriliselt keerulised projektid;
- 141) „OECD arenguabi komitee abisaajate nimekirj” — kõik riigid ja territooriumid, kes võivad saada ametlikku arenguabi ning on kantud Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) koostatud nimekirja;
- 142) „mõistlik kasum” — määratakse kindlaks vastavalt asjaomase sektori tavalisele kasumile. Igal juhul loetakse mõistlikuks kapitali tasuvuse määra, mis ei ületa asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti;

Mõisted spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antava abi puhul

- 143) „professionaalne sport” — spordiga tegelemine viisil, mis sarnaneb palgatööga või tasulise teenuse osutamisega, olenemata sellest, kas profisportlase ja asjaomase spordiorganisatsiooni vahel on sõlmitud ametlik tööleping, ning juhul kui hüvitis ületab osalemise kulud ning kujutab endast olulist osa sportlase tuludest. Spordiüritusel osalemise reisi- ja majutuskulusid ei käsitata käesoleva määruse kohaldamisel hüvitisena.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1153, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1316/2013 ja (EL) nr 283/2014). (ELT L 249, 14.7.2021, lk 38)

▼ **M1****Mõisted piirkondlikele lennujaamadele antava abi puhul**

- 144) „lennujaamataristu” — taristu ja seadmed, mis võimaldavad lennujaamal osutada lennuettevõtjatele ning mitmesugustele teenuseosutajatele lennujaamateenuseid, sh lennurajad, terminalid, perroonid, ruleerimisteed, maapealse teeninduse keskne taristu ning mis tahes muud otseselt lennujaamateenuseid toetavad seadmed, v.a selline taristu ja seadmed, mis on esmajoones vajalikud lennundusvälise tegevuse jaoks;
- 145) „lennuettevõtja” — lennuettevõtja, kellel on liikmesriigi või Euroopa ühise lennunduspiirkonna liikme poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 kohaselt välja antud kehtiv lennutegevusluba ⁽¹⁾;
- 146) „lennujaam” — üksus või üksuste rühm, kelle majandustegevus hõlmab lennujaamateenuste osutamist lennuettevõtjatele;
- 147) „lennujaamateenused” — teenused, mida osutab lennujaam või tema tütarettevõtja, et tagada õhusõidukite teenindamine alates maandumisest kuni startimiseni ning reisijate ja veoste teenindamine, et võimaldada lennuettevõtjatel osutada õhustransporditeenuseid, sealhulgas maapealne teenindus ja maapealse teeninduse keskse taristu pakkumine;
- 148) „keskmine reisijate arv aastas” — arv, mis määratakse kindlaks abi tegeliku andmise aastale eelnenud kahe majandusaasta saabuvate ja lahkuvate reisijate arvu alusel;
- 149) „maapealse teeninduse keskne taristu” — taristu, mida tavaliselt käitab lennujaama käitaja ja mida võivad kasutada selles lennujaamas tasu eest tegutsevad maapealse teeninduse pakkujad, välja arvatud seadmed, mida omavad või käitavad maapealse teeninduse pakkujad;
- 150) „kiirrong” — rong, mis suudab saavutada kiiruse üle 200 km/h;
- 151) „maapealne teenindus” — teenused, mida lennujaamades osutatakse lennujaama kasutajatele, nagu on kirjeldatud nõukogu direktiivi 96/67/EÜ ⁽²⁾ lisas;
- 152) „lennundusväline tegevus” — lennuettevõtjatele ja teistele lennujaama kasutajatele suunatud muud äriteenused, sealhulgas reisijatele, ekspediiitoritele või teistele teenuseosutajatele suunatud kõrvalteenused, kontorite ja kaupluste rentimine, autoparklad ja hotellid;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3).

⁽²⁾ Nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv 96/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades (EÜT L 272, 25.10.1996, lk 36).

▼ M1

- 153) „piirkondlik lennujaam” — lennujaam, mille keskmine reisijate arv aastas on kuni kolm miljonit reisijat;

Mõisted sadamatele antava abi puhul

- 154) „sadam” — maismaa- ja veeala, mille taristu ja seadmed võimaldavad laevade vastuvõtmist, laadimist ja lossimist, kauba ladustamist, vastuvõtmist ja väljasaatmist, samuti reisijate, meeskonna ja teiste isikute pardaleminekut ja mahatulekut, ning muu sadamas asuv transpordiettevõtjatele vajalik taristu;
- 155) „meresadam” — sadam peamiselt merelaevade vastuvõtmiseks;
- 156) „siseveesadam” — muu sadam kui meresadam siseveelaevade vastuvõtmiseks;
- 157) „sadamataristu” — taristu ja seadmed, mis võimaldavad osutada veoga seotud sadamateenuseid, nt laevade sildumiseks kasutatavad kaikhad, kaiseinad, ujuvad sadamakaid ja pontoonid loodete aladel, sadamabasseinid, tagasitäide ja maaparandus, alternatiivkütuse taristu ning laevaheitmete ja lastijäätmete kogumise taristu;
- 158) „sadama pealishitised” — maapealsed rajatised (nt hoiustamiseks), püsivalt paigaldatud seadmed (nt laod ja terminalihooned) ning mobiilsed seadmed (nt kraanad), mis asuvad sadamas ja mis on ette nähtud transpordiga seotud sadamateenuste osutamiseks;
- 159) „juurdepäästaristu” — igasugune taristu, mis on vajalik selleks, et tagada sadamate kasutajatele juurdepääs ja sissepääs maismaalt, merelt või jõgedelt, või sadamas asuv taristu, eelkõige juurdepääsuteed, raudteejuurdepääsuteed, juurdepääsukanalid ja lüüsid;
- 160) „süvendus” — sette eemaldamine sadamasse viiva või sadamas oleva veeteede põhjast;
- 161) „alternatiivkütuse taristu” — püsivalt paigaldatud, mobiilne või avamere sadamataristu, mis võimaldab sadamal varustada laevu sellise energiaga nagu elektrienergia, vesinik, direktiivi 2009/28/EÜ artikli 2 punktis i määratletud biokütused, sünteetilised ja parafiinkütused, maagaas, sealhulgas biometaan, gaasilises olekus (surumaagaas) ja veeldatud olekus (veeldatud maagaas) ning veeldatud naftagaas, mis vähemalt osaliselt asendavad fossiilseid naftaallikaid transpordi energiaga varustamisel ja mis aitavad kaasa transpordi CO₂-heite vähendamisele ja transpordisektori keskkonnanäitajate parandamisele;
- 162) „laevad” — ujuvrajatised, iseliikuvad või mitte, ühe või mitme veeväljasurvet tekitava kerega;
- 163) „merelaevad” — laevad, mis ei liikle üksnes või peamiselt siseveeteedel või kaitstud vetes või nendega vahetult piirnevates vetes;

▼ **M1**

- 164) „siseveelaevad” — üksnes või peamiselt siseveeteedel või kaitstud vetes või nendega vahetult piirnevates vetes sõitmiseks kavandatud laevad;
- 165) „laevaheitmete ja lastijäätmete kogumise taristu” — paiksed, ankurdatud või liikuvad sadamaseadmed, millega saab vastu võtta laevaheitmeid või lastijäätmeid, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/59/EÜ ⁽¹⁾.

▼ **M4**

Mõisted InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi kohta (käesoleva artikli muudes punktides määratletud mõisteid kasutatakse samas tähenduses ka InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi puhul)

- 166) „InvestEU fond”, „ELi tagatis”, „finantstoode”, „liikmesriigi tugipank või finantseerimisasutus” ja „rakenduspartner” – nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/523 artiklis 2;
- 167) „finantsvahendaja” – 16. jao kohaldamisel tähendab see finantsvahendajat punkti 34 tähenduses, välja arvatud rakenduspartnerid;
- 168) „kaubanduslik finantsvahendaja” – finantsvahendaja, kes tegutseb kasumi teenimise eesmärgil ning täielikult omal vastutusel ja ilma riigi tagatiseta; liikmesriikide tugipanku ega finantseerimisasutusi ei peeta kaubanduslikeks finantsvahendajateks;
- 169) „üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) linnatranspordisõlm” – nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1315/2013 ⁽²⁾ artikli 3 punktis p;
- 170) „uus turuletulija” – selline raudteeveo-ettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL ⁽³⁾ artikli 3 punkti 1 tähenduses, kes vastab järgmistele tingimustele:
- a) ta on saanud asjaomase turusegmendi jaoks direktiivi 2012/34/EL artikli 17 lõike 3 kohase tegevusloa vähem kui 20 aastat enne abi andmist;
- b) ta ei ole seotud käesoleva määruse I lisa artikli 3 lõike 3 kohase raudteeveo-ettevõtjaga, kes on direktiivi 2012/34/EL artikli 3 punkti 14 tähenduses saanud tegevusloa enne 1. jaanuari 2010;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/59/EÜ laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmise seadmete kohta sadamates (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 81).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1315/2013 üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 661/2010/EL (ELT L 348, 20.12.2013, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta direktiiv 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (ELT L 343, 14.12.2012, lk 32).“

▼M4

- 171) „linnatransport” – transport linnas või linnastus ja selle pendelrände piirkondades;
- 172) „ökosüsteem”, „elurikkus” ja „ökosüsteemi hea seisund” – nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 1;

▼B*Artikkel 3***Teavitamiskohustusest vabastamise tingimused**

Abikavad, selliste kavade raames antav üksikabi ja sihtotstarbeline üksikabi peavad olema siseturuga kokkusobivad aluslepingu artikli 107 lõike 2 või 3 tähenduses ja nende suhtes ei tule kohaldada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohast teavitamiskohustust, tingimusel et kõnealune abi vastab kõigile käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele ja käesoleva määruse III peatükis sätestatud asjaomase abikategooria eritingimustele.

*Artikkel 4***Teavitamiskünnised**

1. Käesolevat määrust ei kohaldata abi suhtes, mis ületab järgmised künnised:
- a) investeeringuteks ettenähtud regionaalabi: abi „kohandatav abisumma”, mis arvutatakse vastavalt artikli 2 punktis 20 sätestatud mehhanismile, investeeringute puhul, mille abikõlblikud kulud on 100 miljonit eurot;
 - b) regionaalne linnaarendusabi: 20 miljonit eurot, nagu on sätestatud artikli 16 lõikes 3;
 - c) VKEdele antav investeeringuteks ettenähtud abi: 7,5 miljonit eurot ettevõtja ja investimisprojekti kohta;
 - d) VKEdele nõustamiseks antav abi: 2 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;
 - e) VKEdele messidel osalemiseks antav abi: 2 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
 - f) Euroopa territoriaalse koostöö projektides osalevatele ettevõtjatele antav abi: artikli 20 kohane abi: 2 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; artikli 20a kohane abi: artikli 20a lõikes 2 sätestatud summad ettevõtja ja projekti kohta;

▼M4

- g) riskifinantseerimisabi: 15 miljonit eurot abikõlbliku ettevõtja kohta, nagu on sätestatud artikli 21 lõikes 9;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

▼B

- h) idufirmadele antav abi: nagu on sätestatud ettevõtja kohta artikli 22 lõigetes 3, 4 ja 5;
- i) teadus- ja arendustegevuseks antav abi:
 - i) juhul kui projekt hõlmab peamiselt alusuuringuid: 40 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; juhul kui üle poole projekti abikõlblikest kuludest kantakse tegevuse kaudu, mida saab liigitada alusuuringuteks;
 - ii) juhul kui projekt hõlmab peamiselt rakendusuuringuid: 20 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; juhul kui üle poole projekti abikõlblikest kuludest kantakse tegevuse kaudu, mida saab liigitada rakendusuuringuks, või kokkuvõtvalt rakendusuuringuks ja alusuuringuteks;
 - iii) juhul kui projekt hõlmab peamiselt tootearendust: 15 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; juhul kui üle poole projekti abikõlblikest kuludest kantakse tegevuse kaudu, mida saab liigitada tootearenduseks;
 - iv) kui tegemist on Eureka projektiga või kui projekti viiakse ellu aluslepingu artikli 185 või 187 alusel loodud ühisettevõtte abil, kahekordistatakse punktides i–iii osutatud summad;
 - v) kui abi teadus- ja arendustegevuse projektidele antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, mida brutotoetusekvivalendi arvutamise aktsepteeritava meetodika puudumise tõttu väljendatakse protsendina abikõlblikest kuludest, ning meede näeb ette, et projekti õnnestumise korral, mis on määratletud mõistliku ja kaalutletud hüpoteesi alusel, makstakse ettemaks tagasi koos intressiga, mis on vähemalt võrdne abi andmise hetkel kohaldatud diskontomääraga, võib punktides i–iv osutatud summasid suurendada 50 % võrra;
 - vi) abi teostatavusuuringuks, mis valmistab ette teadusuuringut: 7,5 miljonit eurot uuringu kohta;

▼M4

- vii) VKEdele kvaliteedimärgise saanud ja artikli 25a alusel elluviidavate teadus- ja arendusprojektide jaoks antav abi: artiklis 25a osutatud summa;
- viii) artikli 25b alusel elluviidavate Marie Skłodowska-Curie meetmete ja Euroopa Teadusnõukogu kontseptsiooni tõestamise meetmete jaoks antav abi: artiklis 25b osutatud summad;
- ix) artikli 25c alusel elluviidavate kaasrahastatavate teadus- ja arendusprojektidega seotud abi: artiklis 25c osutatud summad;
- x) meetme „Teaming” jaoks antav abi: artiklis 25d osutatud summad;

▼B

- j) investeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule: 20 miljonit eurot taristu kohta;

▼ B

- k) innovatsiooniklastritele antav abi: 7,5 miljonit eurot klastri kohta;
- l) VKEdele antav innovatsiooniabi: 5 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;
- m) protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi: 7,5 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;
- n) koolitusabi: 2 miljonit eurot koolitusprojekti kohta;
- o) ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks antav abi: 5 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
- p) puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi: 10 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
- q) abi puudega töötajate tööhõivega kaasnevate lisakulude hüvitamiseks: 10 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
- r) abi ebasoodsas olukorras töötajate abistamiseks kantavate kulude jaoks: 5 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;

▼ M4

- s) keskkonnakaitse investeeringuteks ettenähtud abi, välja arvatud investeeringuteks ettenähtud abi heiteta või vähese heitega sõidukite üldkasutatava laadimis- või tankimistaristu jaoks, investeeringuteks ettenähtud abi saastatud alade puhastamiseks ning abi energiatõhusate kaugkütte ja -jahutussüsteemide jaotusvõrkudele: 15 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta; 30 miljonit eurot teatavate hoonete energiatõhususe investeeringuteks ettenähtud abiks artikli 38 lõike 3a alusel ja 30 miljonit eurot nominaalsest makstavast kogusummast hoonete energiatõhususe investeeringuteks ettenähtud abiks artikli 38 lõike 7 alusel;
- sa) investeeringuteks ettenähtud abi heiteta või vähese heitega sõidukite üldkasutatava laadimis- või tankimistaristu jaoks: 15 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta ning abikavade puhul keskmise aastaeelarvega kuni 150 miljonit eurot;
- t) energiatõhususe projektide investeeringuteks ettenähtud abi: artikli 39 lõikes 5 sätestatud summad;

▼ B

- u) saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi: 20 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
- v) tegevusabi taastuvatest allikatest elektrienergia tootmiseks ja tegevusabi taastuvatest allikatest toodetud elektrienergia kasutamise edendamiseks väikekätistes: 15 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta. Kui abi antakse konkureeriva pakkumismenetluse raames artikli 42 kohaselt: 150 miljonit eurot aastas, võttes arvesse kõikide artikli 42 reguleerimisalasse kuuluvate kavade koguelarvet;

▼ B

- w) abi kaugkütte või -jahutuse jaotusvõrgu jaoks: 20 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
- x) energiataristule antav investeeringuteks ettenähtud abi: 50 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;

▼ M4

- y) lairiba-püsivõrkude kasutuselevõtuks toetuse vormis antav abi: 100 miljonit eurot kogukuludeks projekti kohta; lairiba-püsivõrgu taristule rahastamisvahendina antava abi puhul ei tohi lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ületada 150 miljonit eurot;
- ya) 4G- või 5G-mobiilsidevõrkude kasutuselevõtuks toetuse vormis antav abi: 100 miljonit eurot kogukuludeks projekti kohta; 4G- või 5G-mobiilsidevõrkudele rahastamisvahendi vormis antava abi puhul ei tohi lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ületada 150 miljonit eurot;
- yb) määruse (EL) 2021/1153 alusel rahastatavatele või kvaliteedimärgise saanud teatavatele üleeuroopalistele digitaalse ühenduvuse taristu valdkonna ühishuviprojektidele toetusena antav abi: 100 miljonit eurot kogukuludeks projekti kohta; teatavatele üleeuroopalistele digitaalse ühenduvuse taristu valdkonna ühishuviprojektidele rahastamisvahendina antava abi puhul ei tohi lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ületada 150 miljonit eurot;
- yc) ühendamisvautšerite kavade vormis antav abi: liikmesriigis ei tohi ühendamisvautšerite kavade vormis antava riigiabi 24 kuu kogueelarve ületada 50 miljonit eurot (riiklike ja piirkondlike või kohalike vautšerikavade kogusumma);

▼ M1

- z) kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi: 150 miljonit eurot projekti kohta; kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav tegevusabi: 75 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;

▼ B

- aa) abikavad audiovisuaalsete teoste puhul: 50 miljonit eurot kava kohta aastas;

▼ M1

- bb) spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav investeeringuteks ettenähtud abi: 30 miljonit eurot või kulud, mis kokku ületavad 100 miljonit eurot projekti kohta; sporditaristule antav tegevusabi: 2 miljonit eurot taristu kohta aastas;

▼ B

- cc) investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule: 10 miljonit eurot või kulud, mis ületavad 20 miljonit eurot sama taristu puhul;

▼ M1

- dd) abi piirkondlikele lennujaamadele: abi osakaal ja abisummad on sätestatud artiklis 56a;
- ee) meresadamatele antav abi: abikõlblikud kulud on 130 miljonit eurot projekti kohta (või 150 miljonit eurot Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1315/2013 ⁽¹⁾ artiklis 47 osutatud põhivõrgukoridori tööplaaniga hõlmatud ühe meresadama investeerimisprojekti kohta); süvendamise puhul määratletakse projektina kõik ühe kalendriaasta jooksul tehtud süvendamistööd;
- ff) siseveesadamatele antav abi: abikõlblikud kulud on 40 miljonit eurot projekti kohta (või 50 miljonit eurot määruse (EL) nr 1315/2013 artiklis 47 osutatud põhivõrgukoridori tööplaaniga hõlmatud ühe siseveesadama investeerimisprojekti kohta); süvendamise puhul määratletakse projektina kõik ühe kalendriaasta jooksul tehtud süvendamistööd;

▼ M4

- gg) InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi: III peatüki 16. jaos sätestatud summad; ning
- hh) abi selliste kulude jaoks, mida on kandnud VKEd, kes osalevad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides ning põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektides: artikli 19a kohane abi: 2 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; artikli 19b kohane abi: artikli 19b lõikes 2 sätestatud summa projekti kohta.

▼ B

2. Lõikes 1 sätestatud künniseid ei tohi eirata abikavade või abiprojektide kunstliku osadeks jaotamise kaudu.

*Artikkel 5***Abi läbipaistvus**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult niisuguse abi suhtes, mille brutotoetusekvivalenti on juba eelnevalt võimalik täpselt välja arvutada, ilma et oleks vaja teha riskihinnangut („läbipaistev abi”).
2. Läbipaistvaks loetakse järgmisi abiliike:
 - a) toetuste ja intressitoetustena antav abi;
 - b) laenudena antav abi, kui brutotoetusekvivalent on arvatud abi andmise ajal kehtinud viitemäära alusel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1315/2013 üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 661/2010/EL (ELT L 348, 20.12.2013, lk 1).

▼ B

- c) garantiidena antav abi:
 - i) kui brutotoetusekvivalendi arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour*-preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatises, või
 - ii) kui enne meetme rakendamist on brutotoetusekvivalendi arvutamise meetod heaks kiidetud, lähtudes komisjoni teatisest EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes ⁽¹⁾ või mis tahes järgnevast teatisest, kui meetodist on teatatud komisjonile vastavalt sel ajal kohaldatavale riigiabi valdkonnas vastuvõetud komisjoni määrusele, ja heakskiidetud meetodiga käsitletakse sõnaselgelt niisugust liiki garantiisid ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust;
- d) maksusoodustuste vormis antav abi, kui meetmega on ette nähtud ülemmäär, millega tagatakse, et kohaldatavat künnist ei ületata;
- e) regionaalne linnaarenguabi, kui artiklis 16 sätestatud tingimused on täidetud;

▼ M4

- e) abi, mida antakse ettevõtjatele seoses nende osalemisega Euroopa territoriaalse koostöö projektides artikli 20a alusel, kui ette on nähtud ülemmäär eesmärgiga tagada, et artiklis 20a sätestatud kohaldatavat künnist ei ületata;

▼ B

- f) riskifinantseerimismeetmena antav abi, kui artiklis 21 sätestatud tingimused on täidetud;
- g) idufirmadele antav abi, kui artiklis 22 sätestatud tingimused on täidetud;
- h) energiatõhususe projektidele antav abi, kui artiklis 39 sätestatud tingimused on täidetud;
- i) turuhinnale lisanduva preemia vormis antav abi, kui artiklis 42 sätestatud tingimused on täidetud;
- j) tagasimakstava ettemakse vormis antav abi, kui tagasimakstavate ettemaksete kogusumma ei ületa käesoleva määruse alusel kohaldatavaid künniseid või enne rakendamist on tagasimakstava ettemakse brutotoetusekvivalendi arvutamise meetodikast komisjonile teatatud ja komisjon on selle heaks kiitnud;

▼ M1

- k) abi materiaalse vara turuväärtusest madalama määraga müügi või rentimise näol, kui vara väärtus on kindlaks määratud kas enne tehingut tehtud sõltumatu eksperdihindamise alusel või vastavalt avalikult kättesaadavatele ning korrapäraselt ajakohastatud üldtunnustatud kriteeriumidele;

▼ M4

- l) InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi, kui on täidetud III peatüki 16. jaos sätestatud tingimused.

⁽¹⁾ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

▼ B*Artikkel 6***Ergutav mõju**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult abi suhtes, millel on ergutav mõju.

2. Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist. Abitaotlused peavad sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) ettevõtja nimi ja suurus;
- b) projekti kirjeldus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
- c) projekti toimumise koht;
- d) projekti kulude loetelu;
- e) abi liik (toetus, laen, garantii, tagasimakstav ettemakse, kapitalisüst vm) ning projekti jaoks vajaliku riikliku rahastamise summa.

3. Suurettevõtjatele antaval sihtotstarbelisel üksikabil loetakse olevat ergutav mõju, kui lisaks lõikes 2 sätestatud tingimuse täitmise tagamiseks on liikmesriik enne asjaomase üksikabi andmist kontrollinud, et abisaaja koostatud dokumentatsioon kinnitab, et abi toob kaasa ühe või mitu tulemust järgmisest:

- a) investeringuteks ettenähtud regionaalabi korral viiakse ellu projekt, mida abi puudumisel ei oleks asjaomases piirkonnas ellu viidud või mis ei oleks olnud abisaaja jaoks asjaomases piirkonnas piisavalt tulus.
- b) kõigil muudel juhtudel, et
 - projekti/tegevuse ulatus suureneb abi tulemusel oluliselt või
 - abisaaja poolt projektile/tegevusele kulutatud kogusumma suureneb abi tulemusel oluliselt või
 - projekti/tegevuse lõpuleviimine kiireneb oluliselt.

4. Erandina lõigetest 2 ja 3 loetakse maksusoodustuste vormis meetmetel olevat ergutav mõju, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) meetmega antakse abi saamiseks õigus objektiivsete kriteeriumide alusel ning ilma, et liikmesriik saaks täiendavalt oma kaalutusõigust kasutada; ning
- b) meede on vastu võetud ja jõustunud enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist, v.a maksumeetme kava järglaskavade puhul juhul, kui tegevus oli juba hõlmatud eelnevate maksusoodustuste kavadega.

▼ B

5. Erandina lõigetest 2, 3 ja 4 ei nõuta järgmiste abiliikide puhul ergutava mõju olemasolu või loetakse neil see olemas olevat:

▼ M1

a) regionaalne tegevusabi ja regionaalne linnaarendusabi, kui artiklites 15 ja 16 sätestatud asjakohased tingimused on täidetud;

▼ B

b) abi VKEdele juurdepääsuks rahastamisele, kui on täidetud artiklites 21 ja 22 sätestatud asjaomased tingimused;

c) ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks palgatoetuste vormis antav abi ja puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi, kui vastavalt artiklites 32 ja 33 sätestatud tingimused on täidetud;

▼ M1

d) abi puudega töötajate tööhõivega kaasnevate lisakulude hüvitamiseks ja abi ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamisega kaasnevate kulude hüvitamiseks, kui artiklites 34 ja 35 sätestatud asjakohased tingimused on täidetud;

▼ B

e) direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähenduste vormis antav abi, kui käesoleva määruse artiklis 44 sätestatud tingimused on täidetud;

f) teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi, kui artiklis 50 sätestatud tingimused on täidetud;

g) sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks, kui artiklis 51 sätestatud tingimused on täidetud;

h) kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi, kui artiklis 53 sätestatud tingimused on täidetud;

▼ M4

i) abi Euroopa territoriaalse koostöö projektides osalevatele ettevõtjatele, kui on täidetud artiklites 20 ja 20a sätestatud asjakohased tingimused;

j) kvaliteedimärgise saanud teadus- ja arendusprojektide jaoks antav abi, kvaliteedimärgise saanud Marie Skłodowska-Curie meetmete ja Euroopa Teadusnõukogu kontseptsiooni tõestamise meetmete jaoks antav abi, kaasrahastatavate projektide ja kaasrahastatavate meetmetega „Teaming” seotud abi, kui on täidetud artiklites 25a, 25b, 25c või 25d sätestatud asjakohased tingimused;

k) InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi, kui on täidetud III peatüki 16. jaos sätestatud tingimused;

▼M4

- l) abi VKEdele, kes osalevad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides ning põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse töörühma projektides või saavad neist toetust, kui on täidetud artiklites 19a või 19b sätestatud asjakohased tingimused;

▼B*Artikkel 7***Abi osakaal ja abikõlblikud kulud**

1. Abi osakaalu ja abikõlblike kulude arvutamisel lähtutakse kõigi kasutatavate arvude puhul summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Abikõlblike kulusid tõendatakse selgete, konkreetsete ja ajakohaste kirjalike tõenditega. ►**M4** Abikõlblike kulude summa võib arvutada kooskõlas lihtsustatud kulude kohaldamisega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1303/2013⁽¹⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1060⁽²⁾, olenevalt sellest, kumb on kohaldatav, tingimusel et tehingut rahastatakse vähemalt osaliselt liidu vahenditest, mis lubab neid lihtsustatud kuluvõimalusi kasutada, ja et abikõlblike kulude kategooria on erandit käsitleva sätte kohaselt abikõlblik. ◀

2. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, on abi suuruseks abi brutotoetusekvivalent.

3. ►**M1** Tulevikus maksmisele kuuluva abi, sh mitmes osas makstava abi väärtus diskonteeritakse selle andmise hetke väärtuseni. ◀ Rahastamiskõlblike kulude väärtus diskonteeritakse abi andmise hetke väärtusele. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäära.

▼M1**▼B**

5. Kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, mida brutotoetusekvivalenti arvutamise aktsepteeritava meetodika puudumise tõttu väljendatakse protsendina abikõlblikest kuludest, ning meede näeb ette, et projekti õnnestumise korral, mis on määratletud mõistliku ja kaalutletud

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

▼B

hüpoteesi alusel, makstakse ettemaks tagasi koos intressiga, mis on vähemalt võrdne abi andmise hetkel kohaldatud diskontomääraga, võib III peatükis sätestatud abi ülemmäära suurendada 10 protsendipunkti võrra.

6. Kui regionaalabi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, ei tohi suurendada abi ülemmäära, mis on sätestatud regionaalabi kaardis, mis kehtib abi andmise hetkel.

*Artikkel 8***Kumuleerimine**

1. Selle kindlakstegemisel, kas artikli 4 teavitamiskünniseid ja III peatükis sätestatud abi ülemmäära on järgitud, võetakse arvesse abi saavale tegevusele või projektile eraldatavat riigiabi kogusummat.

2. Kui koos riigiabi andmisega toimub liidu institutsioonide, asutuste, ühissetevõtjate või muude organite poolt keskselt hallatav liidu rahastamine, mis ei ole otseselt või kaudselt liikmesriigi kontrolli all, võetakse arvesse ainult riigiabi, et määrata kindlaks, kas teavitamise künniseid ja abi ülemmäära või maksimaalseid abisummasid on järgitud, eeldusel et avalikust sektorist saadud toetuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ületa kõige soodsamat rahastamise määra, mis on sätestatud liidu õigusaktidega kehtestatud eeskirjades.

3. Käesoleva määruse kohaselt teavitamiskohustusest vabastatud abi, mille puhul saab abikõlblikud kulud kindlaks määrata, võib kumuleerida järgnevaga:

a) mis tahes muu riigiabi, kui kõnealused meetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega,

▼M4

b) mis tahes muu riigiabi, mis on seotud samade abikõlblike kuludega, mis on osaliselt või täielikult kattuvad, kuid ainult juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata suurimat abi osakaalu või abisummat, mida käesoleva määruse kohaselt kõnealuse abi suhtes kohaldatakse.

Lõplike abisaajate rahastamist InvestEU fondi toetusena III peatüki 16. jao alusel ja sellega kaetud kulu ei võeta arvesse kindlakstegemisel, kas käesoleva punkti esimeses lauses esitatud sätteid kumuleerimise kohta on järgitud. Käesoleva punkti esimese lause kohastele kumuleerimist käsitlevatele sätetele vastavuse kindlakstegemiseks vajalik summa arvutatakse järgmiselt: kõigepealt lahutatakse projekti abikõlblikest kogukuludest InvestEU fondist toetatava rahastamise nominaalsumma, et saada allesjäänud abikõlblikud kogukulud; seejärel arvutatakse asjakohase abi osakaalu või abisumma järgi maksimaalne abisumma, võttes arvesse ainult allesjäänud abikõlblike kogukulusid.

▼M4

Nende artiklite puhul, mille jaoks teatamiskünnis on määratud abi maksimumsummana, ei võeta lõplikele abisaajatele InvestEU fondi toetuse raames antud rahastamise nominaalsummat arvesse ka selleks, et teha kindlaks, kas artiklis 4 sätestatud teatamiskünnist on järgitud.

Teise võimalusena võib InvestEU fondist III peatüki 16. jao alusel toetatud kõrgema nõudeõiguse järguga laenude või nende laenude tagatiste puhul arvutada lõplikele abisaajatele antud laenude või tagatistega kaasnenud abi brutotoetusekvivalendi vastavalt vajadusele kooskõlas artikli 5 lõike 2 punktiga b või c. Seda abi brutotoetusekvivalenti saab käesoleva punkti esimese lause kohaselt kasutada selle tagamiseks, et kumuleerimisel mis tahes muu abiga, mis on seotud samade kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega, ei ületata käesoleva määruse alusel abi suhtes kohaldatavat abi osakaalu või abisummat või käesoleva määruse kohast teatamiskünnist.

4. Abi, millel kindlaksmääratavad abikõlblikud kulud puuduvad ja mis on teavitamiskohustusest vabastatud käesoleva määruse artiklite 19b, 20a, 21, 22 või 23, artikli 56e lõike 5 punkti a alapunkti ii või iii, artikli 56e lõike 8 punkti d, artikli 56e lõike 10 ja artikli 56f alusel, võib kumuleerida mis tahes muu riigiabiga, mille puhul saab abikõlblikke kulusid kindlaks määrata. Abi, millel kindlaksmääratavad abikõlblikud kulud puuduvad, võib kumuleerida mis tahes muu riigiabiga, millel abikõlblikud kulud puuduvad, kuni vastava kõrgeima kogurahastamise künniseni, mis on määratud iga juhtumi konkreetsetest oludest lähtuvalt komisjoni käesolevas või mõnes muus grupierandit käsitlevas määruses või otsuses. Abi, millel kindlaksmääratavad abikõlblikud kulud puuduvad ja mis on teavitamiskohustusest vabastatud käesoleva määruse artikli 56e lõike 5 punkti a alapunkti ii või iii, artikli 56e lõike 8 punkti d, artikli 56e lõike 10 ja artikli 56f alusel, võib kumuleerida muu riigiabiga, millel kindlaksmääratavad abikõlblikud kulud puuduvad ja mis on nende artiklite alusel teavitamiskohustusest vabastatud.

▼B

5. Käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud riigiabi ei tohi kumuleerida mis tahes vähese tähtsusega abiga, mille puhul on abikõlblikud kulud samad, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületatakse abi osakaal, mis on sätestatud käesoleva määruse III peatükis.

6. Erandina lõike 3 punktist b võib puudega töötajate jaoks artiklite 33 ja 34 kohaselt antavat abi samade abikõlblike kulude osas kumuleerida käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud muu abiga, ületades käesoleva määruse alusel kohaldatavat kõrgeimat künnist, tingimusel et sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata abi osakaalu rohkem kui 100 % asjaomastest kuludest ühelgi perioodil, mil asjaomased töötajad töötavad.

▼M1

7. Erandina lõigetest 1–6 võetakse artikli 15 lõike 4 kohasest äärepoolseimates piirkondades antava regionaalse tegevusabi ülemmäärast kinnipidamise kindlaksmääramisel arvesse üksnes äärepoolseimates piirkondades antavat regionaalset tegevusabi, mida antakse käesoleva määruse alusel.

▼B*Artikkel 9***Avaldamine ja teavitamine****▼M4**

1. Asjaomased liikmesriigid tagavad põhjalikul veebisaidil riigi või piirkondliku tasandi riigiabi kohta järgmise teabe avaldamise:

- a) artiklis 11 osutatud koondteave II lisaga ette nähtud standardvormis või link sellele;
- b) iga abimeetme terviktekst, nagu on osutatud artiklis 11, või link sellele;
- c) III lisas osutatud teave iga 500 000 eurot ületava üksikabi kohta või muude kui 2a. jao kohaste põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate abisaajate puhul iga 60 000 eurot ületava üksikabi kohta ja muude kui 2a. jao kohaste kalandus- ja vesiviljelussektoris tegutsevate abisaajate puhul iga 30 000 eurot ületava üksikabi kohta.

Artiklis 20 osutatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi puhul avaldatakse käesolevas lõikes osutatud teave selle liikmesriigi veebisaidil, kus asub asjaomane korraldusasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1299/2013 ⁽¹⁾ artiklile 21 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1059 ⁽²⁾ artiklile 45, olenevalt sellest, kumb on kohaldatav. Alternatiivse võimalusena võivad osalevad liikmesriigid otsustada, et iga riik avaldab vastaval veebisaidil teabe oma territooriumil võetavate abimeetmete kohta.

Esimeses lõigus sätestatud avaldamiskohustusi ei kohaldata artiklis 20a osutatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi, põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsiooni-partnerluse tööühma projektidele antava abi ega kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele antava abi suhtes, mida antakse artikli 19b kohaselt.

2. Maksusoodustuste vormis abikavade ning artiklitega 16 ja 21 ⁽³⁾ hõlmatud abikavade puhul loetakse käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis c sätestatud tingimused täidetuks, kui liikmesriigid avaldavad nõutava teabe üksikabi summade kohta järgmiste vahemike lõikes (miljonites eurodes):

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1299/2013 erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil (ELT L 347, 20.12.2013, lk 259).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1059 Euroopa Regionaalarengu Fondist ja välisrahastamisvahenditest toetatavat Euroopa territoriaalse koostöö eesmärki (Interreg) käsitlevate erisätete kohta (ELT L 231, 30.6.2021, lk 94).

⁽³⁾ Käesoleva määruse artiklite 16 ja 21 kohaste kavade puhul ei ole vaja täita nõuet avaldada teavet iga üksikabi kohta, mis ületab 500 000 eurot, kui tegemist on VKEdega, mis ei ole sooritanud ühtki kaubanduslikku müüki mis tahes turul.

▼M4

- 0,03–0,5 (üksnes kalanduse ja vesiviljeluse puhul);
- 0,06–0,5 (üksnes põllumajandusliku esmatootmise puhul);
- 0,5–1;
- 1–2;
- 2–5;
- 5–10;
- 10–30; ning
- 30 ja enam.

▼B

3. Käesoleva määruse artikli 51 kohaste kavade puhul ei kohaldata käesolevas artiklis sätestatud avaldamiskohustusi lõpptarbivate suhtes.

▼M4

3a. Kui finantstoodet on InvestEU liikmesriigi osa raames rakanud liikmesriik või riiklik tugipank, kes tegutseb InvestEU rakenduspartnerina või finantsvahendajana, siis on liikmesriigi kohustuseks tagada lõike 1 esimese lõigu punktis c sätestatud teabe avaldamine. See kohustus loetakse siiski täidetuks, kui rakenduspartner esitab komisjonile lõike 1 esimese lõigu punktis c sätestatud teabe hiljemalt abi andmisele järgneva majandusaasta 30. juuniks ning kui komisjoni ja rakenduspartneri vahel sõlmitud tagatislepingus on sätestatud nõue esitada komisjonile lõike 1 esimese lõigu punktis c sätestatud teave

▼B

4. Käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud teave esitatakse ning see on kättesaadav standardvormis, nagu on kirjeldatud III lisas, ning selle haldamiseks peab eksisteerima tõhus otsingu- ja allalaadimisfunktsioon. Lõikes 1 osutatud teave avaldatakse kuue kuu jooksul alates abi andmise kuupäevast või maksusoodustuse vormis antava abi puhul ühe aasta jooksul alates maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast ning see jääb kättesaadavaks vähemalt kümneks aastaks alates abi andmise kuupäevast.

5. Komisjon avaldab oma veebisaidil:

a) lingid käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riigiabi veebisaitidele;

b) artiklis 11 osutatud kokkuvõtliku teabe.

6. Liikmesriigid täidavad käesolevas artiklis sätestatud nõuded hiljemalt kahe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

▼B

II PEATÜKK
JÄRELEVALVE

Artikkel 10

Grupierandi tühistamine

Kui liikmesriik annab abi, mis on käesoleva määruse alusel väidetavalt teavitamiskohustusest vabastatud, kuid ei vasta I–III peatükis sätestatud tingimustele, võib komisjon pärast asjaomasele liikmesriigile oma seisukohtade esitamiseks võimaluse andmist võtta vastu otsuse, et asjaomase liikmesriigi kõikidest või osast edaspidistest abimeetmetest tuleb komisjoni aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt teavitada. Teatatavad meetmed võivad piirduda meetmetega, millega antakse teatavat liiki abi või millega antakse abi teatavatele abisaajatele, või asjaomase liikmesriigi teatavate ametiasutuste poolt vastu võetud meetmetega.

▼M2

Artikkel 11

Aruandlus

▼M4

1. Liikmesriigid või artikli 20 kohase Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi puhul liikmesriik, kus asub korraldusasutus vastavalt määruse (EL) nr 1299/2013 artiklile 21 või määruse (EL) 2021/1059 artiklile 45, olenevalt sellest, kumba kohaldatakse, esitavad komisjonile:

- a) komisjoni elektroonilise teatamise süsteemi kaudu kokkuvõtliku teabe iga käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta standardvormis, mis on sätestatud II lisas, ja lingi abimeetme terviktekstile, mis hõlmab muudatusi, 20 tööpäeva jooksul alates abimeetme jõustumiskuupäevast, ning
- b) komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 ⁽¹⁾ kohase elektroonilises vormis aastaaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, mis sisaldab määruses (EÜ) nr 794/2004 sätestatud teavet iga täisaasta või iga aasta osa kohta, mil käesolevat määrust kohaldatakse. Finantstoodete puhul, mida rakendab liikmesriik InvestEU liikmesriigi osa raames või riiklik tugipank, kes tegutseb rakenduspartnerina või finantsvahendajana InvestEU raames, loetakse liikmesriigi kõnealune kohustus täidetuks, kui rakenduspartner esitab komisjonile aastaaruanded kooskõlas komisjoni ja rakenduspartneri vahel sõlmitud tagatislepingus sätestatud asjaomaste aruandlusnõuetega.

⁽¹⁾ Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.4.2004, lk 1).

▼ **M4**

Esimest lõiku ei kohaldata artiklis 20a osutatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi, põllumajanduse tootlikkust ja kestlikust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektidele antava abi ega kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele antava abi suhtes, mida antakse artikli 19b kohaselt.

▼ **M2**

2. Kui tulenevalt käesoleva määruse kohaldamisaja pikendamisest kuni 31. detsembrini 2023 komisjoni määrusega (EL) 2020/972 ⁽¹⁾ kavatseb liikmesriik pikendada meetmeid, mille kohta on komisjonile esitatud kokkuvõtlik teave vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, ajakohastab kõnealune liikmesriik kõnealust kokkuvõtlikku teavet seoses kõnealuste meetmete kohaldamisaja pikendamisega ja edastab selle ajakohastatud teabe komisjonile 20 tööpäeva jooksul pärast liikmesriigi vastavat meedet pikendava õigusakti jõustumist.

▼ **M1***Artikkel 12***Järelevalve**▼ **M4**

1. Selleks et komisjon saaks jälgida abi, mis käesoleva määruse alusel ei kuulu teavitamiskohustuse alla, säilitavad liikmesriigid või artiklis 20 osutatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi puhul liikmesriik, kus asub korraldusasutus, üksikasjalikud andmed koos teabe ja vajalike lisadokumentidega, mida on vaja tõendamiseks, et kõik käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud. Selliseid dokumente säilitatakse kümme aastat alates kuupäevast, mil sihtotstarbeline üksikabi anti või mil anti abikava kohaselt viimane abi.

Esimest lõiku ei kohaldata artiklis 20a osutatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi, põllumajanduse tootlikkust ja kestlikust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektidele antava abi ega kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidele antava abi suhtes, mida antakse artikli 19b kohaselt.

▼ **M1**

2. Kavade puhul, mille raames antakse maksualast abi automaatselt, näiteks abisaajate deklaratsioonide alusel ning mille puhul ei toimu eelkontrolli, et kõik kokkusobivuse tingimused on iga abisaaja puhul täidetud, kontrollib liikmesriik regulaarselt vähemalt tagantjärele ja valimi põhjal, et kõik kokkusobivuse tingimused on täidetud, ja teeb vajalikud järeldused. Liikmesriigid säilitavad kontrollide üksikasjalikke protokolle vähemalt kümme aastat alates kontrolli toimumise kuupäevast.

3. Komisjon võib nõuda igalt liikmesriigilt kogu teavet ja kõiki tõendavaid dokumente, mida komisjon peab käesoleva määruse kohaldamise järelevalve jaoks vajalikuks, sealhulgas lõigetes 1 ja 2 nimetatud teavet.

⁽¹⁾ Komisjoni 2. juuli 2020. aasta määrus (EL) 2020/972, millega muudetakse määrust (EL) nr 1407/2013 seoses selle kohaldamisaja pikendamisega ning määrust (EL) nr 651/2014 seoses selle kohaldamisaja pikendamisega ja asjakohaste kohandustega (ELT L 215, 7.7.2020, lk 3).

▼ M1

Asjaomased liikmesriigid esitavad komisjonile taotletud teabe ja tõendavad dokumendid 20 tööpäeva jooksul või võimaliku taotluses kindlaksmääratud pikema tähtaja jooksul.

▼ B

III PEATÜKK

ERINEVATE ABILIIKIDE SUHTES KOHALDATAVAD ERISÄTTED

1. JAGU

Regionaalabi

A alajaotus

investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ja regionaalne tegevusabi**▼ M1***Artikkel 13***Regionaalabi ulatus**

Käesolevat jagu ei kohaldata järgmise abi suhtes:

- a) abi, millega toetatakse terasesektori, söesektori, laevaehitusektori või sünteeksiusektori tegevust;
- b) abi transpordisektorile ja sellega seotud taristule ning abi energia- tootmisele, -jaotusele ja -taristule, välja arvatud investeeringuteks ettenähtud abi äärepoolseimates piirkondades ja regionaalse tegevusabi kavad;
- c) regionaalabi selliste kavade vormis, mis on suunatud piiratud arvule konkreetsetele majandussektoritele; kavasad, millega soodustatakse turismindust, lairibataristut või põllumajandustoodete töötlemist ja turustamist, ei peeta konkreetsele majandussektorile suunatuks;
- d) regionaalne tegevusabi ettevõtjatele, kelle põhitegevus kuulub NACE Rev. 2 K jao „Finants- ja kindlustustegevus” alla, või ettevõtjatele, kes täidavad kontserniseseid ülesandeid ja kelle põhitegevus kuulub NACE Rev. 2 klassi 70.10 „Peakontorite tegevus” või 70.22 „Äri- ja muu juhtimisalane nõustamine.”

▼ B*Artikkel 14***Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi**

1. Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi meetmed on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse abi saavates piirkondades.

▼B

3. Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas võib abi anda alginvesteeringuks, hoolimata abi saaja suurusest. Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas võib VKEdele abi anda mis tahes alginvesteeringuks. Suurettevõtjatele võib abi anda alginvesteeringuks, millega soodustatakse asjaomases piirkonnas uut majandustegevust.

4. Abikõlblikud on järgmised kulud:

- a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute kulud;
- b) alginvesteeringuga loodud töökohtadest tulenevad prognoositud palgakulud, mis arvutatakse välja kaheks aastaks, või
- c) punktide a ja b kombinatsioon, mille suurus ei ületa punkti a või b summat, olenevalt sellest, kumb on suurem.

5. Investeeringut peab pärast investeeringu tegemist säilitama abi saanud piirkonnas vähemalt viis aastat (VKEde korral kolm aastat). See ei takista selle perioodi jooksul masinate või seadmete väljavahetamist, kui need on vananenud või purunenud, tingimusel et majandustegevust jätkatakse asjaomases piirkonnas eespool nimetatud miinimumperioodi jooksul.

6. Omandatav vara peab olema uus, välja arvatud VKEde ja ettevõtete omandamise korral. Materiaalse vara rentimisega seotud kulusid võib arvesse võtta üksnes järgmistel tingimustel:

- a) maa ja hoonete rentimise puhul peab rendileping kestma suurettevõtjate puhul vähemalt viis aastat ning VKEde puhul vähemalt kolm aastat pärast investeerimisprojekti lõpuleviimise eeldatud kuupäeva;
- b) seadmete või masinate rentimise korral peab rentimine toimuma kapitalirendi vormis ning rendileping peab sisaldama abisaaja kohustust osta vara lepingu lõppedes välja.

►**M1** Ettevõtte varade omandamise korral artikli 2 punkti 49 või 51 tähenduses tuleb arvesse võtta üksnes ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt ostetud vara soetamise kulusid. ◀ Tehing peab toimuma turutingimustel. Kui varade soetamiseks on enne nende ostmist juba abi antud, tuleb sellise vara maksumus ettevõtte omandamisega seotud abikõlblikest kuludest maha arvata. Kui väikeettevõtte äritegevuse võtab üle algsete omaniku perekonnaliige või ettevõtte töötaja, siis ei ole vaja täita tingimust, et varad peab ostma kolmas isik, kes ei ole ostjaga seotud. Aktsiate omandamist ei loeta alginvesteeringuks.

▼ B

7. ► **M1** Suurettevõtjatele tootmisprotsessi põhjalikuks muutmiseks antud abi korral peavad abikõlblikud kulud ületama ajakohastatava tegevusega seotud vara kulumit eelneva kolme majandusaasta jooksul. ◀ Olemaoleva ettevõtte tegevuse mitmekesistamiseks antud abi puhul peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200 % võrra uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal.

8. Immateriaalset vara võib arvutada abikõlblike investeeringukuludena, kui see vastab järgmistele tingimustele:

- a) vara tuleb kasutada üksnes abi saavas ettevõttes;
- b) vara peab olema amortiseeritav;
- c) vara peab olema ostenud turutingimustel ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt ning
- d) vara peab olema arvatud abi saava ettevõtja varade hulka ja see peab jääma vähemalt viieks aastaks (VKEde puhul kolmeks aastaks) seotuks projektiga, mille jaoks abi antakse.

Suurettevõtjate puhul on immateriaalse vara kulud abikõlblikud ainult kuni 50 % ulatuses alginvesteeringu kõigist abikõlblikest investeerimiskuludest.

9. Kui abikõlblikud kulud arvutatakse lõike 4 punkti b kohaselt prognoositud palgakulude alusel, peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) investeerimisprojekt peab tooma kaasa asjaomase ettevõtja töötajate arvu suurenemise võrreldes eelnenud kaheteistkümne kuu keskmisega, pärast loodud töökohtade arvust selle perioodi jooksul kaotatud töökohtade mahaarvamist;
- b) kõik töökohad tuleb täita kolme aasta jooksul pärast tööde lõppu ning

▼ M4

c) iga investeeringuga loodud töökohta tuleb asjaomasel alal säilitada vähemalt viis aastat (VKEde puhul kolm aastat) pärast ametikoha esmakordset täitmist, välja arvatud juhul, kui töökoht kaotatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 30. juunini 2021.

▼ B

10. Lairibavõrgu arendamiseks antava regionaalabi puhul peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) abi antakse üksnes piirkondades, kus sama kategooria (tavalise lairibavõrgu või järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu) võrk puudub ja kus sellist võrku abi andmise otsusele järgneva kolme aasta jooksul kommertsalustel tõenäoliselt välja ei arendata, ning

▼B

b) abi saanud võrguoperaator peab pakkuma aktiivset ja passiivset hulгимүүгитасанди juurdepääsu õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel, sealhulgas järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu puhul füüsilist teenuste eraldamist, ning

c) abi antakse konkurentsipõhise valikuprotsessi alusel.

11. Regionaalabi teadusuuringute taristule antakse ainult juhul, kui abi saamise tingimuseks on seatud läbipaistev ja mittediskrimineeriv juurdepääs kõnealusele taristule.

12. Abi osakaal brutotoetusekvivalendina ei tohi ületada abi ülemmäära, mis on kindlaks määratud abi andmise ajal asjaomases piirkonnas kehtiva regionaalabi kaardiga. Kui abi osakaal arvutatakse lõike 4 punkti c alusel, ei tohi abi ülemmäär ületada kõige soodsamat summat, mis tuleneb kõnealuse osakaalu kohaldamisest investeeringukulu või palgakulu alusel. Suurte investeerimisprojektide puhul ei ületa abisumma kohandatud abisummat, mis arvutatakse artikli 2 punktis 20 määratletud mehhanismi alusel;

13. Suure investeerimisprojekti osana käsitatakse mis tahes alginvesteeringut, mille algatab sama abisaaja (kontserni tasandil) kolme aasta jooksul alates tööde alustamisest muu abi saava investeeringuga samas NUTS 3 piirkonnas. Kui selline üks investeerimisprojekt on suur investeerimisprojekt, ei tohi ühele investeerimisprojektile antav abisumma ületada suurte investeerimisprojektide kohandatud abisummat.

14. Abisaaja enda rahaline panus peab moodustama vähemalt 25 % abikõlblikest kuludest, kas omavahenditena või välise finantseerimisena vormis, mis ei hõlma avaliku sektori toetust. Äärepoolseimates piirkondades võib VKE tehtud investeering saada abi ülemmääraga üle 75 %; sel juhul peab ülejäänud rahastamine tulema abisaajalt.

▼M4

15. Määrusega (EL) nr 1299/2013 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1059 hõlmatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidega seotud alginvesteeringu puhul kohaldatakse kõigi projektis osalevate abisaajate suhtes selle piirkonna abi osakaalu, kus alginvesteering tehti. Kui alginvesteering tehti kahes või enamas abi saavas piirkonnas, siis on abi ülemmäär see, mida kohaldatakse piirkonnas, kus abikõlblike kuludid kanti suurimas summas. Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt abikõlblikus piirkonnas kohaldatakse käesolevat sätet suurettevõtjate suhtes ainult juhul, kui alginvesteering on seotud uue majandustegevusega.

▼M1

16. Abisaaja kinnitab, et kahe aasta jooksul enne abitaotluse esitamist ei ole toimunud ümberpaigutamist ettevõttesse, kuhu tehakse taotletud abi alusel algne investeering, ning ta võtab kohustuse, et ümberpaigutamist ei toimu kahe aasta jooksul pärast seda, kui taotletud abi alusel on algne investeering tehtud. ►M2 Enne 31. detsembrist 2019 võetud kohustuste puhul ei loeta käesoleva määruse artikli 2 punkti 61a tähenduses üleviimiseks sama või sarnase tegevusega seotud töökohtade kaotust abisaaja ühes algses ettevõttes EMPs ajavahemikus 1. jaanuarist 2020 kuni 30. juunini 2021. ◀

▼ **M1**

17. Kalandus- ja vesiviljelussektoris ei ole lubatud anda abi ettevõtjatele, kes on toime pannud vähemalt ühe Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 ⁽¹⁾ artikli 10 lõike 1 punktides a–d või artikli 10 lõikes 3 nimetatud rikkumise, ega nimetatud määruse artiklis 11 osutatud tegevuseks.

*Artikkel 15***Regionaalne tegevusabi**

1. Regionaalse tegevusabi kavad äärepoolseimates piirkondades, hõredalt asustatud piirkondades ja väga hõredalt asustatud piirkondades on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja need vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikega 3 ette nähtud teavitamiskohustusest, kui käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused on täidetud.

2. Hõredalt asustatud piirkondades kompenseeritakse regionaalse tegevusabi kavadega tegevusabi saamiseks kõlblikes piirkondades toodetud kaupade transpordi lisakulud ning sellistes piirkondades täiendavalt töödeldavate kaupade transpordi lisakulud järgmistel tingimustel:

- a) abi on eelnevalt objektiivselt kindlaks määratav kindlaksmääratud summa või tonn/kilomeetri suhte või muu asjakohase ühiku alusel;
- b) selliste transpordi lisakulude arvutamisel lähtutakse kaupade teekonnast asjaomase liikmesriigi piires transpordivahendiga, millega kaasnevad abisaaja jaoks kõige väiksemad kulud.

Abi osakaal ei tohi ületada 100 % käesolevas lõikes kindlaks määratud transpordi lisakuludest.

3. Väga hõredalt asustatud piirkondades hoiavad regionaalse tegevusabi kavade ära elanikkonna vähenemise või aitavad seda piirata järgmistel tingimustel:

- a) abisaajate majandustegevus toimub asjaomases piirkonnas;
- b) iga-aastane abisumma abisaaja kohta tegevusabi kavade raames ei ületa 20 % abisaaja poolt aastas asjaomases piirkonnas kantud tööjõukuludest.

4. ► **C2** Äärepoolseimates piirkondades kompenseeritakse regionaalse tegevusabi kavadega lisategevuskulud, mis tekivad nendes piirkondades aluslepingu artiklis 349 osutatud ühe või mitme püsiva ebasoodsa tingimuse otsesel mõjul, kui abisaajate majandustegevus toimub äärepoolseimas piirkonnas, tingimusel et iga-aastane abisumma abisaaja kohta käesoleva määruse kohaselt rakendatavate kõigi tegevusabi kavade raames ei ületa ühte järgmist protsendimäära: ◀

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 508/2014, 15. mai 2014, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.5.2014, lk 1).

▼ M1

- a) 35 % abisaaja poolt aastas asjaomases äärepoolseimas piirkonnas loodud kogulisandväärtusest;
- b) 40 % abisaaja poolt aastas asjaomases äärepoolseimas piirkonnas kantud tööjõukuludest;
- c) 30 % abisaaja realiseeritud aastakäibest asjaomases äärepoolseimas piirkonnas.

▼ B**B alajaotus****Linnaarendusabi***Artikkel 16***Regionaalne linnaarendusabi**

1. Regionaalne linnaarendusabi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Linnaarendusprojektid peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:
 - a) neid teostatakse linnaarendusfondide kaudu abi saavates piirkondades;
 - b) neid kaasrahastatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest;
 - c) nendega toetatakse tervikliku säästva linnaarengu strateegia rakendamist.
3. Koguinvesteering mõnesse linnaarendusprojekti mis tahes linnaarendusmeetme raames ei ületa 20 miljonit eurot.

▼ M4

4. Abikõlblikud kulud on linnaarendusprojekti kogukulud niivõrd, kui võrd need on kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artiklitega 37 ja 65 või määruse (EL) 2021/1060 artiklitega 67 ja 68, olenevalt sellest, kumb on kohaldatav.

▼ B

5. Abi, mida annab linnaarendusfond abikõlblikule linnaarendusprojektile, võib olla omakapitali, kvaasiomakapitali, laenude, garantiide, või nende kombinatsiooni vormis.
6. Linnaarendusabiga suurendatakse täiendavaid erainvesteeringuid linnaarendusfondide või linnaarendusprojektide tasandil nii, et kogusumma ulatub vähemalt 30 % linnaarendusprojektile antavast kogurahastamisest.
7. Era- ja riiklikud investorid võivad toetada linnaarendusprojekti rakendamist rahalise või mitterahalise abiga või nende kombinatsiooniga. Mitterahalised sissemaksed võetakse arvesse turuväärtuse alusel, mille on kinnitanud sõltumatu kvalifitseeritud ekspert või nõuetekohaselt volitatud ametiasutus.

▼B

8. Linnaarendusmeetmed peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) linnaarendusfondide valitsejad valitakse avatud, läbipaistva ja mitte-diskrimineeriva konkursiga kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega. Eelkõige ei tohi linnaarendusfondi valitsejate valikul esineda diskrimineerimist tulenevalt nende asutamiskohast või registrisse kandmisest mis tahes liikmesriigis. Linnaarendusfondi valitsejaid võidakse kohustada täitma eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume, mis on objektiivselt põhjendatavad investeringute olemusega;
- b) sõltumatud erainvestorid valitakse kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille eesmärk on luua asjakohane riski-tulu jagamise kord, ning investeringute puhul, mis ei ole garantiid, eelistatakse asümmeetrilist kasumi jagamist langusriski kaitsele. Kui erainvestoreid ei valita sellise konkursiga, määrab avatud, läbipaistva ja mitte-diskrimineeriva konkursiga valitud sõltumatu ekspert erainvestoritele õiglase tasuvusläve;
- c) asümmeetrilise kahjumijagamise korral riiklike ja erainvestorite vahel piirdub riikliku investori esimese järjekoha kahju 25 protsendiga koguinvesteringust;
- d) linnaarendusprojektide erainvestoritele antavate garantiide puhul on garantiimäär kuni 80 % ja liikmesriigi kantav kogukahju on 25 % aluseks olevast garanteeritud portfelligist;
- e) investoritel on õigus olla esindatud linnaarendusfondi juhtorganites, nagu järelevalvenõukogu või nõuandekomitee;
- f) linnaarendusfond asutatakse kohaldatavate õigusaktide kohaselt. Liikmesriik näeb ette hoolsuskohustuse täitmise menetluse, et tagada linnaarendusabi meetme rakendamiseks ärilises mõttes usaldusväärne investeerimisstrateegia.

9. Linnaarendusfondi vahendeid hallatakse äriliste põhimõtete alusel ning tagatakse kasumile orienteeritud rahastamisotsused. See tingimus loetakse täidetuks, kui linnaarendusfondi valitsejad vastavad järgmistele tingimustele:

- a) linnaarendusfondi valitsejad on seaduse või lepinguga kohustatud tegutsema professionaalselt juhilt eeldatava hoolsusega ja heas usus ning vältides huvide konflikti; kohaldatakse parimaid tavasid ja regulatiivset järelevalvet;
- b) linnaarendusfondide valitsejaid tasustatakse turutavade kohaselt. Kõnealune nõue loetakse täidetuks, kui juht valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille aluseks on kogemuste, pädevuse ning tegevusvõime ja finantssuutlikkusega seotud objektiivsed kriteeriumid;

▼B

- c) linnaarendusfondi valitsejate töötasu peab olema seotud tulemuslikkusega või peavad nad jagama investeerimiskriisi, investeerides oma vahendeid tagamaks, et nende huvid on pidevalt kooskõlas avaliku sektori investori huvidega;
- d) linnaarendusfondide valitsejad kehtestavad linnaarendusprojektidesse investeerimise strateegia, kriteeriumid ja kavandatava ajakava, tehes eelnevalt kindlaks rahalise elujõulisuse ja eeldatava mõju linnaarengule;
- e) iga omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringu jaoks on olemas selge ja realistlik väljumisstrateegia.

10. Kui linnaarendusfondist antakse linnaarendusprojektidele laene või garantiisid, peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) laenude puhul võetakse käesoleva artikli lõike 3 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse laenu nominaalsumma;
- b) garantiide puhul võetakse käesoleva artikli lõike 3 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse aluseks oleva laenu nominaalsumma.

11. Liikmesriik võib delegeerida linnaarendusabi meetme rakendamise volitatud üksusele.

2. JAGU

VKEdele antav abi

Artikkel 17

VKEdele antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Liidu territooriumil või väljaspool seda tegutsevatele VKEdele investeeringuteks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud kulud on üks või mõlemad järgmistest:

- a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud;
- b) otseselt investeerimisprojektiga loodud töökohtade prognoositud palgakulud, mis arvutatakse välja kaheks aastaks.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel abikõlblike kuludena käsitamiseks peavad investeeringud seisnema järgnevas:

- a) investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtte asutamisega, olemasoleva ettevõtte laiendamisega, ettevõtte tootangu mitmekesistamisega uute toodetega või olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega või

▼B

b) ettevõttele kuuluva vara soetamine, kui täidetud on järgmised tingimused:

- ettevõtte lõpetas tegevuse või oleks lõpetanud tegevuse, kui seda ei oleks ostetud;
- varad ostetakse kolmandalt isikult, kes ei ole ostjaga seotud;
- tehing toimub turutingimustel.

Kui väikeettevõtja äritegevuse võtab üle algse omaniku perekonnaliige või ettevõtja töötaja, siis ei ole vaja täita tingimust, et varad tuleb osta kolmandalt isikult, kes ei ole ostjaga seotud. Investeeringuna ei käsitata ainuüksi ettevõtja aktsiate omandamist.

4. Immateriaalne vara peab vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- a) seda tuleb kasutada üksnes abi saavas ettevõttes;
- b) seda tuleb käsitada amortiseeruva varana;
- c) see peab olema ostetud turutingimustel ostjaga mitteseotud kolmandalt isikult;
- d) vara peab ettevõtja vara hulka kuuluma vähemalt kolm aastat.

5. Investeeringuprojektiga otseselt loodud tööhõive puhul peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) töökohad luuakse kolme aasta jooksul pärast investeeringu tegemist;
- b) töötajate arv asjaomases ettevõttes kokkuvõttes suureneb, võrreldes eelnenud kaheteistkümne kuu keskmisega;
- c) loodavaid töökohti tuleb säilitada vähemalt kolm aastat alates töökoha esmatäitmise kuupäevast.

6. Abi osakaal ei tohi ületada:

- a) väikeettevõtjate puhul 20 % abikõlblikest kuludest;
- b) keskmise suurusega ettevõtjate puhul 10 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 18

VKEdele nõustamiseks antav abi

1. VKEdele nõustamiseks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

3. Abikõlblikud on väliskonsultantide poolt osutatud nõustamisteenuste kulud.

4. Kõnealused teenused ei või kujutada endast pidevat ega korrapärast tegevust ega olla seotud ettevõtja tavapärase tegevuskuludega nagu tavapärased maksunõustamisteenused, korrapärased õigusteenused või reklaam.

▼B*Artikkel 19***VKEdele messidel osalemiseks antav abi**

1. VKEdele messidel osalemiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud kulud on kulud, mis kantakse ettevõtte osalemisel mis tahes messil või näitusel seoses väljapanekukoha üürimise, ülesseadmise ja haldamisega.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

▼M4*Artikkel 19a***Abi selliste kulude jaoks, mida on kandnud VKEd, kes osalevad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides ning põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektides**

1. Abi selliste kulude jaoks, mida on kandnud VKEd, kes osalevad määruse (EL) nr 1303/2013 või määruse (EL) 2021/1060 kohastes kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides, mis on Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi raames määratud LEADERi kohaliku arengu projektideks, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 35 kohastes Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektides, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Järgmisi määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõikes 1 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 34 lõikes 1 (olenevalt sellest, kumb on kohaldatav) sätestatud kulusid käsitatakse kogukonna juhitud kohaliku arengu projektide ja Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projektide korral abikõlblikuna:
 - a) kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia projekti või Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projekti ettevalmistava toetuse, suutlikkuse suurendamise, koolituse ja võrgustikutöö kulud;
 - b) heakskiidetud meetmete võtmine;
 - c) rühma koostöötegevuste ettevalmistamine ja rakendamine;
 - d) jooksvad kulud, mis on seotud kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia või Euroopa innovatsioonipartnerluse tööühma projekti rakendamise juhtimisega;
 - e) Euroopa innovatsioonipartnerluse kogukonna elavdamine või kogukonna juhitud kohaliku arengu elavdamine, et hõlbustada sidusrühmade teabevahetust, edendada strateegiat ja projekte ning toetada võimalikke abisaajaid meetmete väljatöötamisel ja taotluste koostamisel.

▼ **M4**

3. Abi osakaal ei tohi ületada kogukonna juhitud kohaliku arengu projekte ja Euroopa innovatsioonipartnerluse töörühmi reguleerivates fondispetsiifilistes määrustes sätestatud kaasrahastamise maksimummäära.

Artikkel 19b

Piiratud summas abi VKEdele, kes saavad toetust kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidest ning põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse töörühma (EIP) projektidest

1. Abi ettevõtjatele, kes osalevad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides või põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse töörühma projektides või saavad neist toetust, nagu on osutatud artikli 19a lõikes 1, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Käesoleva artikli alusel projekti kohta antava abi kogusumma ei tohi kogukonna juhitud kohaliku arengu projektide korral ületada 200 000 eurot ja Euroopa innovatsioonipartnerluse töörühma projektide korral 350 000 eurot.

2a JAGU

Euroopa territoriaalse koostöö jaoks antav abi

Artikkel 20

Abi selliste kulude jaoks, mis on seotud ettevõtjate osalemisega Euroopa territoriaalse koostöö projektis

1. Abi selliste kulude jaoks, mida on kandnud ettevõtjad, kes osalevad määrusega (EL) nr 1299/2013 või määrusega (EL) 2021/1059 hõlmatud Euroopa territoriaalse koostöö projektides, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 481/2014⁽¹⁾ või määruse (EL) 2021/1059 artiklites 38–44 (olenevalt sellest, kumb on kohaldatav) sätestatud järgmised koostööprojektiga seotud kulud:

- a) personalikulud;
- b) kontori- ja halduskulud;
- c) reisi- ja majutuskulud;
- d) välisekspertide ja -teenuste kulud;
- e) varustusega seotud kulud;
- f) taristu ja tööde kulud.

⁽¹⁾ Komisjoni 4. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 481/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1299/2013 seoses erieeskirjadega koostööprogrammide kulude rahastamiskõlblikkuse kohta (ELT L 138, 13.5.2014, lk 45).

▼M4

3. Abi osakaal ei tohi ületada määruses (EL) nr 1303/2013 või määruses (EL) 2021/1060 ja/või määruses (EL) 2021/1059 sätestatud kaasrahastamise maksimummäära (olenevalt sellest, kumb on kohaldatav).

*Artikkel 20a***Ettevõtjatele Euroopa territoriaalse koostöö projektides osalemiseks antav piiratud summas abi**

1. Abi selliste kulude jaoks, mida on kandnud ettevõtjad, kes osalevad määrusega (EL) nr 1299/2013 või määrusega (EL) 2021/1059 hõlmatud Euroopa territoriaalse koostöö projektides, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Ettevõtjale käesoleva artikli alusel projekti kohta antava abi kogusumma ei tohi ületada 20 000 eurot.

▼B*3. JAGU**Abi VKEde juurdepääsuks rahastamisele**Artikkel 21***Riskifinantseerimisabi**

1. VKEde riskifinantseerimise abikavad on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Finantsvahendajate puhul võib sõltumatutele erainvestoritele antav riskifinantseerimisabi olla üks järgmistest:

- a) omakapital või kvaasiomakapital või rahaeraldus riskifinantseerimisinvesteeringute tegemiseks otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse;
- b) laenu riskifinantseerimisinvesteeringute tegemiseks otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse;
- c) garantiid kahjumite katmiseks, mis tulenevad riskifinantseerimisinvesteeringutest, mis on tehtud otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse.

3. Sõltumatute erainvestorite tasandil võib riskifinantseerimisabi anda käesoleva artikli lõikes 2 mainitud kujul või maksusoodustustena füüsilisest isikust erainvestoritele, kes pakuvad abikõlblikele ettevõtjatele otseselt või kaudselt riskifinantseerimist.

▼B

4. Abikõlblike ettevõtjate tasandil võib riskifinantseerimisabi olla omakapitali, kvaasiomakapitali investeeringute, laenude, garantiide või nende kombinatsiooni kujul.

5. Abikõlblikud ettevõtjad on ettevõtjad, kes algse riskifinantseerimisinvesteeringu ajal on börsil noteerimata VKEd ja täidavad vähemalt ühte järgmistest kriteeriumidest:

- a) nad ei ole tegutsenud ühelgi turul;
- b) nad on tegutsenud mis tahes turul vähem kui 7 aastat alates nende esimest kaubanduslikust müügist;
- c) nad vajavad algset riskifinantseerimisinvesteeringut, mis uue toote või geograafilise turu jaoks koostatud äriplaani kohaselt moodustab rohkem kui 50 % nende aastast keskmisest käibest eelneva viie aasta jooksul.

6. Riskifinantseerimisabi võib hõlmata ka jätkuinvesteeringuid abikõlblikesse ettevõtjatesse, sealhulgas pärast 7 aastast ajavahemiku, millele on osutatud lõike 5 punktis b, kui on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:

- a) lõikes 9 osutatud riskifinantseerimise kogusummat ei ületata;
- b) jätkuinvesteeringute võimalus oli ette nähtud alguses äriplaanis;
- c) jätkuinvesteeringu saav ettevõtja ei ole seotud I lisa artikli 3 lõike 3 tähenduses teise ettevõtjaga, välja arvatud finantsvahendaja või meetme raames riskifinantseerimist pakkuv sõltumatu erainvestor, välja arvatud juhul, kui uus üksus vastab VKE määratlusele.

7. Omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringute puhul abikõlblikesse ettevõtjatesse võib riskikapitali toetusmeetmega asenduskapitali toetada üksnes juhul, kui viimast kombineeritakse uue kapitaliga, mis moodustab vähemalt 50 % igast investeeringust abikõlblikku ettevõtjasse.

8. Omakapitali või kvaasiomakapitali investeeringute puhul, millele on osutatud lõike 2 punktis a, ei tohi rohkem kui 30 % finantsvahendaja kapitali sissemaksete ja sissenõudmata märgitud kapitali koondsummast kasutada likviidsuse juhtimise eesmärgil.

9. Lõikes 4 osutatud riskifinantseerimise kogusumma ei tohi ületada 15 miljonit eurot kõlbliku ettevõtja kohta mis tahes riskifinantseerimis-meetme raames.

10. Riskifinantseerimismeede, millega tehakse omakapitali, kvaasiomakapitali või laenuinvesteeringuid, peaks suurendama sõltumatute erainvestorite poolset lisarahastamist finantsvahendajate või kõlblike ettevõtjate tasandil, et saavutada eraosaluse määr, mis ulatub vähemalt järgmiste miinimumkünnisteni:

▼B

- a) 10 % abikõlblikule ettevõtjale antud riskifinantseerimisest enne esimest kaubanduslikku müüki mis tahes turul;
- b) 40 % riskifinantseerimisest, mis antakse käesoleva artikli lõike 5 punktis b osutatud abikõlblikule ettevõtjale;
- c) 60 % riskifinantseerimisest, mis antakse käesoleva artikli lõike 5 punktis c osutatud abikõlblikule ettevõtjale, ja jätkuinvesteeringute puhul abikõlblikule ettevõttele pärast 7aastast perioodi, millele on osutatud lõike 5 punktis b.

11. Kui riskifinantseerimismeedet rakendatakse finantsvahendaja kaudu, see on suunatud eri arengustaadiumis olevatele ettevõtjatele, nagu osutatud lõikes 10, ja sellega ei ole ette nähtud erakapitali osalust abikõlblike ettevõtjate tasandil, saavutab finantsvahendaja eraosaluse määra, mis vastab vähemalt alusportfelli tehtud üksikute investeeringute mahul põhinevale kaalutud keskmisele ning mis tuleneb osaluskünniste kohaldamisest selliste investeeringute suhtes, nagu on osutatud lõikes 10.

12. Riskifinantseerimismeetme puhul ei tohi esineda diskrimineerimist finantsvahendajate vahel tulenevalt asutamiskohast või mis tahes liikmesriigis registrisse kandmisest. Finantsvahendajaid võidakse kohustada täitma eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume, mis on objektiivselt põhjendatavad investeeringute olemusega.

13. Riskifinantseerimismeede peab vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) seda viiakse ellu ühe või mitme finantsvahendaja kaudu, välja arvatud maksusoodustused erainvestoritele seoses nende otseinvesteeringutega kõlblikesse ettevõtjatesse;
- b) finantsvahendajad, erainvestorid ja fondivalitsejad valitakse kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursi abil, mille eesmärk on luua asjakohane riski-tulu jagamise kord, ning investeeringute puhul, mis ei ole garantiid, eelistatakse asümmeetrilist kasumi jagamist langusriski kaitsele;
- c) asümmeetrilise kahjumijagamise korral riiklike ja erainvestorite vahel piirdub riikliku investori esimese järjekoha kahju 25 %ga koguinvesteeringust;
- d) punkti 2 alapunkti c alla kuuluvate garantiide puhul on garantiimäär kuni 80 % ja liikmesriigi kantav kogukahju on 25 % aluseks olevast garanteeritud portfelist. Tasuta võib anda ainult garantiisid, mis katavad garanteeritud portfelli oodatavat kahju. Kui garantii hõlmab ka ettenägematute kahjude katmist, maksab finantsvahendaja garantii selle osa eest, mis on mõeldud ettenägematute kahjude katmiseks, turutingimustele vastavat garantiipremiat.

▼B

14. Riskifinantseerimismeetmetega tuleb tagada kasumile orienteeritud rahastamisotsused. See tingimus loetakse täidetuks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) finantsvahendajad asutatakse kohaldatavate õigusaktide kohaselt;
- b) liikmesriik või meedet rakendav üksus näeb ette hoolsuskohustuse täitmise menetluse, et tagada riskifinantseerimismeetme rakendamiseks ärilises mõttes usaldusväärne investeerimisstrateegia, sealhulgas asjakohane riskide hajutamine, et investeerimisportfell oleks majanduslikult elujõuline ning portfelli suuruse ja territoriaalse hõlmavuse seisukohast tõhus;
- c) abikõlbliku ettevõtja riskifinantseerimise saamise aluseks on elujõuline äriplaan, mis sisaldab üksikasjalikke andmeid toote, müügi ja kasumlikkuse arengu kohta ning milles on eelnevalt kindlaks tehtud finantsiline elujõulisus,
- d) iga omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringu jaoks on olemas selge ja realistlik väljumisstrateegia.

15. Finantsvahendajaid juhitakse äriliste põhimõtete alusel. See nõue loetakse täidetuks, kui finantsvahendaja ja riskifinantseerimismeetme liigist sõltuvalt fondivalitseja vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nad on seaduse või lepinguga kohustatud tegutsema professionaalselt juhilt eeldatava hoolsusega ja heas usus ning vältides huvide konflikti; kohaldatakse parimaid tavasid ja regulatiivset järelevalvet;
- b) nende töötasu peab vastama turutavadele. Kõnealune nõue loetakse täidetuks, kui fondivalitseja või finantsvahendaja valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille aluseks on kogemuste, pädevuse ning tegevusvõime ja finantssootlikkusega seotud objektiivsed kriteeriumid;
- c) nende töötasu peab olema seotud tulemuslikkusega või peavad nad jagama investeerimisriski, investeerides oma vahendeid tagamaks, et nende huvid on pidevalt kooskõlas avaliku sektori investori huvidega;
- d) nad kehtestavad investeerimisstrateegia, kriteeriumid ja investeeringute kavandatava ajakava;
- e) investoritel on õigus olla esindatud investeerimisfondi juhtorganites, nagu järelevalvenõukogu või nõuandekomitee.

16. ►**M1** Riskifinantseerimismeede, millega antakse garantiisid või laene abikõlblikule ettevõtjale või tehakse abikõlblikkuse ettevõttesse võlana struktureeritud kvaasiomakapitali investeeringud, peab vastama järgmistele tingimustele: ◀

▼B

- a) meetme tulemusel teeb finantsvahendaja investeringuid, mida ei oleks tehtud või oleks tehtud piiratud ulatuses või muul viisil, kui abi ei oleks antud. Finantsvahendaja peab suutma tõendada, et eksisteerib mehhanism, millega tagatakse, et abist saadav kasu läheb suurimal võimalikul määral lõplikele abisaajatele suuremate rahastamisvahendite, riskantsemate portfelliide, väiksemate tagatisnõuete, väiksemate garantiipremiate või madalamate intressimäärade kujul;

▼M1

- b) võlgade ja võlana struktureeritud kvaasiomakapitali investeringute puhul võetakse lõike 9 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse instrumendi nominaalsummat;

▼B

- c) garantiide puhul võetakse lõike 9 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse aluseks oleva laenu nominaalsumma. Garantii ei tohi moodustada tagatud laenust üle 80 %.

17. Liikmesriik võib delegeerida riskifinantseerimisemeetme rakendamise volitatud üksusele.

18. Riskifinantseerimisabi VKEdele, kes ei täida lõikes 5 sätestatud tingimusi, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, eeldusel et:

- a) VKEde tasandil vastab abi tingimustele, mis on sätestatud määruses (EL) nr 1407/2013, ning
- b) kõik tingimused, mis on sätestatud käesolevas artiklis, välja arvatud need, mis on sätestatud lõigetes 5, 6, 9, 10 ja 11, on täidetud ning
- c) riskifinantseerimisemeede, millega tehakse omakapitali, kvaasiomakapitali või laenuinvesteringuid, peaks suurendama sõltumatute erainvestorite poolset lisarahastamist finantsvahendajate või VKEde tasandil nii, et saavutada eraosaluse määr, mis ulatub vähemalt 60 %ni VKEdele antavast riskifinantseerimisest.

*Artikkel 22***Idufirmadele antav abi**

1. Idufirmade abikavad on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

▼M1

2. Abikõlblikud on börsil noteerimata väikeettevõtjad viie aasta jooksul alates nende registreerimisest, kui ettevõtja täidab järgmised tingimused:

- a) ta ei ole teise ettevõtja tegevust üle võtnud;
- b) ta ei ole veel kasumit jaotanud;

▼ M1

c) ta ei ole moodustatud ühinemise teel.

Abikõlblike ettevõtjate puhul, kes registreerimisele ei kuulu, võib viieaastast abikõlblikkuse perioodi hakata lugema hetkest, kui ettevõtja kas alustab oma majandustegevust või on kohustatud maksma oma majandustegevuselt maksu.

Erandina esimese lõigu punktist c loetakse käesoleva artikli kohaselt abikõlblike ettevõtjate ühinemisel moodustatud ettevõtjad ka abikõblikuks kuni viie aasta jooksul alates kõige vanema ühineva ettevõtja registreerimisest.

▼ B

3. Idufirmadele antav abi võib olla järgmine:

a) turutingimustele mittevastava intressimääraga laenu kuni kümneaastase kestusega ja garanteeritud summaga maksimaalselt üks miljon eurot või 1,5 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike punkti c tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas või 2 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas; Laenude puhul, mille kestus on 5–10 aastat, võib maksimumsummasid kohandada, korrutades ületavad summad 10 aasta ja laenu tegeliku kestuse suhtega. Laenude puhul, mille kestus on lühem kui 5 aastat, on maksimumsumma sama mis 5aastase kestusega laenude puhul.

b) turutingimustele mittevastava preemiaga garantiid kuni kümneaastase kestusega ja garanteeritud summaga maksimaalselt 1,5 miljonit eurot või 2,25 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas või kolm miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas. Garantiide puhul, mille kestus on 5–10 aastat, võib garanteeritud maksimumsummasid kohandada, korrutades ületavad summad 10 aasta ja garantii tegeliku kestuse suhtega. Garantiide puhul, mille kestus on lühem kui 5 aastat, on maksimumsumma sama mis 5aastase kestusega garantiide puhul. Garantii ei tohi moodustada tagatud laenust üle 80 %.

c) toetused, sealhulgas omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringud, intressimäära ja garantiipreemia vähendused maksimaalse brutotoetuskvivalendiga 0,4 miljonit eurot või 0,6 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas, või 0,8 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas.

4. Abisaaja võib saada toetust mitme käesoleva artikli lõikes 3 nimetatud abimeetme kaudu, eeldusel et ühe abimeetme kaudu antud summa osa, mis on arvatatud selle abimeetme jaoks lubatava abi maksimumsumma alusel, võetakse arvesse, kui arvatatakse järelejäävat osa maksimaalsest abisummast, mis on lubatud teiste meetmete jaoks, mis moodustavad sellise kombineeritud abiinstrumendi osa.

5. Väikeste ja innovaatiliste ettevõtjate puhul võib lõikes 3 sätestatud maksimummäärad kahekordistada.

▼B*Artikkel 23***VKEdele keskenduvatele alternatiivsetele kauplemisplatvormidele antav abi**

1. VKEdele keskenduvatele alternatiivsetele kauplemisplatvormidele antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Kui platvormi operaator on väikeettevõtja, võib abi olla platvormi operaatorile kui idufirmale antava abi kujul, mille puhul kohaldatakse artiklis 22 sätestatud tingimusi.

Abi võib anda maksusoodustusena sõltumatutele erainvestoritele, kes on füüsilised isikud, seoses nende riskifinantseerimisinvesteeringutega, mis tehakse alternatiivse kauplemisplatvormi kaudu ettevõtjatesse, mis on abikõlblikud artiklis 21 sätestatud tingimuste kohaselt.

*Artikkel 24***Esmaseks taustauuringuks antav abi**

1. Esmaseks taustauuringuks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on kulud, mis on seotud esmase sõelumise ja ametliku hoolsuskohustuse menetlusega, mille viivad läbi finantsvahendajate valitsejad või investorid, et teha kindlaks abikõlblikud ettevõtjad artiklite 21 ja 22 kohaselt.

3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

*4. JAGU***Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi***Artikkel 25***Teadus- ja arendusprojektidele antav abi****▼M4**

1. Abi, mida antakse teadus- ja arendusprojektide jaoks, sealhulgas programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” alusel kvaliteedimärgise saanud teadus- ja arendusprojektidele ning kaasrahastatavatele teadus- ja arendusprojektidele ning kaasrahastatavatele meetmetele „Teaming” (kui see on asjakohane), on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

▼B

2. Teadus- ja arendusprojekti abi saav osa peab olema täielikult liigitatav ühe või mitme järgneva kategooria alla:

▼B

- a) alusuuringud;
 - b) rakendusuurid;
 - c) tootearendus;
 - d) teostatavusuuringud.
3. Kõik teadus- ja arendustegevusprojektide abikõlblikud kulud peavad olema liigitatud konkreetse teadus- ja arendustegevuse kategooriasse ning olema järgmised:
- a) personalikulud: teadlased, tehnikud ja muu abikoosseis selles ulatuses, mil nad tegelevad konkreetse uurimisprojektiga;
 - b) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks. Kui vahendeid ja seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulusid, mis vastavad projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt;
 - c) ehitiste ja maa kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks. Ehitise puhul peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulu, mis vastab projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt. Maa puhul on abikõlblikud omandi üleminekuga seotud kulud või tegelikult tekkinud kapitalikulud;
 - d) turutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatud nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud;
 - e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mis on kantud otseselt projekti tõttu.
4. Abikõlblikud kulud teostatavusuuringu puhul on uuringu kulud.
5. Abi osakaal ei tohi ühegi abisaaja puhul ületada:
- a) alusuuringute puhul 100 % abikõlblikest kuludest;
 - b) rakendusuurid puhul 50 % abikõlblikest kuludest;
 - c) tootearenduse puhul 25 % abikõlblikest kuludest;
 - d) teostatavusuuringute puhul 50 % abikõlblikest kuludest.
6. Rakendusuurid või tootearenduse puhul võib abi osakaalu suurendada abi ülemmäärani 80 % abikõlblikest kuludest järgnevalt:
- a) 10 protsendipunkti keskmise suurusega ettevõtjate ja 20 protsendipunkti väikeettevõtjate puhul;

▼ B

b) 15 protsendipunkti võrra, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

i) projekt hõlmab tõhusat koostööd

— ettevõtjate vahel, kellest vähemalt üks on VKE, või projekt viiakse ellu vähemalt kahes liikmesriigis või liikmesriigis ja EMP lepingus osalevas riigis ning ükski ettevõtja ei kannaks üle 70 % abikõlblikest kuludest või

— ettevõtja ja vähemalt ühe teadusuuringute ja teadmiste levitamise tegevuse organisatsiooni vahel, mis kannab vähemalt 10 % abikõlblikest kuludest, ning kellel on õigus avaldada oma uuringu tulemusi;

ii) projekti tulemusi levitatakse laialdaselt konverentsidel, väljaannetes, avatud juurdepääsuga hoidlates või tasuta või avatud lähtekoodiga tarkvara kaudu.

7. teostatavusuuringute puhul võib abi osakaalu suurendada 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjate puhul ja 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjate puhul.

▼ M4*Artikkel 25a***Kvaliteedimärgise saanud projektidele antav abi**

1. Abi, mida antakse VKEdele programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” alusel kvaliteedimärgise saanud teadus- ja arendusprojektide ning teostatavusuuringute jaoks, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi saava teadus- ja arendusprojekti või teostatavusuuringu abikõlbliku tegevusena käsitatakse tegevust, mis on abikõlblik programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel, arvates välja tootearendusest ulatuslikumad tegevused.

3. Abi saava teadus- ja arendusprojekti või teostatavusuuringu abikõlblike kulude kategooriad, maksimumsummad ja arvutusmeetodid on määratletud programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel.

4. Abi maksimumsumma ei tohi ületada 2,5 miljonit eurot VKE kohta ning teadus- ja arendusprojekti või teostatavusuuringu kohta.

5. Riiklikest vahenditest iga teadus- ja arendusprojekti või teostatavusuuringu jaoks eraldatav kogusumma ei tohi ületada rahastamismäära, mis on asjakohase teadus- ja arendusprojekti või teostatavusuuringu jaoks kehtestatud programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel.

▼ **M4***Artikkel 25b***Marie Skłodowska-Curie meetmetele ja Euroopa Teadusnõukogu kontseptsiooni tõestamise meetmetele antav abi**

1. Abi, mida antakse programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” alusel kvaliteedimärgise saanud Marie Skłodowska-Curie meetmetele või Euroopa Teadusnõukogu kontseptsiooni tõestamise meetmetele, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi saava meetme abikõlbliku tegevusena käsitatakse tegevust, mis on abikõlblik programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel.
3. Abi saava meetme abikõbllike kulude kategooriad, maksimumsummad ja arvutusmeetodid on määratletud programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel.
4. Abi saavale meetmele riiklikest vahenditest eraldatav kogusumma ei tohi ületada programmis „Horisont 2020” või programmis „Euroopa horisont” sätestatud toetuse ülemmäära.

*Artikkel 25c***Kaasrahastatavate teadus- ja arendusprojektidega seotud abi**

1. Abi, mida antakse kaasrahastatavatele teadus- ja arendusprojektidele või teostatavasuuringutele (sealhulgas teadus- ja arendusprojektidele, mis viiakse ellu Euroopa institutsioonilise partnerluse raames, mis põhineb aluslepingu artiklil 185 või 187 või programmi „Euroopa horisont” eeskirjades määratud programmi kaasrahastusmeetmel), mida viivad ellu vähemalt kolm liikmesriiki või siis kaks liikmesriiki ja vähemalt üks assotsieerunud riik ning mis on välja valitud sõltumatute ekspertide tehtud hindamise ja paremusjärjestuse alusel riikideleste projektikonkursside raames kooskõlas programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjadega, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi saava teadus- ja arendusprojekti või teostatavasuuringu abikõlbliku tegevusena käsitatakse tegevust, mis on abikõlblik programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel, arvates välja tootearendusest ulatuslikumad tegevused.
3. Abikõbllike kulude kategooriad, maksimumsummad ja arvutusmeetodid on määratletud programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel.
4. Riiklikest vahenditest eraldatav kogusumma ei tohi ületada rahastamismäära, mis teadus- ja arendusprojekti või teostatavasuuringu jaoks on pärast valimist, paremusjärjestusse seadmist ja hindamist programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel kehtestatud.

▼ **M4**

5. Programmist „Horisont 2020” või programmist „Euroopa horisont” eraldatav rahastus peab katma vähemalt 30 % teadus- ja innovatsiooni-meetme või innovatsioonimeetme selliste kulude kogusummast, mis on programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” alusel abikõlblikud.

*Artikkel 25d***Meetmete „Teaming” antav abi**

1. Abi, mida antakse kaasrahastatavatele meetmetele „Teaming”, kuhu on kaasatud vähemalt kaks liikmesriiki ning mis on välja valitud sõltumatute ekspertide tehtud hindamise ja paremusjärjestuse alusel riikideüleste projektikonkursside raames kooskõlas programmi „Horisont 2020” või raamprogrammi „Euroopa horisont” eeskirjadega, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Kaasrahastatava meetme „Teaming” abikõlbliku tegevusena käsitatakse tegevust, mis on abikõplik programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel. Siia ei kuulu tegevus, mis on tootearendusest ulatuslikum.

3. Abikõlblike kulude kategooriad, maksimumsummad ja arvutusmeetodid on määratletud programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel. Lisaks on abikõlblikud ka projektidega seotud materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringutega seotud kulud.

4. Riiklikest vahenditest eraldatav kogusumma ei tohi ületada rahastamismäära, mis meetme „Teaming” jaoks on pärast valimist, paremusjärjestuse seadmist ja hindamist programmi „Horisont 2020” või programmi „Euroopa horisont” eeskirjade alusel kehtestatud. Lisaks ei tohi projektiga seotud materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute puhul abi ületada 70 % investeeringukuludest.

5. Meetmega „Teaming” seotud taristu investeeringuteks ettenähtud abi korral kehtivad järgmised lisatingimused:

- a) kui taristu toetab nii majanduslikke kui ka mittemajanduslikke tegevusi, tuleb iga tegevusliigi rahastamist, kulusid ja tulusid arvestada eraldi järjepidevalt kohaldatavate ja objektiivselt põhjendatud kuluarvestuspõhimõtete alusel;
- b) taristu toimimise või kasutamise eest võetav tasu peab vastama turuhindadele;
- c) juurdepääs taristule peab olema avatud mitmele kasutajale, läbi-paistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on taristut rahastanud vähemalt 10 % ulatuses investeeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel. Ülemäärase hüvitamise vältimiseks peab juurdepääs olema proportsionaalne ettevõtja panusega investeeringukuludesse ja eelisjuurdepääsu tingimused tuleb avaldada;

▼M4

- d) kui taristu saab riiklikku rahastamist nii majanduslikeks kui ka mittemajanduslikeks tegevusteks, kehtestavad liikmesriigid järelevalve- ja tagasimaksemehhanismi, millega tagatakse, et kohaldatavat abi osakaalu ei ületata majandustegevuse osa suurenemise tõttu võrreldes abi andmise ajal ette nähtud olukorraga.

▼B*Artikkel 26***Investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule**

1. Majandustegevust toetava teadusuuringute taristu rajamiseks või uuendamiseks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Kui teadusuuringute taristu toetab nii majanduslikke kui ka mittemajanduslikke tegevusi, tuleb iga tegevusliigi rahastamist, kulusid ja tulusid arvestada eraldi järjepidevalt kohaldatavate ja objektiivselt põhjendatud kuluarvestuspõhimõtete alusel.
3. Taristu toimimise või kasutamise eest võetav tasu peab vastama turuhindadele.
4. Juurdepääs taristule peab olema avatud mitmele kasutajale, läbi-paistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on taristut rahastanud vähemalt 10 % ulatuses investeeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel. Ülemäärase hüvitamise vältimiseks peab juurdepääs olema proportsionaalne ettevõtja panusega investeeringukuludesse ja eelisjuurdepääsu tingimused tuleb avaldada.
5. Abikõlblikud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.
6. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
7. Kui teadusuuringute taristu saab riiklikku rahastamist nii majanduslikeks kui ka mittemajanduslikeks tegevusteks, kehtestavad liikmesriigid järelevalve- ja tagasimaksemehhanismi, millega tagatakse, et kohaldatavat abi osakaalu ei ületata majandustegevuse osa suurenemise tõttu võrreldes abi andmise ajal ette nähtud olukorraga.

*Artikkel 27***Innovatsiooniklastritele antav abi**

1. Innovatsiooniklastritele antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Innovatsiooniklastritele antavat abi antakse üksnes innovatsiooniklastrit haldavale juriidilisele isikule (klasterorganisatsioonile).

▼B

3. Juurdepääs klatri territooriumile, kätistele ja tegevustele peab olema avatud mitmele kasutajale, läbipaistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on innovatsiooniklastrit rahastanud vähemalt 10 % ulatuses investeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel. Ülemäärase hüvitamise vältimiseks peab juurdepääs olema proportsionaalne ettevõtja panusega investeringukuludesse ja eelisjuurdepääsu tingimused tuleb avaldada.

4. Tasu, mida küsitakse klatri vahendite kasutamise ja klatri tegevuses osalemise eest, peab vastama turuhinnale või peegeldama nendega seotud kulusid.

5. Investeeringuabi võib anda klatri rajamiseks või uuendamiseks. Abikõlblikud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.

6. Innovatsiooniklastritele antava investeeringuteks ettenähtud abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra innovatsiooniklastrite puhul, mis asuvad aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas, ja 5 protsendipunkti võrra innovatsiooniklastrite puhul, mis asuvad aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

7. Tegevusabi võib anda innovatsiooniklastrite tegevuse jaoks. Abi võib anda kümne aasta jooksul.

8. Abikõlblikud kulud innovatsiooniklastri antava tegevusabi puhul on personali- ja halduskulud (sealhulgas üldkulud) seoses järgmiste tegevustega:

- a) klatri elavdamine, et lihtsustada koostööd, teabe jagamist ning spetsialiseeritud ja kohandatud tugiteenuste osutamist ja suunamist;
- b) klatri turundus, et suurendada uute ettevõtjate ja organisatsioonide osalemist ning klatri nähtavust;
- c) klatri vahendite haldamine; koolitusprogrammide, töötubade ja konverentside korraldamine, et toetada teadmiste jagamist, võrgustike loomist ja riikidevahelist koostööd.

9. Tegevusabi puhul ei tohi abi osakaal ületada 50 % kõigist abikõlblikest kuludest ajavahemikul, mille jooksul abi antakse.

*Artikkel 28***VKEdele antav innovatsiooniabi**

1. VKEdele antav innovatsiooniabi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

▼B

2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
 - a) patentide ja muude immateriaalsete varade omandamise, valideerimise ja kaitsmise kulud;
 - b) kulud teadusasutustest või teadmisi levitavatest organisatsioonidest või suurettevõtjate poolt lähetatavatele kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele, kes tegelevad teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooniga abisaaja loodud uuel töökohal ja ei asenda teisi töötajaid;
 - c) innovatsiooni nõuandeteenuste ja tugiteenuste kulud.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
4. Innovatsiooni nõuandeteenusteks ja tugiteenusteks antava abi puhul võib abi osakaalu suurendada kuni 100 protsendini abikõlblikest kuludest, kui innovatsiooni nõuandeteenusteks ja tugiteenusteks antava abi kogusumma ei ületa 200 000 eurot ettevõtja kohta mis tahes kolmeaastase ajavahemiku jooksul.

*Artikkel 29***Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi**

1. Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse suurettevõtjatele vaid siis, kui nad teevad toetatavas tegevuses tõhusat koostööd VKEdega, kusjuures koostööd tegevate VKEde abikõlblikud kulud peavad moodustama vähemalt 30 % kõigist abikõlblikest kuludest.
3. Abikõlblikud kulud on järgmised:
 - a) personalikulud;
 - b) vahendite, seadmete, hoonete ja maa kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks;
 - c) lepingulise teadustegevuse, välistest allikatest turutingimustel ostetud või litsentseeritud teadmiste ja patentide kulud;
 - d) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mis on kantud otseselt projekti tõttu.
4. Abi osakaal ei tohi ületada 15 % abikõlblikest kuludest suurettevõtjate puhul ja 50 % abikõlblikest kuludest VKEde puhul.

▼B*Artikkel 30***Kalandus- ja vesiviljelussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi**

1. Kalandus- ja vesiviljelussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Toetatav projekt peab olema kõigi asjaomase sektoris või allsektoris tegutsevate ettevõtjate huvides.
3. Enne toetatava projekti alustamist tuleb internetis avaldada järgmised andmed:
 - a) fakt, et abi saav projekt teostatakse;
 - b) abi saava projekti eesmärgid;
 - c) abi saava projekti eeldatavate tulemuste avaldamise ligikaudne kuupäev ja avaldamise aadress internetis;
 - d) viide, et toetatava projekti tulemused on tasuta kättesaadavad kõigile asjaomastele konkreetse põllumajandussektoris või allsektoris tegutsevatele ettevõtjatele.
4. Abi saava projekti tulemused tehakse kättesaadavaks internetis projekti lõppkuupäeval või kuupäeval, mil neid tulemusi käsitlev teave antakse mis tahes konkreetse organisatsiooni liikmetele, olenevalt sellest, kumb on varasem. Tulemused peavad olema internetis kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul alates projekti lõppkuupäevast.
5. Abi antakse otse teadusuuringute ja teadmiste levitamise tegelevale organisatsioonile ning sellega ei tohi kaasneda teadustegevusega mitteseotud abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise või turustamisega tegelevale ettevõtjale.
6. Abikõlblikud on artikli 25 lõikes 3 sätestatud kulud.
7. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

*5. JAGU***Koolitusabi***Artikkel 31***Koolitusabi**

1. Koolitusabi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi ei anta koolitusele, millega ettevõtjad täidavad kohustuslikke riiklikke koolitusstandardeid.

▼B

3. Abikõlblikud on järgmised kulud:
- a) koolitajate tööjõukulud tundide eest, mille jooksul koolitajad koolitusel osalevad;

▼M1

- b) koolitajate ja koolitatavate tegevuskulud, mis on otseselt seotud koolitusprojektiga, näiteks reisikulud, majutuskulud, projektiga otseselt seotud materjalide ja tarvikute kulud, töövahendite ja seadmete amortisatsioonikulud selles ulatuses, mil neid kasutatakse üksnes projekti jaoks;

▼B

- c) koolitusprojektiga seotud nõustamisteenuste kulud;
- d) koolitatavate tööjõukulud ja kaudsed üldkulud (halduskulud, üür, muud üldkulud) tundide eest, mille jooksul koolitatavad koolitusel osalevad.

4. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada kuni 70 % abikõlblikest kuludest järgmiselt:

- a) 10 protsendipunkti võrra, kui koolitust antakse ebasoodsas olukorras olevatele või puudega töötajatele;
- b) 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral ja 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral.

5. Kui abi antakse meretranspordi valdkonnas, võib selle osakaal olla kuni 100 % abikõlblikest kuludest, eeldusel et täidetakse järgmisi tingimusi:

- a) koolitatavad ei ole laevapere tegevliikmed, vaid on pardal mittekoos-
seisulised töötajad, ning
- b) koolitus toimub liidus registreeritud laevade pardal.

6. JAGU

Ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antav abi*Artikkel 32***Ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks palgatoetuste vormis antav abi**

1. Ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks ettenähtud abikavad on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud kulud on palgakulud, mis kantakse kuni 12 kuu jooksul alates ebasoodsas olukorras oleva töötaja töölevõtmisest. Eriti ebasoodsas olukorras oleva töötaja puhul on abikõlblikud palgakulud, mis kantakse kuni 24 kuu jooksul alates töölevõtmisest.

▼B

3. Kui töölevõtmise tulemusena asjaomase ettevõtja töötajate arv eelneva 12 kuu keskmisega võrreldes kokkuvõttes ei suurene, peab ametikoht või peavad ametikohad olema vabanenud seoses vabatahtliku lahkumisega, töövõime kaotusega, vanaduspensionile jäämisega, tööaja vabatahtliku vähendamise või töötaja üleastumisest tingitud seaduspärase töölt vabastamisega, mitte koondamise tõttu.

4. Ebasoodsas olukorras oleval töötajal on õigus pidevaks töötamiseks vähemalt sellise perioodi vältel, mis on ette nähtud asjaomase riigi töölepinguid reguleerivate õigusaktide või kollektiivlepingutega, välja arvatud juhul, kui tegemist on seaduspärase töölt vabastamisega töötaja üleastumise tõttu.

5. Juhul kui töötamise aeg on lühem kui 12 kuud, või 24 kuud eriti ebasoodsas olukorras oleva töötaja puhul, vähendatakse abi proportsionaalselt.

6. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

*Artikkel 33***Puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi**

1. Puudega töötajate tööhõive jaoks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on palgakulud, mis kantakse mis tahes perioodi jooksul, mille vältel puudega töötaja töötab.

3. Kui töölevõtmise tulemusena asjaomase ettevõtja töötajate arv eelneva 12 kuu keskmisega võrreldes kokkuvõttes ei suurene, peab ametikoht või peavad ametikohad olema vabanenud seoses vabatahtliku lahkumisega, töövõime kaotusega, vanaduspensionile jäämisega, tööaja vabatahtliku vähendamise või töötaja üleastumisest tingitud seaduspärase töölt vabastamisega, mitte koondamise tõttu.

4. Puudega töötajal on õigus pidevaks töötamiseks vähemalt sellise perioodi vältel, mis on ette nähtud asjaomase riigi töölepinguid reguleerivate õigusaktide või kollektiivlepingutega, mis on ettevõtja jaoks siduvad, välja arvatud juhul, kui tegemist on seaduspärase töölt vabastamisega töötaja üleastumise tõttu.

5. Abi osakaal ei tohi ületada 75 % abikõlblikest kuludest.

*Artikkel 34***Abi puudega töötajate tööhõivega kaasnevate lisakulude hüvitamiseks**

1. Abi, millega kompenseeritakse puudega töötajate tööhõive lisakulud, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

▼B

2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
 - a) tööruumide kohandamise kulud;
 - b) töötajate töölevõtmise kulud üksnes selle aja eest, mis veedetakse puudega töötajaid abistades, ja kulud seoses selliste töötajate koolitamisega puudega töötajate abistamiseks;
 - c) puudega töötajatele kasutamiseks mõeldud seadmete kohandamise või soetamise või tarkvara soetamise ja valideerimise kulud (kõnealused seadmed ja tarkvara hõlmavad kohandatud vahendeid või tehnilisi abivahendeid), mis lisanduvad kuludele, mida abisaaja oleks kandnud töö andmisel sellistele töötajatele, kes ei ole puudega;
 - d) kulud, mis on otseselt seotud puudega töötajate transpordiga töökohta ning tööalase tegevusega seotud transpordiga;
 - e) palgakulud tundide eest, mis kuluvad puudega töötajal rehabilitatsioonile;
 - f) kui abisaaja pakub kaitstud töökohti, siis asjaomase ettevõtja tootmisüksuste ehitamise, sisseseadmise või moderniseerimisega seotud kulud ning haldus- ja transpordikulud, eeldusel et need on otseselt seotud puudega töötajate töölevõtmisega.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

*Artikkel 35***Abi ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamisega seotud kulude hüvitamiseks**

1. Ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamisega seotud kulude hüvitamiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
 - a) töötajate töölevõtmise kulud üksnes selle aja eest, mis veedetakse ebasoodsas olukorras olevaid töötajaid abistades, maksimaalselt 12 kuu jooksul alates ebasoodsas olukorras oleva töötaja töölevõtmisest ja maksimaalselt 24 kuu jooksul alates eriti ebasoodsas olukorras oleva töötaja töölevõtmisest;
 - b) kulud seoses selliste töötajate koolitamisega ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamiseks.
3. Abistamine seisneb meetmetes, millega toetatakse ebasoodsas olukorras oleva töötaja sõltumatust ja töökeskkonnaga kohanemist, abistades töötajat sotsiaal- ja haldusküsimustega seotud menetlustes, hõlbustades suhtlemist ettevõtjaga ning hoides ära konflikte.
4. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

▼B

7. JAGU

Keskkonnakaitseks antav abi*Artikkel 36***Investeeringisabi, mis võimaldab ettevõtjatel teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või parandada keskkonnakaitset liidu normatiivide puudumisel**

1. Investeeringisabi, mis võimaldab ettevõtjatel teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või parandada keskkonnakaitset liidu normatiivide puudumisel, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Investeering peab vastama ühele järgmistest tingimustest:

a) investeeringu abil on abisaajal võimalik oma tegevusega parandada keskkonnakaitset, tehes liidu kehtivates normatiivides nõutust rohkem, olenemata sellest, kas riigis kehtivad liidu normatiividest rangemad kohustuslikud normatiivid, või

b) investeeringu abil on abisaajal liidu normatiivide puudumisel võimalik oma tegevusega parandada keskkonnakaitset.

3. Abi ei tohi anda, kui investeeringud tehakse selleks, et viia ettevõtja tegevus kooskõlla liidu normatiividega, mis on juba vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud.

4. Erandina lõikest 3 võib abi anda järgmiseks:

a) liidu vastuvõetud normatiividele vastava uue maantee-, raudtee-, siseveeteede ja meretranspordivahendite omandamine, kui omandamine toimub enne nende normatiivide jõustumist ja kui uued normatiivid ei ole kohustuslikuks muutudes kohaldatavad enne kõnealust kuupäeva ostetud sõidukite suhtes;

b) olemasolevate maantee-, raudtee-, siseveeteede- ja meretranspordivahendite moderniseerimine, tingimusel et liidu normatiivid ei olnud ajal, mil kõnealused transpordivahendid kasutusele võeti, veel jõus või et jõustunud normatiive kõnealuste transpordivahendite suhtes ei kohaldata.

5. Abikõlblikud on täiendavad investeeringukulud, mis võimaldavad teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või saavutada liidu normatiivide puudumise korral kõrgem keskkonnakaitsetase. Neid arvestatakse järgmiselt:

a) kui keskkonnakaitseks tehtava investeeringu kulusid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna, on abikõlblikud kõnealused keskkonnakaitsega seonduvad kulud;

▼B

b) kõigil muudel juhtudel määratletakse keskkonnakaitsete tehtava investeeringu kulud, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita. Mõlema investeeringu kulude vahe moodustab keskkonnakaitsega seotud abikõlblikud kulud.

Kulud, mis ei ole otseselt seotud keskkonnakaitse kõrgema taseme saavutamise, ei ole abikõlblikud.

6. Abi osakaal ei tohi ületada 40 % abikõlblikest kuludest.

7. Abi osakaalu võib suurendada 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral ja 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral.

8. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

▼M4*Artikkel 36a***Investeeringuteks ettenähtud abi heiteta või vähese heitega maanteesõidukite üldkasutatava laadimis- või tankimistaristu jaoks**

1. Heiteta ja vähese heitega maanteetranspordivahendite energiaga varustamiseks ette nähtud laadimis- või tankimistaristu kasutuselevõtuks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Käesolev artikkel hõlmab üksnes abi selliste laadimis- või tankimistaristute kasutuselevõtuks, mis varustavad sõidukeid taastuvallikatest toodetud vesinikuga transpordi otstarbel. Liikmesriik tagab, et taastuvallikatest toodetud vesinikuga varustamise nõue on täidetud taristu kogu majandusliku eluea jooksul.

3. Abikõlblikud on laadimis- või tankimistaristu ehitamise, paigaldamise või uuendamise kulud. Need kulud võivad hõlmata kulusid, mis on seotud laadimis- või tankimistaristu endaga, selliste elektri- või muude komponentide (sealhulgas trafode) paigaldamise või uuendamisega, mis on vajalikud laadimis- või tankimistaristu ühendamiseks võrguga või kohalike elektrienergia või vesiniku tootmis- või salvestamisüksustega, ning samuti tehnilise varustuse, tsiviilehitustööde, maa või tee kohandamisega seotud kulusid, paigalduskulusid ning lubade hankimise kulusid. Need ei hõlma kohalike elektrienergia tootmis- või salvestamisüksuste ega kohalike vesiniku tootmisüksuste kulusid.

▼M4

4. Kui abi antakse selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuva konkureeriva pakkumismenetluse alusel, võib abi osakaal ulatuda kuni 100 %ni abikõlblikest kuludest.

5. Ühele abisaajale antav abi ei tohi ületada 40 % asjaomase abikava kogueelarvest.

6. Käesoleva artikli kohast abi antakse ainult sellise üldkasutatava laadimis- või tankimistaristu ehitamiseks, paigaldamiseks või uuendamiseks, millele on kasutajatel mittediskrimineeriv juurdepääs, sealhulgas seoses tariifide, autentimis- ja maksemeetodite ning muude kasutustingimustega.

7. Abi vajalikkust sama kategooria laadimis- või tankimistaristu (nt laadimistaristu puhul tava- või kiirlaadimispunktide) kasutuselevõtu soodustamiseks kontrollitakse eelneva avatud avaliku konsultatsiooni teel või sõltumatu turu-uuringu abil. Eelkõige veendutakse kontrollimisel, et tõenäoliselt ei võeta abimeetme avaldamisele järgneva kolme aasta jooksul sellist taristut kasutusele kaubanduslikel tingimustel.

8. Erandina lõikest 7 võib eeldada, et laadimis- või tankimistaristu jaoks on abi vaja, kui akutoitel elektrisõidukid (laadimistaristu puhul) või vesinikkütusega sõidukid (tankimistaristu puhul) moodustavad asjaomases liikmesriigis registreeritud sama kategooria sõidukite koguarvust vastavalt vähem kui 2 %. Käesoleva lõike kohaldamisel peetakse sõiduaautosid ja väikeseid tarbesõidukeid samasse sõidukikategooriasse kuuluvaks.

9. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule toetust saava laadimis- või tankimistaristu käitamiseks antakse konkurentsipõhisel, läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel, võttes täielikult arvesse kohaldatavaid hanke-eeskirju.

▼B*Artikkel 37***Investeeringuteks ettenähtud abi varaseks vastavusseviimiseks tulevaste liidu normatiividega**

1. Abi, mis innustab ettevõtjaid täitma uusi rangemaid liidu keskkonnakaitse normatiive, mis ei ole veel jõustunud, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Liidu normatiivid peavad olema vastu võetud ning investeering peab olema rakendatud ja lõpule viidud vähemalt üks aasta enne asjaomase normatiivi jõustumist.

3. Abikõlblikud on täiendavad investeerimiskulud, mis võimaldavad teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem. Neid arvestatakse järgmiselt:

▼B

- a) kui keskkonnakaitseks tehtava investeeringu kulusid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna, on abikõlblikud kõnealused keskkonnakaitsega seonduvad kulud;
- b) kõigil muudel juhtudel määratletakse keskkonnakaitseks tehtava investeeringu kulud, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita. Mõlema investeeringu kulude vahe alusel määratletakse keskkonnakaitsega seotud kulud, mis on abikõlblikud.

Kulud, mis ei ole otseselt seotud keskkonnakaitse kõrgema taseme saavutamise, ei ole abikõlblikud.

4. Abi osakaal ei tohi ületada:

- a) väikeettevõtjate puhul 20 % abikõlblikest kuludest, keskmise suurusega ettevõtjate puhul 15 % abikõlblikest kuludest ja suurettevõtjate puhul 10 % abikõlblikest kuludest, kui investeering rakendatakse ja viiakse lõpule enam kui kolm aastat enne uue liidu normatiivi jõustumise kuupäeva;
- b) väikeettevõtjate puhul 15 % abikõlblikest kuludest, keskmise suurusega ettevõtjate puhul 10 % abikõlblikest kuludest ja suurettevõtjate puhul 5 % abikõlblikest kuludest, kui investeering rakendatakse ja viiakse lõpule üks kuni kolm aastat enne uue liidu normatiivi jõustumise kuupäeva.

5. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

Artikkel 38

Energiatõhususe meetmetesse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi

1. Investeeringuteks ettenähtud abi, mis võimaldab ettevõtjatel saavutada suuremat energiatõhusust, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Käesoleva artikli alusel ei tohi abi anda, kui täiendused tehakse selleks, et viia ettevõtja tegevus kooskõlla liidu normatiividega, mis on juba vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud.

▼M4

3. Abikõlblikud kulud on täiendavad investeerimiskulud, mis on vajalikud suurema energiatõhususe saavutamiseks. Neid arvestatakse järgmiselt:

- a) kui energiatõhususse tehtava investeeringu kulusid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna, on abikõlblikud kõnealused energiasäästuga seonduvad kulud;

▼ **M4**

- b) kui investeering on seotud i) eluhoonete, ii) õppetegevuseks või sotsiaalteenuste osutamiseks ettenähtud hoonete, iii) avaliku halduse, õigusemõistmise, politsei- või tuletõrjeteenistusega seotud tegevuse jaoks ettenähtud hoonete või iv) selliste punktides i, ii või iii osutatud hoonete energiatõhususe parandamisega, kus muuks kui punktides i, ii või iii nimetatud tegevusteks kasutatakse vähem kui 35 % siseruumide põrandapinnast, on abikõlblikud investeeringute kogukulud, mis on vajalikud suurema energiatõhususe saavutamiseks, tingimusel, et energiatõhususe parandamine aitab renoveerimise korral vähendada primaarenergia nõudlust vähemalt 20 % ning võimaldab uute ehitiste korral vähemalt 10 % primaarenergiasäästu võrreldes künnisega, mis on määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/31/EL ⁽¹⁾ riiklike rakendusmeetmete nõuetes liginullenergiahoonete kohta. Esialgne primaarenergia nõudlus ja selle parandamise hinnanguline ulatus määratakse kindlaks direktiivi 2010/31/EL artikli 2 punktis 12 määratletud energiamärgisele viidates;
- c) kõigil muudel juhtudel määratakse energiatõhususse tehtava investeeringu kulud kindlaks, viidates samasele, kuid vähem energiatõhusale investeeringule, mida tõenäoliselt oleks olnud võimalik teha ilma abita. Mõlema investeeringu kulude vahe alusel määratakse kindlaks energiatõhususega seotud kulud ning need loetakse abikõlblikeks kuludeks.

Kulud, mis ei ole otseselt seotud suurema energiatõhususe saavutamise, ei ole abikõlblikud.

3a. Lõike 3 punktis b osutatud hoonete korral võib investeeringut hoone energiatõhususe parandamise kombineerida investeeringutega ühte või kõigisse järgmistest võimalustest:

- a) kohapealne integreeritud taastuenergiaseadmestik, mis toodab elektri- ja/või soojusenergiat;
- b) varustus kohapealse taastuenergiaseadmestiku toodetud energia salvestamiseks;
- c) hoonesse paigaldatud varustus ja sellega seotud taristu hoone kasutajate elektrisõidukite laadimiseks;
- d) investeeringud hoone üleminekuks digitehnoloogiale, eelkõige selle nutivalmiduse suurendamiseks. Abikõlblikud investeeringud võivad hõlmata meetmeid, mis piirduvad andmesidevõrkude passiivse hoonejuhtmestiku või struktureeritud kaablisüsteemidega ja vajaduse korral passiivse võrgu lisaosaga, mis paikneb krundil hoonest väljaspool. Siia ei kuulu väljaspool krunti paiknevad andmesidevõrkude juhtmed ega kaablid.

Selliste esimese lõigu punktides a–d osutatud kombineeritud tööde korral loetakse abikõlblikuks varustuse eri osadesse tehtavate investeeringute kogukulu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

▼M4

Abi võidakse anda kas hoone omanikule (omanikele) või üürnikule (üürnikele), olenevalt sellest, kes tellib energiatõhususega seotud tööd.

▼B

4. Abi osakaal ei tohi ületada 30 % abikõlblikest kuludest.
5. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
6. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

▼M4

7. Hoonete energiatõhusust parandavate meetmete jaoks võib abi anda ka seoses energiatõhususe lepingute sõlmimise hõlbustamisega järgmistel kumulatiivsetel tingimustel:

- a) toetust antakse laenu või tagatisena energiatõhususe lepingu kohaste energiatõhususe parandamise meetmete pakkujale või finantstootena, mille eesmärk on konkreetse pakkuja refinantseerimine (näiteks faktooring, maksekorralduste ostmine);
- b) käesoleva lõike kohaselt ühele abisaajale antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 30 miljonit eurot;
- c) toetust antakse VKEdele või väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele;
- d) toetust antakse energiatõhususe lepingute jaoks direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 27 määratletud tähenduses ning
- e) energiatõhususe leping on seotud lõike 3 punktis b osutatud hoonega

Artikkel 39

Hoonete energiatõhususe projektide investeringuteks rahastamisvahenditena antav abi

▼B

1. Hoonete energiatõhususe projektidesse tehtavateks investeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Käesoleva artikli alusel on abikõlblikud hoonete energiatõhususega seotud projektid.

▼M4

2a. Kui investeering on seotud i) eluhoonete, ii) õppetegevuseks või sotsiaalteenuste osutamiseks ettenähtud hoonete, iii) avaliku halduse, õigusemõistmise, politsei- või tuletõrjeteenistusega seotud tegevuse jaoks ettenähtud hoonete või iv) selliste punktides i, ii või iii osutatud hoonete energiatõhususe parandamisega, kus muuks kui punktides i, ii või iii nimetatud tegevusteks kasutatakse vähem kui 35 % põrandapinnast, võib käesoleva artikli kohaseid energiatõhususe projekte kombineerida ka järgmiste investeeringutega:

- a) kohapealne integreeritud taastuvenergiaseadmestik, mis toodab elektri- ja/või soojusenergiat;
- b) varustus kohapealse taastuvenergiaseadmestiku toodetud energia salvestamiseks;
- c) hoonesse paigaldatud varustus ja sellega seotud taristu hoone kasutajate elektrisõidukite laadimiseks;
- d) investeeringud hoone üleminekuks digitehnoloogiale, eelkõige selle nutivalmiduse suurendamiseks. Abikõlblikud investeeringud võivad hõlmata meetmeid, mis piirduvad andmesidevõrkude passiivse hoonejuhtmestiku või struktureeritud kaablisüsteemidega ja vajaduse korral passiivse võrgu lisaosaga, mis paikneb krundil hoonest väljaspool. Siia ei kuulu väljaspool krundi paiknevad andmesidevõrkude juhtmed ega kaablid.

3. Abikõlblikud on energiatõhususe projekti kogukulud, välja arvatud lõikes 2a osutatud hoonete korral, mil abikõlblikud on energiatõhususe projekti kogukulud ja ka lõikes 2a loetletud varustuse eri osadesse tehtavate investeeringute kulud.

4. Abi antakse rahaeraldise, omakapitaliinvesteeringu, tagatise või laenu kujul energiatõhususe fondile või muule finantsvahendajale, kes annab selle suuremate rahastamismahtude, väiksemate tagatistõuete, väiksemate garantiipreemiate või madalamate intressimäärade kujul suurimal võimalikul määral edasi lõplikele abisaajatele, kes on hoonete omanikud või üürnikud.

5. Energiatõhususe fond või muu finantsvahendaja võib anda abikõlblikele energiatõhususe projektidele abi laenude või tagatiste kujul. Laenu nominaalväärtus või tagatise summa ei tohi ületada lõplike abisaajate tasandil 15 miljonit eurot projekti kohta, välja arvatud lõikes 2a osutatud kombineeritud investeeringute korral, mil see ei tohi ületada 30 miljonit eurot. Tagatis ei tohi tagatud laenust moodustada üle 80 %.

▼B

6. Hoonete omanike tagasimakse energiatõhususe fondile või muule finantsvahendajale ei tohi olla väiksem laenu nominaalväärtusest.

7. Energiatõhususeks antav abi peab suurendama erainvestorite täiendavaid investeeringuid, mis peavad moodustama vähemalt 30 % kogurahastamisest, mis energiatõhususe projektile antakse. Kui abi annab energiatõhususe fond, võib erainvesteeringuid võimendada energiatõhususe fondi ja/või energiatõhususe projektide tasandil, et saavutada kokku vähemalt 30 % kogurahastamisest, mis energiatõhususe projektile antakse.

▼B

8. Energiatõhususe abi andmiseks võivad liikmesriigid luua energiatõhususe fondid ja/või kasutada finantsvahendajaid. Täidetud peavad olema järgmised tingimused:

- a) finantsvahendajate valitsejad ja energiatõhususe fondide valitsejad valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega. Eelkõige ei tohi valikul esineda diskrimineerimist tulenevalt asutamiskohast või mis tahes liikmesriigis registrisse kandmisest. Finantsvahendajaid ja energiatõhususe fondi valitsejaid võidakse kohustada täitma eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume, mis on objektiivselt põhjendatavad investeeringute olemusega;
- b) sõltumatud erainvestorid valitakse kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille eesmärk on luua asjakohane riski-tulu jagamise kord, ning investeeringute puhul, mis ei ole garantiid, eelistatakse asümmeetrilist kasumi jagamist langusriski kaitsele. Kui erainvestoreid ei valita sellise konkursiga, määrab avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga valitud sõltumatu ekspert erainvestoritele õiglase tasuvusläve;
- c) asümmeetrilise kahjumijagamise korral riiklike ja erainvestorite vahel piirdub riikliku investori esimese järjekoha kahju 25 protsendiga koguinvesteeringust;
- d) garantiide puhul on garantiimäär kuni 80 % ja liikmesriigi kantav kogukahju on 25 % aluseks olevast garanteeritud portfelist. Tasuta võib anda ainult garantiisid, mis katavad garanteeritud portfelli oodatavat kahju. Kui garantii hõlmab ka ettenägematute kahjude katmist, maksab finantsvahendaja garantii selle osa eest, mis on mõeldud ettenägematute kahjude katmiseks, turutingimustele vastavat garantiipreemiat;
- e) investoritel on õigus olla esindatud energiatõhususe fondi või finantsvahendaja juhtorganites, nagu järelevalvenõukogu või nõuandekomitee;
- f) energiatõhususe fond või finantsvahendaja asutatakse kohaldatavate seaduste kohaselt ning liikmesriik näeb ette hoolsuskohustuse menetluse, et tagada äriliselt usaldusväärne investimisstrateegia energiatõhususe abimeetme rakendamiseks.

9. Finantsvahendajate, sh energiatõhususe fondide vahendeid hallatakse äriliste põhimõtete alusel ning tagatakse kasumile orienteeritud rahastamisotsused. Seda nõuet peetakse täidetuks, kui finantsvahendaja ja energiatõhususe fondi valitseja vastavad järgmistele tingimustele:

▼B

- a) nad on seaduse või lepinguga kohustatud tegutsema professionaalselt juhilt eeldatava hoolsusega, heas usus ning vältides huvide konflikti; kohaldatakse parimaid tavasid ja regulatiivset järelevalvet;
- b) nende töötasu vastab turutavadele. Kõnealune nõue loetakse täidekuks, kui valitseja valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille aluseks on kogemuste, pädevuse ning tegevusvõime ja finantssuutlikkusega seotud objektiivsed kriteeriumid;
- c) nende töötasu peab olema seotud tulemuslikkusega või peavad nad jagama investeerimisriski, investeerides oma vahendeid tagamaks, et nende huvid on pidevalt kooskõlas avaliku sektori investori huvidega;
- d) nad kehtestavad energiatõhususe projektidesse investeerimise strateegia, kriteeriumid ja kavandatava ajakava, tehes eelnevalt kindlaks rahalise elujõulisuse ja eeldatava mõju linnaarengule;
- e) energiatõhususe fondi investeeritud või finantsvahendajale antud riiklike vahendite jaoks on olemas selge ja realistlik väljumisstrateegia, mis võimaldab turul energiatõhususe projekte rahastada, kui turg on selleks valmis.

10. Energiatõhususe parandamist selleks, et abisaaja täidaks liidu juba vastu võetud normatiive, ei vabastata käesoleva artikli alusel teavitamiskohustusest.

*Artikkel 40***Suure tõhususega koostootmisse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Suure tõhususega koostootmisse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Investeeringuteks ettenähtud abi võib anda ainult seoses uute või uuendatud tootmisvõimsustega.

3. Uus koostootmisüksus peab võimaldama primaarenergia säästmist võrreldes soojuse ja elektri eraldi tootmisega, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiviga 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ⁽¹⁾. Olemasoleva koostootmisüksuse moderniseerimine või olemasoleva energiatootmisüksuse muutmine koostootmisüksuseks toob kaasa primaarenergia säästmise võrreldes algse olukorraga.

⁽¹⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 1.

▼B

4. Abikõlblikud on täiendavad investeeringukulud seoses seadmetega, mis võimaldavad jaamal tegutseda tõhusa koostootmisjaamana, võrreldes sama võimsusega tavapärase elektri- või soojusjaamaga, või täiendavad investeeringukulud tõhususe suurendamiseks, kui olemasolev jaam juba vastab tõhusa jaama määratlusele.

5. Abi osakaal ei tohi ületada 45 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.

6. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

*Artikkel 41***Taastuvallikatest toodetud energia edendamise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Taastuvallikatest toodetud energia edendamise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Biokütuste tootmise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse teavitamiskohustusest ainult niivõrd, kui võrd toetatavaid investeeringuid kasutatakse muude säästvate biokütuste tootmiseks kui toidupõhised biokütused. Investeeringuteks ettenähtud abi olemasolevate toidupõhiste biokütuste tootmisrajatiste ümberkujundamiseks täiustatud biokütuste tehasteks on siiski käesoleva artikli alusel teavitamiskohustusest vabastatud, kui toidupõhist tootmist vähendatakse proportsionaalselt uue võimsusega.

3. Abi ei anta biokütuste puhul, mille suhtes kohaldatakse tarne- või segamiskohustust.

4. Abi ei anta hüdroelektrijaamadele, mis ei vasta Euroopa Parlamendi direktiivile 2000/60/EÜ.

5. Investeeringuteks ettenähtud abi antakse ainult uutele käitistele. Abi ei anta ega maksta välja pärast seda, kui käitis on tegevust alustanud, ning abi on toodangust sõltumatu.

6. Abikõlblikud on täiendavad investeerimiskulud, mis on vajalikud selleks, et edendada energia tootmist taastuvatest allikatest. Neid arvestatakse järgmiselt:

a) kui taastuvatest allikatest energia tootmise tehtava investeeringu kulusid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna (nt olemasoleva käitise selgelt määratletava lisakomponendina), on kõnealused taastuvatest allikatest toodetud energiaga seotud kulud abikõlblikud;

▼B

- b) kui taastuvatest allikatest energia tootmisse investeerimise kulud saab kindlaks teha, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita, moodustab mõlema investeeringu kulude vahe taastuveni energiaga seotud abikõlblikud kulud;
- c) teatavate väikeste käitiste puhul, kui vähem keskkonnasõbralikku investeeringut ei ole võimalik kindlaks teha, kuna piiratud suurusega käitisi ei eksisteeri, on abikõlblikud keskkonnakaitse parandamiseks tehtud investeeringu kogukulud.

Kulud, mis ei ole otseselt seotud keskkonnakaitse kõrgema taseme saavutamise, ei ole abikõlblikud.

7. Abi osakaal ei tohi ületada:

- a) 45 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud arvutatakse punkti 6 alapunktide a või b alusel;
- b) 30 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud arvutatakse punkti 6 alapunkti c alusel.

8. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.

9. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

10. Kui abi antakse selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuva võistupakkumise alusel, võib abi osakaal ulatuda 100 %ni abikõlblikest kuludest. Selline pakkumismenetlus on mittediskrimineeriv ja sellega nähakse ette kõigi huvitatud ettevõtjate osalemine. Pakkumismenetlusega seotud eelarve on siduv piirang, mis tähendab, et kõik osalejad ei saa abi ja abi antakse pakkuja poolt esitatud esialgse pakkumuse alusel, millega välistatakse edasised läbiraakimised.

Artikkel 42

Tegevusabi taastuvallikatest toodetud elektrienergia edendamiseks

1. Tegevusabi taastuvallikatest toodetud elektrienergia edendamiseks on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuva konkureeriva pakkumismenetluse alusel, mis on mittediskrimineerivatel tingimustel avatud kõigile elektritootjatele, kes toodavad elektrit taastuvatest energiaallikatest.

▼B

3. Pakkumismenetlus võib piirduda konkreetsete tehnoloogiatega, kui kõigile tootjatele avatud menetlus ei võimaldaks menetluse kavandamisest sõltumatult saavutada optimaalset tulemust, pidades silmas eelkõige järgmist:

- i) teatava uue ja innovaatilise tehnoloogia pikemaajalisem potentsiaal või
- ii) mitmekesistamise vajadus või
- iii) võrgu piirangud ja stabiilsus või
- iv) süsteemi (integratsiooni)kulud või
- v) vajadus vältida tooraineturgude moonutamist biomassi toetusega.

Liikmesriigid hindavad kõnealuste tingimuste kohaldatavust üksikasjalikult ning esitavad komisjonile selle kohta aruande artikli 11 punktis 6 kirjeldatud korra kohaselt.

4. Abi antakse uutele ja innovaatilistele taastuvenergia tehnoloogiatele konkureeriva pakkumismenetluse alusel, mis on selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuvalt avatud vähemalt ühele sellisele tehnoloogiale. Sellist abi ei anta aastas kokku enamale kui 5 protsendile kavandatavast uuest taastuvatest energiaallikatest saadavast elektrivõimsusest.

5. Abi antakse lisatasuna, mis lisandub turuhinnale, millega tootjad müüvad oma elektrit otse turul.

6. Abisaajatel on standardne tasakaalustamiskohustus. Abisaajad võivad tasakaalustamiskohustuse täitmise oma nimel sisse osta teistelt ettevõtjatelt, nt vahendajatelt.

7. Abi ei anta, kui hinnad on negatiivsed.

8. Lõikes 2 kirjeldatud konkureeriva pakkumismenetluse puudumisel võib abi anda käitistele installeeritud elektrivõimsusega alla 1 MW elektri tootmiseks kõigist taastuvallikatest, v.a tuuleenergia, mille puhul võib lõikes 2 kirjeldatud konkureeriva pakkumismenetluse puudumisel abi anda käitistele, mille installeeritud elektrivõimsus on alla 6 MW või millel on vähem kui kuus generaatorit. Kui abi antakse ilma konkureeriva pakkumismenetluseta, järgitakse lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud tingimusi, ilma et see piiraks lõike 9 kohaldamist. Kui abi antakse ilma konkureeriva pakkumismenetluseta, kohaldatakse lisaks artikli 43 lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud tingimusi.

9. Lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud tingimusi ei kohaldata tegevusabi suhtes, mida antakse käitistele installeeritud elektrivõimsusega alla 500 kW elektri tootmiseks kõigist taastuvallikatest, v.a tuuleenergia, mille puhul kõnealuseid tingimusi ei kohaldata tegevusabi suhtes, mida antakse käitistele, mille installeeritud elektrivõimsus on alla 3 MW või millel on vähem kui kolm generaatorit.

▼B

10. Lõigetes 8 ja 9 osutatud maksimumvõimsuste arvutamisel käsitatakse kaitisi, millel on ühine elektrivõrguga ühinemise punkt, ühe kaitisena.

11. Abi antakse ainult seni, kuni taastuvatest energiaallikatest elektrit tootev kaitis on täielikult amortiseeritud vastavalt üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtetele. Varem saadud investeeringuteks ettenähtud abi tuleb tegevusabist lahutada.

*Artikkel 43***Tegevusabi taastuvallikatest toodetud energia edendamiseks väikekütistes**

1. Tegevusabi taastuvallikatest toodetud energia edendamiseks väikekütistes on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse kütistele installeeritud elektrivõimsusega alla 500 kW elektri tootmiseks kõigist taastuvallikatest, v.a tuuleenergia, mille puhul abi antakse kütistele, mille installeeritud elektrivõimsus on alla 3 MW või millel on kuni kolm generaatorit, ja biokütused, mille puhul abi antakse kütistele installeeritud võimsusega alla 50 000 tonni aastas. Kõnealuste maksimumvõimsuste arvutamisel käsitatakse kaitisi, millel on ühine elektrivõrguga ühinemise punkt, ühe kaitisena.

3. Abi antakse ainult kütistele, mis toodavad muid säästvaid biokütuseid kui toidupõhised biokütused. Tegevusabi toidupõhiseid biokütuseid tootvatele kütistele, mis on tegevust alustanud enne 31. detsembril 2013 ja mis ei ole veel täielikult amortiseerunud, vabastatakse käesoleva artikli alusel siiski teavitamiskohustusest, kuid igal juhul mitte pärast 2020. aastat.

4. Abi ei anta biokütuste puhul, mille suhtes kohaldatakse tarne- või segamiskohustust.

5. Abi energiaühiku kohta ei tohi ületada kõnealusest taastuvallikast toodetud energia tasandatud kulude ja sama energialiigi turuhinna vahet. Tasandatud kulud ajakohastatakse regulaarselt ja vähemalt kord aastas.

6. Maksimaalne tasuvusmäär, mida kasutatakse tasandatud kulude arvutamisel, ei tohi ületada asjakohast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti suurune preemia. Asjakohane vahetustehingute intressimäär on abi andmise vääringu vahetustehingute intressimäär tähtaja puhul, mis kajastab abi saava kaitise amortisatsiooniperioodi.

7. Abi antakse ainult seni, kuni kaitis on täielikult amortiseeritud vastavalt üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtetele. Varem saadud investeeringuteks ettenähtud abi tuleb tegevusabist lahutada.

Artikkel 44

Direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähendustena antav abi

1. Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) ⁽¹⁾ tingimustele vastavad abikavad keskkonnamaksu vähenduste vormis on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Maksuvabastuse saajad valitakse välja läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel ning nad maksavad maksu vähemalt direktiiviga 2003/96/EÜ ette nähtud miinimumtasemel.

3. Maksuvabastusena antava abi kavad põhinevad kohaldatava keskkonnamaksumäära vähendamisel või kindla hüvitissumma maksmisel või nende kahe kombinatsioonil.

4. Abi ei anta biokütuste puhul, mille suhtes kohaldatakse tarne- või segamiskohustust.

Artikkel 45

Saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Investeeringuteks ettenähtud abi, mis võimaldab ettevõtjatel heastada keskkonnakahju saastatud alasid puhastades, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Investeeringuga tuleb heastada keskkonnakahju, sealhulgas mullale või pinna- või põhjaveele tekitatud kahju.

3. Kui on teada juriidiline või füüsiline isik, kes vastutab keskkonnakahju eest liikmesriigi õiguste kohaselt, ilma et see mõjutaks liidu selle valdkonna eeskirju, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/35/EÜ keskkonnastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta, ⁽²⁾ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta direktiiviga 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta, ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive

⁽¹⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

⁽²⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

⁽³⁾ ELT L 102, 11.4.2006, lk 1.

▼B

2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiiviga 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ,⁽²⁾ peab kõnealune isik maksma heastamise eest kooskõlas „saastaja maksab” põhimõttega ning riigiabi ei anta. Kui keskkonnakahju tekitaja, kes vastutab kohaldatava seadusele alusel, ei ole teada või ei saa teda kohustada heastamise eest maksma, võib heastamise või saaste likvideerimise eest vastutavale isikule anda riigiabi.

4. Abikõlblikud on puhastustööde kulud, millest lahutatakse maa väärtuse tõus. Olenemata sellest, kas saastatud ala puhastamise kulud saab näidata bilansis põhivarana, võib abikõlbliku investeeringuna arvesse võtta kõiki kulusid, mis ettevõtjale saastatud ala puhastamisel on tekkinud.

5. Hinnangu puhastamisest tuleneva maa väärtuse tõusu kohta peab andma sõltumatu ekspert.

6. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

*Artikkel 46***Energiatõhusale kaugküttele ja -jahutusele antav investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Investeeringuteks ettenähtud abi, mida antakse energiatõhusa kaugküttele või -jahutussüsteemi rajamiseks, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on täiendavad kulud, mida tootmisjaam vajab ühe või mitme tootmisüksuse ehitamiseks, laiendamiseks või remondiks, et tegutseda tavapärase tootmisjaama asemel energiatõhusa kaugküttele ja -jahutussüsteemina. Investeering peab olema energiatõhusa kaugküttele ja -jahutussüsteemi lahutamatu osa.

3. Tootmisjaamale antava abi osakaal ei tohi ületada 45 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.

4. Tootmisjaamale antava abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

⁽¹⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 114.

⁽²⁾ ELT L 178, 28.6.2013, lk 66.

▼B

5. Abikõlblikud kulud jaotusvõrgu puhul on investeeringukulud.
6. Jaotusvõrgule antava abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

*Artikkel 47***Jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks antav investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Investeeringuteks ettenähtud abi antakse teiste ettevõtjate toodetud jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks.
3. Ringlussevõetud või korduskasutatud töödeldud materjalid oleks muudel juhtudel kõrvaldatud või neid käideldaks vähem keskkonnahoidlikult. Muudele jäätmete taaskasutustoimingutele kui ringlussevõtt antava abi suhtes ei kohaldata käesoleva artikli alusel grupierandit.
4. Abiga ei vabastata saastajaid kaudselt koormast, mida nad peaksid vastavalt liidu õigusele kandma, ega koormast, mida saab pidada tavaliseks ettevõttega seotud kuluks.
5. Investeeringu eesmärk ei ole lihtsalt suurendada nõudlust materjalide ringlussevõtuks, ilma et suureneks materjalide kogumine.
6. Investeering peab arendama tehnoloogiat.
7. Abikõlblikud on täiendavad investeeringukulud, mis on vajalikud ringlussevõtu või korduskasutuse tõhustamiseks tehtavate investeeringute realiseerimiseks võrreldes tavapärase sama suutlikkusega korduskasutuse ja ringlussevõtu protsessiga, mis oleks toimunud ilma abita.
8. Abi osakaal ei tohi ületada 35 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
9. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.
10. Abi investeeringutele, mis on seotud abisaaja enda jäätmete ringlussevõtu ja taaskasutusega, ei vabastata käesoleva artikli kohaselt teavitamiskohustusest.

▼B*Artikkel 48***Energiataristule antav investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Energiataristu rajamiseks või uuendamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse abi saavates piirkondades asuvale energiataristule.
3. Energiataristu suhtes kohaldatakse täielikult tariifide ja juurdepääsu reguleerimist energia siseturгу reguleerivate õigusaktide kohaselt.
4. Abikõlblikud on investeeringukulud.
5. Abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.
6. Elektrienergia salvestamise ja gaasi hoiustamise projektidesse ja naftataristusse tehtavateks investeeringuteks ette nähtud abi ei vabastata käesoleva artikli kohaselt teavitamiskohustusest.

*Artikkel 49***Keskkonnauuringuteks antav abi**

1. Uuringuteks, sealhulgas energiaauditiks antav abi, mis on otseselt seotud käesolevas jaos osutatud investeeringutega, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on lõikes 1 osutatud uuringute kulud.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
4. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjate nimel läbiviidavateks uuringuteks antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjate nimel läbiviidavateks uuringuteks antava abi korral.
5. Abi ei anta suurettevõtjatele direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõike 4 alusel tehtavateks energiaaudititeks, v.a juhul, kui energiaaudit toimub lisaks kõnealuse direktiivi kohasele kohustuslikule energiaauditile.

▼B

8. JAGU

Teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi*Artikkel 50***Teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi**

1. Maavärinate, laviinide, maalihete, üleujutuste, tornaadode, orkaanide, vulkaanipursete ja metsapõlengute tekitatud kahju korvamiseks antava abi kavad on aluslepingu artikli 107 lõike 2 punkti b tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse järgmistel tingimustel:

a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult kinnitanud, et antud juhtumi puhul oli tegemist loodusõnnetusega ning

b) loodusõnnetuse ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.

3. Konkreetse loodusõnnetusega seotud abikavad võetakse vastu kolme aasta jooksul pärast asjaomase sündmuse toimumist. Selliste kavade alusel antav abi antakse nelja aasta jooksul alates asjaomase sündmuse toimumisest.

4. Abikõlblikud on kulud, mis tulenevad otseselt loodusõnnetuse tagajärjel kantud kahjust, vastavalt pädeva riikliku asutuse poolt tunnustatud sõltumatu eksperdi või kindlustusandja hinnangule. Selline kahju võib hõlmata materiaalselt kahju varale, nt hoonetele, seadmetele, masinatele või varudele, ning tulu kaotust tegevuse täieliku või osalise peatumise tõttu ajavahemikuks, mis ei ületa kuut kuud alates õnnetuse toimumisest. Materiaalse kahju arvutamine põhineb remondikuludel või kahjustatud vara majanduslikul väärtusel enne õnnetust. See ei ületa remondikulusid või õiglase turuväärtuse õnnetusest põhjustatud vähenemist, st vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast õnnetuse toimumist. Tulu kaotust arvutatakse asjaomase ettevõtja finantsandmete alusel (intressi- ja maksueelne kasum (EBIT), üksnes selline amortisatsioon ja tööjõukulud, mis on seotud loodusõnnetuses kahjustatud ettevõttega), võrreldes õnnetusejärgse kuue kuu finantsandmeid õnnetuse toimumisele eelneva viie aasta seast valitud kolme aasta keskmisega (välja jäetakse parimate ja halvimate finantstulemustega aasta), ning see arvutatakse sama kuuekuulise ajavahemiku kohta. Kahju arvutatakse välja iga abisaaja kohta eraldi.

5. Abi ja mis tahes muud kahju hüvitamiseks ette nähtud maksed, sh kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

▼B*9. JAGU***Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks***Artikkel 51***Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks**

1. Õhu- ja meretranspordi teel toimuvale reisijateveole antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti a tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi on tervikuna suunatud lõpptarbijatele, kelle alaline elukoht on äärealadel.
3. Abi antakse reisijate veoks marsruudil, mille alguspunktiks on äärealal asuv lennujaam või sadam ning lõpp-punktiks Euroopa Majanduspiirkonnas asuv muu lennujaam või sadam.
4. Abi antakse diskrimineerimiseta vedaja isiku või teenuse liigi alusel, piiramata äärealale suunduvat või sealt väljuvat teenust täpse marsruudiga.
5. Abikõlblikud kulud on edasi-tagasi pileti hind äärealale või sealt välja, sealhulgas kõik vedaja poolt tarbijalt küsitavad maksud ja tasud.
6. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

*10. JAGU***lairibataristutele antav abi****▼M4***Artikkel 52***Lairiba-püsivõrkudele antav abi**

1. Lairiba-püsivõrgu kasutuselevõtuks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on kõik lairiba-püsivõrgu ehitamise, haldamise ja käitamisega seotud kulud. Projektile antava abi maksimumsumma määratakse kindlaks konkurentsipõhise valikumenetluse alusel vastavalt lõike 6 punktile a. Kui investeering tehakse vastavalt lõike 6 punktile b ilma konkurentsipõhise valikumenetluseta, ei ületa abisumma abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum arvatakse asjakohaste prognooside alusel abikõlblikest kuludest eelnevalt maha ja seda kontrollitakse tagantjärele tagasinõude mehhanismi kaudu.

▼M4

3. Abikõlblikud on järgmist alternatiivset liiki investeeringud.
- a) Lairiba-püsivõrgu kasutuselevõtt, et ühendada kodumajapidamisi ja sotsiaal-majanduslikke keskusi piirkondades, kus puudub võrk, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 30 Mbit/s (kiiruse künnisväärtus), või tõenäoliselt ei plaanita sellist võrku kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat. Seda kontrollitakse kaardistamise ja avaliku konsultatsiooni teel kooskõlas lõikega 4. Siia ei kuulu piirkonnad, kus on olemas vähemalt üks võrk või tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta võrk, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 30 Mbit/s. Abi saavas võrgus peab alla- ja üleslaadimiskiirus olema vähemalt kaks korda suurem kui olemasolevates või tõenäoliselt plaanitavates võrkudes ning selle puhul peab olema võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 30 Mbit/s (kiiruse sihtväärtus).
- b) Lairiba-püsivõrgu kasutuselevõtt, et ühendada kodumajapidamisi ja sotsiaal-majanduslikke keskusi piirkondades, kus puudub võrk, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 100 Mbit/s (kiiruse künnisväärtus), või tõenäoliselt ei plaanita sellist võrku kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat. Seda kontrollitakse kaardistamise ja avaliku konsultatsiooni teel kooskõlas lõikega 4. Siia ei kuulu piirkonnad, kus on olemas vähemalt üks võrk või tõenäoliselt kavandatakse võrku, mis suudab töökindlalt tagada allalaadimiskiiruse vähemalt 100 Mbit/s. Abi saavas võrgus peab alla- ja üleslaadimiskiirus olema vähemalt kaks korda suurem kui olemasolevates või tõenäoliselt plaanitavates võrkudes ning selle puhul peab olema võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 300 Mbit/s ja üleslaadimiskiirus vähemalt 100 Mbit/s (kiiruse sihtväärtused).
- c) Lairiba-püsivõrgu kasutuselevõtt, et ühendada üksnes sotsiaal-majanduslikke keskusi piirkondades, kus on ainult üks võrk, mis suudab töökindlalt tagada allalaadimiskiiruse vähemalt 100 Mbit/s, kuid alla 300 Mbit/s (kiiruse künnisväärtused), või tõenäoliselt ei plaanita sellist võrku kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat. Seda kontrollitakse kaardistamise ja avaliku konsultatsiooni teel kooskõlas lõikega 4. Siia ei kuulu piirkonnad, kus on olemas vähemalt üks võrk või tõenäoliselt kavandatakse võrku, mis suudab töökindlalt tagada allalaadimiskiiruse vähemalt 300 Mbit/s. Samuti ei kuulu siia piirkonnad, kus on olemas vähemalt kaks võrku või tõenäoliselt kavandatakse vähemalt kaht võrku, mis suudavad töökindlalt tagada allalaadimiskiiruse vähemalt 100 Mbit/s. Abi saavas võrgus peab alla- ja üleslaadimiskiirus olema vähemalt kaks korda suurem kui olemasolevates või tõenäoliselt plaanitavates võrkudes ning selle puhul peab olema võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 1 Gbit/s (kiiruse sihtväärtus).

4. Lõikes 3 osutatud kaardistamine ja avalik konsultatsioon peavad vastama kõigile järgmistele nõuetele.

▼ **M4**

a) Kaardistamisel tehakse kindlaks geograafilised sihtpiirkonnad, mida riiklik sekkumine peaks hõlmama, ning võetakse olenevalt investee ringu liigist arvesse kõiki olemasolevaid üldkasutatavaid ja privaatvõrke, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada lõikes 3 osutatud künnisväärtusele vastav kiirus. Kaardistatakse: i) traatside-püsivõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, ning ii) traadita püsivõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, või maksimaalselt 100 × 100 m lahtritega ruutvõrgu. Nii punkti i kui ka ii kohaldamisel kontrollitakse kaardistamist alati avaliku konsultatsiooni teel.

b) Avaliku konsultatsiooni korraldab pädev ametiasutus, kes avaldab kavandatava meetme põhiandmed ja kooskõlas punktiga a tehtud kaardistamise käigus määratud geograafiliste sihtpiirkondade loetelu asjakohasel veebisaidil (sealhulgas riigi tasandil). Avalikus konsultatsioonis kutsutakse huvitatud isikuid üles esitama märkusi meetme kohta ja põhjendatud teavet kooskõlas punktiga a oma võrkude kohta, mille puhul on võimalik tagada lõikes 3 osutatud künnisväärtusele vastav kiirus ning mis on sihtpiirkonnas juba olemas või mida tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest. Kui abi andev asutus näeb subsideeritava taristu kasutuselevõtuks ette lühema või pikema perioodi kui kolm aastat, tuleb samast perioodist, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat, lähtuda ka selle hindamisel, kas eelmises lauses osutatud võrke tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta. Avalik konsultatsioon kestab vähemalt 30 päeva.

5. Abi saav projekt peab tooma kaasa olulise täiustuse (hüppeline muutus) võrreldes võrkudega, mis on juba olemas või mis tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat (kooskõlas lõikega 4). Hüppeline muutus leiab aset juhul, kui subsideeritava sekkumise tulemusena tehakse lairibavõrku suuri uusinvesteeringuid ning subsideeritav võrk loob turul seoses lairiba-internetiühenduse teenuse kättesaadavuse, võimsuse, kiiruse ja konkurentsiga olulisi uusi võimalusi võrreldes võrkudega, mis on juba olemas või mida tõenäoliselt plaanitakse. Projekt peab hõlmama suuri passiivsesse taristusse tehtavaid investeeringuid, mis ei piirdu vaid marginaalsete investeeringutega võrgu aktiivselementide uuendamiseks.

6. Abi antakse järgmisel viisil.

a) Abisummad eraldatakse elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujatele avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse alusel kooskõlas hanke-eeskirjades sätestatud põhimõtete ja tehnoloogianeutraalsuse põhimõttega ning majanduslikult soodsaima pakkumuse meetodil, piiramata hanke-eeskirjade kohaldamist. Konkurentspõhise valikumenetluse huvides määrab abi andev asutus eelnevalt kindlaks objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad kvalitatiivsed hindamiskriteeriumid, mida tuleb kaaluda taotletud abisummat arvesse võttes. Kui pakkumused on sarnase kvaliteediga, antakse abi sellele pakkujale, kes taotles kõige väiksemat abisummat.

▼M4

b) Kui abi antakse ilma konkurentsipõhise valikumenetluseta avaliku sektori asutusele lairiba-püsivõrgu kasutuselevõtuks ja haldamiseks kas otse või asutusesisese üksuse kaudu, osutab vastavalt vajadusele kas avaliku sektori asutus või asutusesisene üksus subsideeritavas võrgus üksnes hulgimüügiteenuseid. Avaliku sektori asutus tagab, et võrgu käitamiseks kasutatavate rahaliste vahendite ja muude tema käsutuses olevate rahaliste vahendite raamatupidamisarvestust peetakse eraldi. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule võrgu ehitamiseks või käitamiseks antakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse alusel kooskõlas hanke-eeskirjades sätestatud põhimõtete ja tehnoloogianeutraalsuse põhimõttega ning majanduslikult soodsaima pakkumuse meetodil, piiramata hanke-eeskirjade kohaldamist.

7. Võrgu käitamine pakub kooskõlas artikli 2 punktiga 139 võimalikult laia aktiivset ja passiivset hulgimüügitasandi juurdepääsu õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel, sealhulgas füüsilist eraldamist. Projekti raames võib füüsilise eraldamise asemel pakkuda virtuaalset eraldamist, kui riigi reguleeriv asutus on kinnitanud, et virtuaalne juurdepääsutoode on samaväärne füüsilise eraldamisega. Aktiivne hulgimüügitasandi juurdepääs antakse vähemalt seitsmeks aastaks ning hulgimüügitasandi juurdepääs füüsilisele taristule, sealhulgas kaablikanalisisatsioonile või mastidele, ei ole ajaliselt piiratud. Samad juurdepääsutingimused kehtivad ka subsideeritava võrgu kohta tervikuna, sealhulgas võrgu nende osade kohta, kus kasutatakse olemasolevaid taristuid. Juurdepääsu andmise kohustuse täitmine tagatakse ka siis, kui subsideeritava võrgu omandiõigus või haldamise või käitamise tingimused muutuvad. Kui abi antakse kaablikanalisisatsiooni rajamiseks, peab see kanalisatsioon olema piisavalt suur vähemalt kolme võrgu ja erinevate võrgutopoloogiatega jaoks.

8. Hulgimüügitasandi juurdepääsuhind määratakse ühe järgmise võrdlusaluse põhjal: i) keskmised avaldatud hulgimüügihinnad, mis on tavapärasel liikmesriigi või liidu võrreldavates, konkurentsivõimelises piirkonnades; ii) kui sellised avaldatud hinnad puuduvad, siis reguleeritud hinnad, mille on asjaomaste turgude ja teenuste puhul juba määranud või heaks kiitnud riigi reguleeriv asutus, või iii) kui sellised avaldatud või reguleeritud hinnad puuduvad, järgitakse hinnakujundusel kulupõhise põhimõtteid vastavalt sektorit reguleeriva õigusraamistikuga kehtestatud meetodikale. Piiramata riigi reguleeriva asutuse pädevust õigusraamistiku alusel, konsulteeritakse riigi reguleeriva asutusega juurdepääsutingimuste (sh -hinnad) ning käesoleva artikli kohaldamisega seotud vaidluste küsimuses.

9. Kui projektile antav abisumma ületab 10 miljonit eurot, kehtestavad liikmesriigid järelevalve ja tagasinõude mehhanismi.

*Artikkel 52a***4G- ja 5G-mobiilsidevõrkudele antav abi**

1. 4G- ja 5G-mobiilsidevõrgu kasutuselevõtuks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

▼M4

2. Abikõlblikud on kõik passiivse mobiilsidevõrgu ehitamise, haldamise ja käitamisega seotud kulud. Projektile antava abi maksimumsumma määratakse kindlaks konkurentsipõhise valikuprotsessi alusel vastavalt lõike 7 punktile a. Kui investeering tehakse vastavalt lõike 7 punktile b ilma konkurentsipõhise valikumenetluseta, ei ületa abisumma abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum arvatakse asjakohaste prognooside alusel abikõlblikest kuludest eelnevalt maha ja seda kontrollitakse tagantjärele tagasinõude mehhanismi kaudu.

3. 5G-investeering tehakse piirkondadesse, kus mobiilsidevõrke ei ole kasutusele võetud või kus on kättesaadavad ainult sellised mobiilsidevõrgud, mis suudavad toetada kuni 3G-mobiilsideteenuseid, ning kus 4G- ega 5G-mobiilsidevõrke ei ole või tõenäoliselt ei plaanita kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat. Seda kontrollitakse kaardistamise ja avaliku konsultatsiooni teel kooskõlas lõikega 4. 4G-investeering tehakse piirkondadesse, kus mobiilsidevõrke ei ole kasutusele võetud või kus on kättesaadavad ainult sellised mobiilsidevõrgud, mis suudavad toetada kuni 2G-mobiilsideteenuseid, ning kus 3G-, 4G- või 5G-mobiilsidevõrke ei ole või tõenäoliselt ei plaanita kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat. Seda kontrollitakse kaardistamise ja avaliku konsultatsiooni teel kooskõlas lõikega 4.

4. Lõikes 3 osutatud kaardistamine ja avalik konsultatsioon peavad vastama kõigile järgmistele nõuetele.

a) Kaardistamisel tehakse selgelt kindlaks geograafilised sihtpiirkonnad, mida riiklik sekkumine peaks hõlmama, ning võetakse olenevalt investeeringu liigist arvesse kõiki olemasolevaid mobiilsidevõrke. Kaardistamisel võetakse aluseks maksimaalselt 100 × 100 m suurused ruutvõrgud. Kaardistamist kontrollitakse alati avaliku konsultatsiooni teel.

b) Avaliku konsultatsiooni korraldab pädev ametiasutus, kes avaldab kavandatava meetme põhiaandmed ja kooskõlas punktiga a tehtud kaardistamise käigus määratud geograafiliste sihtpiirkondade loetelu asjakohasel veebisaidil (sealhulgas riigi tasandil). Avalikus konsultatsioonis kutsutakse huvitatud isikuid üles esitama märkusi meetme kohta ja põhjendatud teavet kooskõlas punktiga a oma mobiilsidevõrkude kohta, mis on sihtpiirkonnas juba olemas või mida tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest. Kui abi andev asutus näeb subsideeritava taristu kasutuselevõtuks ette lühema või pikema perioodi kui kolm aastat, tuleb samast perioodist, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat, lähtuda ka selle hindamisel, kas eelmises lauses osutatud võrke tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta. Avalik konsultatsioon kestab vähemalt 30 päeva.

▼M4

5. Abi saavat taristut ei võeta arvesse mobiilsideoperaatorite levialaga seotud selliste kohustuste täitmisel, mis tulenevad 4G-ja 5G-spektri kasutusõigustega seotud tingimustest.

6. Toetust saav projekt peab tooma kaasa olulise täiustuse (hüppeline muutus) võrreldes mobiilsidevõrkudega, mis on juba olemas või mis tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat (kooskõlas lõikega 4). Hüppeline muutus leiab aset juhul, kui subsideeritava sekumise tulemusena tehakse mobiilsidevõrku suuri uusinvesteeringuid ning subsideeritav võrk loob turul seoses mobiilsideteenuse kättesaadavuse, võimsuse, kiiruse ja konkurentsiga olulisi uusi võimalusi võrreldes võrkudega, mis on juba olemas või mida tõenäoliselt plaanitakse. Projekt peab hõlmama suuri passiivsesse taristusse tehtavaid investeeringuid, mis ei piirdu vaid marginaalsete investeeringutega võrgu aktiivselementide uuendamiseks.

7. Abi antakse järgmisel viisil.

a) Abisummad eraldatakse elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujatele avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse alusel kooskõlas hanke-eeskirjades sätestatud põhimõtete ja tehnoloogianeutraalsuse põhimõttega ning majanduslikult soodsaima pakkumuse meetodil, piiramata hanke-eeskirjade kohaldamist. Konkurentsipõhise valikumenetluse huvides määrab abi andev asutus eelnevalt kindlaks objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad kvalitatiivsed hindamiskriteeriumid, mida tuleb kaaluda taotletud abisummat arvesse võttes. Kui pakkumused on sarnase kvaliteediga, antakse abi sellele pakkujale, kes taotles kõige väiksemat abisummat.

b) Kui abi antakse ilma konkurentsipõhise valikumenetluseta avaliku sektori asutusele passiivse mobiilsidevõrgu kasutuselevõtuks ja haldamiseks kas otse või asutusesisese üksuse kaudu, osutab vastavalt vajadusele kas avaliku sektori asutus või asutusesisene üksus subsideeritavas võrgus üksnes hulgi-müügiteenuseid. Avaliku sektori asutus tagab, et võrgu käitamiseks kasutatavate rahaliste vahendite ja muude tema käsutuses olevate rahaliste vahendite arvestus toimub eraldi. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule võrgu ehitamiseks või käitamiseks antakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse alusel kooskõlas hanke-eeskirjades sätestatud põhimõtete ja tehnoloogianeutraalsuse põhimõttega ning majanduslikult soodsaima pakkumuse meetodil, piiramata hanke-eeskirjade kohaldamist.

8. Võrgu käitamine pakub kooskõlas artikli 2 punktiga 139 võimalikult laia aktiivset ja passiivset hulgimüügitasandi juurdepääsu õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel. Aktiivne hulgimüügitasandi juurdepääs antakse vähemalt seitsmeks aastaks ning hulgimüügitasandi juurdepääs füüsilisele taristule, sealhulgas kaablikanaliseerimisele või mastidele, ei ole ajaliselt piiratud. Samad juurdepääsutingimused kehtivad ka subsideeritava võrgu kohta tervikuna, sealhulgas võrgu nende osade kohta, kus kasutatakse olemasolevaid taristuid. Juurdepääsu andmise

▼ **M4**

kohustuse täitmine tagatakse ka siis, kui subsideeritava võrgu omandiõigus või haldamise või käitamise tingimused muutuvad. Kui abi antakse kaablikanalisatsiooni rajamiseks, peab see kanalisatsioon olema piisavalt suur vähemalt kõigi tegutsevate mobiilsideoperaatorite teenindamiseks.

9. Hulgimüügitasandi juurdepääsuhind määratakse ühe järgmise võrdlusaluse põhjal: i) keskmised avaldatud hulgimüügihinnad, mis on tavapärasel liikmesriigi või liidu võrreldavates, konkurentsivõimelises piirkondades; ii) kui sellised avaldatud hinnad puuduvad, siis reguleeritud hinnad, mille on asjaomaste turgude ja teenuste puhul juba määratud või heaks kiitnud riigi reguleeriva asutus, iii) kui sellised avaldatud või reguleeritud hinnad puuduvad, järgitakse hinnakujundusel kulupõhisuse põhimõtteid vastavalt sektorit reguleeriva õigusraamistikuga kehtestatud meetodikale. Piiramata riigi reguleeriva asutuse pädevust õigusraamistiku alusel, konsulteeritakse riigi reguleeriva asutusega juurdepääsutingimuste (sh -hinnad) ning käesoleva artikli kohaldamisega seotud vaidluste küsimuses.

10. Kui projektile antav abisumma ületab 10 miljonit eurot, kehtestavad liikmesriigid järelevalve ja tagasinõude mehhanismi.

11. Riiklikest vahenditest rahastatava 4G- või 5G-võrgu kasutamine traadita püsiühenduse teenuste osutamiseks on lubatud ainult järgmistel tingimustel.

a) Piirkondades, kus puudub võrk, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 30 Mbit/s, või tõenäoliselt ei plaanita sellist võrku kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil (mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat), kui täidetud on järgmised kumulatiivsed tingimused. i) kaardistamisel ja avalikus konsultatsioonis võetakse arvesse ka artikli 52 lõike 4 kohaselt kindlaks tehtud olemasolevaid või tõenäoliselt plaanitavaid lairiba-püsivõrke; ii) toetatav traadita püsiühenduse 4G- või 5G-lahendus suudab töökindlalt tagada vähemalt 30 Mbit/s allalaadimiskiiruse ning vähemalt kahekordistada alla- ja üleslaadimiskiirust võrreldes nendes piirkondades olemasolevate või tõenäoliselt plaanitavate püsivõrkude kiirustega.

b) Piirkondades, kus puudub võrk, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 100 Mbit/s, või tõenäoliselt ei plaanita sellist võrku kasutusele võtta kolme aasta jooksul alates kavandatava abimeetme avaldamisest või subsideeritava võrgu kasutuselevõtu perioodil (mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat), kui täidetud on järgmised kumulatiivsed tingimused. i) kaardistamisel ja avalikus konsultatsioonis võetakse arvesse ka artikli 52 lõike 4 kohaselt kindlaks tehtud olemasolevaid või tõenäoliselt plaanitavaid lairiba-püsivõrke; ii) toetatav traadita püsiühenduse 4G- või 5G-lahendus suudab töökindlalt tagada vähemalt 300 Mbit/s allalaadimiskiiruse ja 100 Mbit/s üleslaadimiskiiruse ning vähemalt kahekordistada alla- ja üleslaadimiskiirust võrreldes nendes piirkondades olemasolevate või tõenäoliselt plaanitavate püsivõrkude kiirustega.

▼ **M4***Artikkel 52b***Üleeuroopalise digitaalse ühenduvuse taristu valdkonna ühishuviprojektidele antav abi**

1. Abi määruse (EL) 2021/1153 alusel rahastatavatele või kvaliteedimärgise saanud üleeuroopalise digitaalse ühenduvuse taristu valdkonna ühishuviprojektidele on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Projektid peavad vastama lõikes 3 sätestatud kumulatiivsetele kokkusobivuse üldtingimustele. Peale selle peavad need kuuluma ühte lõikes 4 sätestatud abikõlblike projektide kategooriatest ja vastama kõigile kokkusobivuse eritingimustele, mis on sätestatud kõnealuses lõikes asjaomase kategooria kohta. Lõikega 1 ette nähtud vabastuse kohaldamisalasse kuuluvad ainult need projektid, mille puhul viidatakse üksnes lõikes 4 nimetatud igas asjaomases kategoorias kindlaks määratud elementidele ja üksustele.

3. Kumulatiivsed kokkusobivuse üldtingimused on järgmised.

a) Abisaaja enda rahaline panus peab moodustama vähemalt 25 % abikõlblikest kuludest, mille jaoks kasutatakse kas omavahendeid või välisrahastust, mis ei hõlma avaliku sektori finantstoetust. Kui abisaaja 25 % panuseks on välisrahastamine eri rahastamisallikaid ühendava investeerimisplatvormi kaudu, asendatakse eelmises lauses sätestatud tingimus, et välisrahastus ei tohi hõlmata avaliku sektori finantstoetust, nõudega, et platvormi investeringutest 30 % on erainvesteeringud.

b) Abikõlblikud on üksnes määruse (EL) 2021/1153 alusel abikõlblikud taristu kasutuselevõtuks tehtavate investeeringute kulud.

c) Projekt tuleb kooskõlas määrusega (EL) 2021/1153 välja valida ühel järgmistest viisidest:

i) Komisjoni määratud sõltumatu finantsvahendaja ühiselt kokku lepitud investeerimissuuniste alusel;

ii) komisjon selgetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel põhineva konkureeriva pakkumismenetlusega või

iii) komisjoni määratud sõltumatud eksperdid.

d) Projekt peab võimaldama ühendamis-suutlikkust, mis ei piirdu vaid kehtivate juriidiliste kohustustega, näiteks spektri kasutamise õigusega kaasnevate kohustustega seotud nõuetest.

e) Projekt peab tagama kolmandatele isikutele avatud hulgimüügita-sandi juurdepääsu, sealhulgas eraldamise õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel kooskõlas artikli 52 lõigetega 7 ja 8 või artikli 52a lõigetega 8 ja 9 (vastavalt vajadusele).

▼ **M4**

4. Abikõlblike projektide kategooriad ja nende suhtes kohaldatavad kumulatiivsed kokkusobivuse eritingimused on järgmised kategooriad ja tingimused.

a) Investeeringud, mis tehakse 5G-koridori piiriülese lõigu kasutuselevõtuks määruses (EL) nr 1315/2013 sätestatud üleeuroopalise transpordivõrgu suunistes kindlaks määratud transpordikoridoris (üleuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) koridorid) ja mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele eritingimustele.

i) Projekt hõlmab 5G-koridori piiriülest lõiku, mis ulatub üle kahe või enama liikmesriigi vahelise piiri või vähemalt ühe liikmesriigi ja vähemalt ühe Euroopa Majanduspiirkonna riigi vahelise piiri.

ii) Liikmesriigis asuvad 5G-koridoride piiriülesed lõigud kokku ei tohi moodustada rohkem kui 15 % liikmesriigi üleeuroopalise transpordi põhivõrgu nende 5G-koridoride kogupikkusest, mis ei ole hõlmatud kehtivate juriidiliste kohustustega, näiteks spektri kasutamise õigusega kaasnevad kohustused. Erandina kohaldatakse tingimust, et kui liikmesriik toetab piiriüleste 5G-koridoride kasutuselevõttu oma üleeuroopalises transpordi üldvõrgus, ei tohi selles liikmesriigis asuvad 5G-koridoride piiriülesed lõigud kokku moodustada rohkem kui 15 % liikmesriigi üleeuroopalise transpordi üldvõrgu nende 5G-koridoride kogupikkusest, mis ei ole hõlmatud kehtivate juriidiliste kohustustega, näiteks spektri kasutamise õigusega kaasnevad kohustused.

iii) Projektiga tuuakse ühendatud ja automatiseeritud liikuvuse teenuseid toetavasse 5G-mobiilsidevõrku suuri uusinveesteringuid, mis ei piirdu vaid marginaalsete investeeringutega võrgu aktiivselementide uuendamiseks.

iv) Projektiga toetatakse uue passiivse taristu kasutuselevõttu vaid siis, kui olemasolevat passiivset taristut ei ole võimalik taaskasutada.

b) Investeeringud, mis tehakse terabitise andmeedastusmahuga üleeuroopalise tuumikvõrgu sellise piiriülese lõigu kasutuselevõtuks, millega toetatakse Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühissettevõtte eesmärkide saavutamist ning ühendatakse omavahel teatavad andmetöötlusseadmed, superandmetöötlusseadmed ja andmetaristud, ja mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele eritingimustele.

i) Projekti raames võetakse kasutusele või soetatakse ühendamiseks vajalikke varasid, sealhulgas tühistamatud kasutusõigused, pimekiud või seadmed, et rajada üleeuroopalise tuumikvõrgu selline piiriülene lõik, mis võimaldab vähemalt 1 Tbit/s kiirusega piiranguteta läbivühendatavust vähemalt kahe sellise andmetöötlusseadme, superandmetöötlusseadme või andmetaristu vahel, mis 1) on nõukogu määrusega (EL) 2018/1488 ⁽¹⁾ asutatud Euroopa

⁽¹⁾ Nõukogu 28. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1488, millega asutatakse Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühissettevõtte (ELT L 252, 8.10.2018, lk 1).

▼ **M4**

kõrgjõudlusega andmetöötluse ühissetevõtte majutavad üksused või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/695 ⁽¹⁾ ja nõukogu määruses (EÜ) nr 723/2009 sätestatud teadusalaseid juhtalgatusi ja ülesandeid toetavad teadusuuringute taristud ning muud andmetöötlus- ja andmetaristud, mis aitavad saavutada Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühissetevõtte eesmärgi, ning 2) asuvad vähemalt kahes liikmesriigis või vähemalt ühes liikmesriigis ja vähemalt ühes Euroopa teadusruumi liikmesriigis.

- ii) Projektiga tuuakse tuumikvõrku suuri uusinvesteeringuid, mis ei piirdu vaid marginaalsete investeeringutega, nt üksnes tarkvara-uenduuste või -litsentsidega seotud investeeringutega.
 - iii) Ühendamiseks vajalikud varad soetatakse riigihanke teel.
 - iv) Projektiga toetatakse uue passiivse taristu kasutuselevõttu vaid siis, kui olemasolevat passiivset taristut ei ole võimalik taaskasutada.
- c) Investeeringud, mis tehakse teatavate sotsiaal-majanduslike keskuste pilvetaristuid ühendava piiriülese lõigu kasutuselevõtuks tuumikvõrgus ja mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele eritingimustele.
- i) Projekti raames ühendatakse omavahel selliste sotsiaal-majanduslike keskuste pilvetaristud, mis on avalikud haldusasutused või avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused, kellele on tehtud ülesandeks üldhuvi-teenuste või üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamine aluslepingu artikli 106 lõike 2 tähenduses.
 - ii) Projekt hõlmab uute piiriüleste tuumikvõrkude kasutuselevõttu või selliste olemasolevate võrkude olulisel uuendamisel sellist piiriülest lõiku, mis 1) ulatub üle kahe või enama liikmesriigi vahelise piiri või 2) vähemalt ühe liikmesriigi ja vähemalt ühe Euroopa Majanduspiirkonna riigi vahelise piiri.
 - iii) Projekt hõlmab vähemalt kaht abikõlblikku punktis i osutatud sotsiaal-majanduslikku keskust, millest igaüks tegutseb eri liikmesriigis või ühes liikmesriigis ja ühes Euroopa Majanduspiirkonna riigis.
 - iv) Projektiga tuuakse tuumikvõrku suuri uusinvesteeringuid, mis ei piirdu vaid marginaalsete investeeringutega, nt üksnes tarkvara-uenduuste või -litsentsidega seotud investeeringutega. Projekti raames on võimalik töökindlalt tagada sümmeetriline alla- ja üleslaadimiskiirus vähemalt 10 Gbit/s kordajates.
 - v) Projektiga toetatakse uue passiivse taristu kasutuselevõttu vaid siis, kui olemasolevat passiivset taristut ei ole võimalik taaskasutada.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont” ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1)

▼M4

- d) Investeeringud merekaablivõrgu kasutuselevõtuks, mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele eritingimustele.
- i) Projekt hõlmab merekaablivõrgu piiriülest lõiku, mis 1) ulatub üle kahe või enama liikmesriigi vahelise piiri või 2) vähemalt ühe liikmesriigi ja vähemalt ühe Euroopa Majanduspiirkonna riigi vahelise piiri. Teise võimalusena tagab abi saav üksus ainult hulgimüügiteenuste osutamise ning toetatav taristu peab parandama Euroopa äärepoolseimate piirkondade, ülemereterritooriumide või saarepiirkondade ühendamist ka ühe liikmesriigi piires.
 - ii) Projekt ei tohi hõlmata marsruute, mis on vähemalt kahe olemasoleva või tõenäoliselt plaanitava tuumikvõrgu taristuga juba teenindatud.
 - iii) Projektiga tuuakse merekaablivõrku suuri uusinveeringuid, mis hõlmavad uue merekaabli kasutuselevõttu või olemasoleva merekaabliga ühendamist või liiasuse probleemide lahendamist ega piirdu vaid marginaalsete investeeringutega. Projekti raames on võimalik töökindlalt tagada sümmeetriline alla- ja üleslaadimiskiirus vähemalt 1 Gbit/s.
 - iv) Projektiga toetatakse uue passiivse taristu kasutuselevõttu vaid siis, kui olemasolevat passiivset taristut ei ole võimalik taaskasutada.

*Artikkel 52c***Ühendamisvautšerid**

1. Ühendamisvautšerite kava kujul tarbijatele kaugtöö, veebiõppe või koolitusteenuste soodustamiseks või VKEdele antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Vautšerikava kestus ei tohi ületada 24 kuud.
3. Abikõlblikud on järgmistesse kategooriatesse kuuluvad vautšerikavad:
 - a) vautšerikavad, mis tehakse tarbijatele kättesaadavaks, kui nad sõlmivad uue lairiba-internetiühenduse teenuse lepingu või uuendavad kehtivat lepingut, et saada vähemalt 30 Mbit/s allalaadimiskiirust võimaldav teenus, tingimusel, et vautšerikava alusel on abikõlblikud kõik elektroonilise side teenuse osutajad, kes suudavad töökindlalt pakkuda vähemalt 30 Mbit/s allalaadimiskiirust; vautšereid ei anta juhul, kui teenuseosutaja vahetatakse välja sama suurt kiirust pakkuva teenuseosutaja vastu või kui uuendatakse kehtivat lepingut, mille raames on juba tagatud vähemalt 30 Mbit/s allalaadimiskiirus;

▼M4

b) vautšerikavad, mis tehakse VKEdele kättesaadavaks, kui nad sõlmivad uue lairiba-internetiühenduse teenuse lepingu või uuendavad kehtivat lepingut, et saada vähemalt 100 Mbit/s allalaadimiskiirust võimaldav teenus, tingimusel, et vautšerikava alusel on abikõlblikud kõik teenuseosutajad, kes suudavad töökindlalt pakkuda vähemalt 100 Mbit/s allalaadimiskiirust; vautšereid ei anta juhul, kui teenuseosutaja vahetatakse välja sama suurt kiirust pakkuva teenuseosutaja vastu või kui uuendatakse kehtivat lepingut, mille raames on juba tagatud vähemalt 100 Mbit/s allalaadimiskiirus.

4. Vautšeritega kaetakse kuni 50 % seadistamise kogukuludest ja kuutasust lõikes 3 osutatud kiirusega lairiba-internetiühenduse teenuse saamiseks, olenemata sellest, kas tegemist on eraldiseisva teenuse või osaga teenuste rühmast, mis hõlmab vähemalt lõikes 3 osutatud kiirusega internetiühenduse loomiseks vajalikke lõppseadmeid (modem/-ruuter). Vautšeri summa maksab avaliku sektori asutus otse lõppkasutajale või otse lõppkasutaja valitud teenuseosutajale, kusjuures viimasel juhul arvatakse vautšeri summa lõppkasutaja arvel olevast summast maha.

5. Vautšerid tehakse tarbijatele või VKEdele kättesaadavaks üksnes piirkondades, kus on olemas vähemalt üks võrk, mille puhul on võimalik töökindlalt pakkuda lõikes 3 osutatud kiirust; seda kontrollitakse kaardistamise ja avaliku konsultatsiooni abil. Kaardistamise ja avaliku konsultatsiooniga tehakse kindlaks geograafilised sihtpiirkonnad, mis kuuluvad vähemalt ühe sellise võrgu teeninduspiirkonda, kus on võimalik vautšeri kehtivuse jooksul töökindlalt pakkuda lõikes 3 osutatud kiirust, ning piirkonnas tegutsevad abikõlblikud teenuseosutajad, samuti kogutakse teavet nende turuosa arvutamiseks. Kaardistatakse 1) traatside-püsivõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, ning 2) traadita püsivõrgud või mobiilsidevõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, või maakselt 100 × 100 m suurused ruutvõrgud. Kaardistamist kontrollitakse alati avaliku konsultatsiooni teel. Avaliku konsultatsiooni korraldab pädev ametiasutus, avaldades kavandatava meetme põhiantmed ja kaardistamise käigus määratud geograafiliste sihtpiirkondade loetelu asjakohasel veebisaidil, sealhulgas riigi tasandil. Avaliku konsultatsiooni käigus kutsutakse huvitatud isikuid üles esitama märkusi kavandatava meetme kohta ning põhjendatud teavet nende olemasolevate võrkude kohta, kus on võimalik töökindlalt pakkuda lõikes 3 osutatud kiirust. Avalik konsultatsioon kestab vähemalt 30 päeva.

6. Vautšerikava peab vastama tehnoloogianeutraalsuse põhimõttele, st vautšereid peab olenemata kasutatavast tehnoloogiast olema võimalik lunastada kõigi nende operaatorite teenuste saamiseks, kes suudavad olemasolevas lairibavõrgus töökindlalt pakkuda lõikes 3 osutatud kiirust. Selleks et valik oleks tarbijatele või VKEdele lihtsam, avaldatakse iga geograafilise sihtpiirkonna abikõlblike teenuseosutajate loetelu internetis ning kõigil huvitatud teenuseosutajatel on võimalus taotleda loetellu kandmist läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel.

▼ **M4**

7. Selleks et tagada abikõlblikkus juhtudel, kui lairiba-internetiühenduse teenuse osutaja on vertikaalselt integreeritud ja tema turuosa jaemüügiturul on üle 25 %, peab ta vastaval hulgemüügitasandi juurdepääsaturul pakkuma elektroonilise side teenuse osutajatele avatud, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel tingimustel vähemalt üht hulgemüügitasandi juurdepääsutoodet, millega on võimalik tagada, et juurdepääsu taotleja suudab töökindlalt pakkuda lõikes 3 osutatud kiirusega jaemüügiteenust. Hulgemüügitasandi juurdepääsuhind määratakse ühe järgmise võrdlusaluse põhjal: i) keskmised avaldatud hulgemüügi hinnad, mis on tavapärased liikmesriigi või liidu võrreldavates, konkurentsivõimelisemates piirkondades; ii) kui sellised avaldatud hinnad puuduvad, siis reguleeritud hinnad, mille on asjaomaste turgude ja teenuste puhul juba määranud või heaks kiitnud riigi reguleeriv asutus, või iii) kui sellised avaldatud või reguleeritud hinnad puuduvad, järgitakse hinnakujundusel kulupõhisuse põhimõtteid vastavalt sektorit reguleeriva õigusraamistikuga kehtestatud metoodikale. Piiramata riigi reguleeriva asutuse pädevust õigusraamistiku alusel, konsulteeritakse riigi reguleeriva asutusega juurdepääsutingimuste (sh -hinnad) ning käesoleva artikli kohaldamisega seotud vaidluste küsimuses.

▼ **B***11. JAGU****Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi****Artikkel 53***Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi**

1. Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse järgmiste kultuuriga seotud eesmärkide ja tegevuste jaoks:

▼ **M1**

a) muuseumid, arhiivid, raamatukogud, kunsti- ja kultuurikeskused, teatrid, kinod, ooperiteatrid, kontserdisaalid, muud elava esituse organisatsioonid, filmipärandiga tegelevad asutused ja muud sarnased kultuuritaristud, -organisatsioonid ja -asutused;

▼ **B**

b) materiaalne pärand, sealhulgas igasugune kultuuripärand ja arheoloogiamälestised, mälestusmärgid ning ajaloolised paigad ja ehitised; kultuuripärandiga seotud looduspärand või pärand, mida liikmesriigi pädevad asutused ametlikult tunnustavad kultuuri- või looduspärandina;

c) vaimne pärand mis tahes vormis, sealhulgas rahvakombed ja käsitöö;

d) kunsti- või kultuurisündmused ja -üritused, festivalid, näitused ja muud sarnased kultuuritegevused;

▼B

- e) kultuuri ja kunstiga seotud haridustegevus ning avalikkuse teavitamine kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise tähtsusest haridusprogrammide ja teadlikkuse tõstmise programmidega, sh uute tehnoloogiate abil;
- f) kirjutamine, toimetamine, muusika ja kirjanduse tootmine, levitamine, digiteerimine ja avaldamine, sh tõlked.

3. Abi võib anda järgmisel kujul:

- a) investeerimisabi, sealhulgas abi kultuuritaristu rajamiseks või uuendamiseks;
- b) tegevusabi.

4. Investeerimisabi abikõlblikud kulud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud, sealhulgas:

- a) taristu rajamise, uuendamise, omandamise, konserveerimise või parandamise kulud, juhul kui taristu tegevusaega või ruume kasutatakse kultuurilistel eesmärkidel aastas vähemalt 80 % ulatuses;
- b) kultuuripärandi omandamise, sealhulgas rentimise, omandiõiguse ülekandmise ja füüsilise ümberpaigutamise kulud;
- c) materiaalse ja vaimse kultuuripärandi kaitse, säilitamise, restaureerimise ja taastamise kulud, sealhulgas lisakulud, mis seonduvad säilitamisega nõuetekohastel tingimustel, spetsiaalsete tööriistade ja materjalidega, ning dokumenteerimise, teadusuuringute, digiteerimise ja avaldamise kulud;
- d) kulud, mille eesmärk on parandada üldsuse juurdepääsu kultuuripärandile, sealhulgas digiteerimise ja muu uue tehnoloogia kulud, kulud erivajadustega isikute juurdepääsu parandamiseks (eelkõige rambid ja liftid erivajadustega isikutele, Braille kirjas teave ja katsutavad eksponaadid muuseumides) ning kultuurilise mitmekesisuse edendamiseks ekspositsioonides, programmides ja seoses küllastajatega;
- e) kultuuriprojektide ja kultuuriliste tegevuste, koostöö- ja vahetusprogrammide ning toetuste kulud, sealhulgas kulud, mis on seotud valikumenetlustega ja edendustööga ning vahetult projekti tulemusel kantud kulud.

5. Tegevusabi puhul on abikõlblikud eelkõige järgmised kulud:

- a) kultuuriasutuse ja pärandiobjekti kulud, mis seonduvad pideva või korrapärase tegevusega, sealhulgas näituste, etenduste ja üritustega ning sarnase kultuurilise tegevusega tavapärase tegevuse käigus;
- b) kulud, mis on seotud kultuuri ja kunstiga seotud haridustegevuse ning avalikkuse teavitamisega kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise tähtsusest haridusprogrammide ja teadlikkuse tõstmise programmidega, sh uute tehnoloogiate abil;

▼ B

- c) kulud, mille eesmärk on parandada üldsuse juurdepääsu kultuuriasutustele või pärandiobjektidele ja kultuurilisele tegevusele, sealhulgas digiteerimise ja muu uue tehnoloogia kasutamise kulud ning kulud puudega isikute juurdepääsu parandamiseks;
- d) kultuuriprojekti või -tegevusega otseselt seotud tegevuskulud, nt kinnisvara ja kultuuriasutuste rendikulud, reisikulud, kulud kultuuriprojekti või -tegevusega otseselt seotud materjalidele ja tarvikutele, näituste ja dekoratsioonide arhitektuurilistele struktuuridele, tööriistade, tarkvara ja varustuse laenu-, rendi- ja amortisatsioonikulu, kulud seoses juurdepääsuõigustega autoriõigustega kaitstud teostele ja muule intellektuaalomandiõigustega kaitstud sisule, reklaamikulu ja kulud, mis on kantud vahetult projekti või tegevuse tulemusel; amortisatsioonikulud ja rahastamiskulud on abikõlblikud ainult siis, kui need ei ole hõlmatud investeeringuteks ettenähtud abiga;
- e) kultuuriasutuse ja pärandiobjekti või projekti töötajatega seonduvad personalikulud;
- f) väliskonsultantide ja sisseostetud teenuste pakkujate poolt osutatud nõustamis- ja tugiteenuste kulud, mis on kantud vahetult projekti tulemusel.

6. Investeeringuteks ettenähtud abi puhul ei ületa abisumma abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu. Taristu käitajal on lubatud saada asjaomasel perioodil mõistlikku kasumit.

7. Tegevusabi summa ei tohi ületada summat, mis on vajalik tegevuskahjumi katmiseks ja asjaomasel perioodil mõistliku kasumi saamiseks. See tagatakse eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

▼ M1

8. Kuni kahe miljoni euro suuruse abi puhul võib abi ülemmäär olla 80 % abikõlblikest kuludest alternatiivina lõigetes 6 ja 7 osutatud meetodi kohaldamisele.

▼ B

9. ► **M1** Lõike 2 punktis f määratletud tegevuse puhul ei tohi maksimaalne abisumma ületada ei vahet abikõlblike kulude ja projekti diskonteeritud tulude vahel ega 70 % abikõlblikest kuludest. ◀ Tulu tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt või tagasinõudmise mehhanismi kaudu. Abikõlblikud kulud on kulud, mis on seotud muusika ja kirjanduse kirjastamisega, sealhulgas autoritasud (autoriõiguse tasud), tõlkijate tasud, toimetajate tasud, toimetamisega seotud muud kulud (korrekatuur, parandamine, ülevaatamine), küljendamise ja trükieelsed kulud ning trükkimise või e-kirjastamise kulud.

10. Abi ajalehtede ja ajakirjade väljaandmiseks, olenemata sellest, kas need on trükitud või elektroonilised, ei ole käesoleva artikli alusel abikõlblik.

▼B*Artikkel 54***Abikavad audiovisuaalsete teoste puhul**

1. Abikavad audiovisuaalsete teoste stsenaariumide kirjutamiseks, arendamiseks, tootmiseks, levitamiseks ja reklaamimiseks on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse kultuuritootele. Ilmsete vigade vältimiseks toote liigitamisel kultuuritooteks peab iga liikmesriik looma tõhusad protsessid, näiteks taotluste valik ühe või mitme valijaks määratud isiku poolt või taotluste kontrollimine eelnevalt määratletud kultuuriliste kriteeriumide alusel.

3. Abi võib olla järgmine:

- a) abi audiovisuaalsete teoste tootmiseks;
- b) tootmiseelne abi ning
- c) levitamisasi.

4. Kui liikmesriigid on abikavad sidunud territoriaalsete kulutuste kohustustega, võib audiovisuaalsete teoste tootmise abikavades:

- a) nõuda, et kuni 160 % kõnealuse audiovisuaalse teose tootmiseks antavast abist kasutatakse abi andva liikmesriigi territooriumil, või
- b) arvutada audiovisuaalse teose tootmiseks antud abi protsendina tootmiskuludest abi andvas liikmesriigis, mis on tavaline maksusoodustuste kujul abikavade puhul.

▼M1

Kummalgi juhul ei tohi maksimaalsed kulutused, mille suhtes kohaldatakse kohustuslikke territoriaalseid kulutusi, mingil juhul ületada 80 % üldisest tootmiseelarvest.

Selleks et projektid oleksid abikõlblikud, võib liikmesriik nõuda ka minimaalset tootmistegevuse taset asjaomasel territooriumil, kuid see tase ei tohi ületa 50 % üldisest tootmiseelarvest.

▼B

5. Abikõlblikud on järgmised kulud:

- a) tootmiseks antav abi: audiovisuaalse teose tootmise kulud, sealhulgas kulud puudega inimeste juurdepääsu parandamiseks;
- b) tootmiseelne abi: stsenaariumi kirjutamise kulud ja audiovisuaalse teose arendamise kulud;
- c) levitamisasi: audiovisuaalse teose levitamise ja reklaamimise kulud.

▼B

6. Audiovisuaalse teose tootmiseks antava abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
7. Abi osakaalu võib suurendada järgmiselt:
 - a) 60 % abikõlblikest kuludest mitme liikmesriigi filmitootjate koostöös valmivate rahvusvaheliste projektide puhul, mida rahastab mitu liikmesriiki;
 - b) kuni 100 % abikõlblikest kuludest audiovisuaalsete teoste ja ühistoodangu puhul, mis valmivad koostöös riikidega, kes on kantud OECD arenguabi komitee abisaajate nimekirja.
8. Tootmiseelse abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest. Kui abi saava stsenaariumi või projekti põhjal luuakse audiovisuaalne teos, näiteks film, tuleb tootmiseelsed kulud kaasata üldeelarvesse ja neid abi osakaalu arvutamisel arvesse võtta. Abi osakaal levitamise puhul on sama, mis abi osakaal tootmise puhul.
9. Abi ei või reserveerida teatud tootmistegevuse või tootmise väärtusahela üksikute osade jaoks. Abi filmistuudio taristule ei ole käesoleva artikli alusel abikõlblik.
10. Abi ei tohi reserveerida üksnes oma riigi kodanikele ja abisaajatele ei tohi nõuda riigi äriõiguse kohaselt asutatud ettevõtja staatust.

*12. JAGU****Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi****Artikkel 55***Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi**

1. Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Sporditaristut ei tohi kasutada vaid üks profispordi valdkonna kasutaja. Teised profi- ja harrastusspordi valdkonna kasutajad peavad taristut kasutama vähemalt 20 % ulatuses aastases ajamahust. Kui taristut kasutab üheaegselt mitu kasutajat, arvutatakse vastavad mahu kasutamise osakaalud.
3. Mitmeotstarbeline vaba aja veetmise taristu koosneb vaba aja veetmise rajatistest, mis on mitme otstarbega, pakkudes eelkõige kultuuri- ja vaba aja veetmise teenuseid, v.a lõbustuspargid ja hotellid.
4. Juurdepääs spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule peab olema avatud mitmele kasutajale, läbipaistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on taristut rahastanud vähemalt 30 % ulatuses investeeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel, eeldusel et need tingimused tehakse üldsusele kättesaadavaks.

▼B

5. Kui sporditaristu kasutajateks on professionaalsed spordiklubid, tagavad liikmesriigid, et kasutamise hinna kujundamise tingimused on avalikult kättesaadavad.

6. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule taristu ehitamiseks, ajakohastamiseks ja/või käitamiseks antakse avatud, läbi- paistval ja mittediskrimineerival alusel, võttes täielikult arvesse kohal- datavaid hankereegleid.

7. Abi võib anda järgmisel kujul:

a) investeeringuteks ettenähtud abi, sealhulgas abi spordi- ja mitmeots- tarbelisele vaba aja veetmise taristu rajamiseks või uuendamiseks;

b) sporditaristule antav tegevusabi.

8. Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antava investeeringuteks ettenähtud abi abikõlblikud kulud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.

9. Sporditaristule antava tegevusabi puhul on abikõlblikud taristu teenuste osutamisega seotud tegevuskulud. Tegevuskulud hõlmavad näiteks personali-, materjali-, tellitud teenuste, kommunikatsioonide, energia-, hooldus-, rendi- ja halduskulusid jms, kuid ei hõlma amortiseerimis- ja finantseerimiskulusid, kui need on hõlmatud inves- teeringuteks ettenähtud abiga.

10. Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antava investeeringuteks ettenähtud abi puhul ei tohi abisumma ületada abi- kõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognoo- side alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

11. Sporditaristule antava tegevusabi puhul ei tohi abisumma ületada tegevuskahjumit vastava ajavahemiku jooksul. See tagatakse eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

▼M1

12. Kuni kahe miljoni euro suuruse abi puhul võib abi ülemmäär olla 80 % abikõlblikest kuludest alternatiivina lõigetes 10 ja 11 osutatud meetodi kohaldamisele.

▼B*13. JAGU****Kohalikule taristule antav abi****Artikkel 56***Kohalikule taristule antav investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Kohaliku taristu rajamise või uuendamise rahastamiseks antav abi, millega aidatakse kohalikul tasandil kaasa ettevõtlus- ja tarbimiskesk- konna parandamisele ja tööstusliku baasi ajakohastamisele ja väljaaren- damisele, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

▼B

2. Käesolevat artiklit ei kohaldata sellisele taristule antava abi suhtes, mis on hõlmatud käesoleva määruse III peatüki muude jagudega, v.a 1. jagu „Regionaalabi”. Käesolevat artiklit ei kohaldata ka lennujaamade ja sadamate taristu suhtes.
3. Huvitatud kasutajad peavad taristule juurde pääsena avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel. Taristu kasutamise tasu või müügihind peab vastama turuhindadele.
4. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule taristu käitamiseks antakse avatud läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel, võttes täielikult arvesse kohaldatavaid hankereegleid.
5. Abikõlblikud kulud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.
6. Abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.
7. Eriotstarbelist taristut ei vabastata käesoleva artikli alusel teatamiskohustusest.

▼M1*14. JAGU****Piirkondlikele lennujaamadele antav abi****Artikkel 56a***Piirkondlikele lennujaamadele antav abi**

1. Lennujaamadele antav investeeringuteks ettenähtud abi peab olema aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 3–14 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Lennujaamadele antav tegevusabi peab olema aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 3, 4, 10 ja 15–18 ning I peatükis sätestatud tingimused.
3. Lennujaam on avatud kõigile potentsiaalsetele kasutajatele. Läbi-laskevõime füüsiliste piirangute korral tuleb eraldi teha asjakohaste, objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel.
4. Abi ei anta olemasoleva lennujaama ümberpaigutamiseks või uue reisilennujaama rajamiseks, sealhulgas olemasoleva lennuvälja ümberehitamiseks reisilennujaamaks.
5. Asjaomane investeering ei tohi ületada määra, mis vastab eeldatavale liiklussagedusele keskpikas perioodis, võttes aluseks mõistlikud liiklusprognoosid.

▼ M1

6. Investeeringuteks ettenähtud abi ei anta lennujaamale, mis asub 100 kilomeetri või 60-minutilise auto-, bussi-, rongi- või kiirrongisõidu kaugusel lennujaamast, kust toimuvad regulaarlennud määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 2 lõike 16 tähenduses.

7. Lõikeid 5 ja 6 ei kohaldata lennujaamadele, mille keskmine reisijate arv aastas abi tegeliku andmise aastale eelnenud kahel majandusaastal on kuni 200 000 reisijat, tingimusel et investeeringuteks ettenähtud abi tulemusel ei ületa lennujaama keskmine eeldatav reisijate arv aastas abi andmisele järgneval kahel majandusaastal 200 000 reisijat. Sellistele lennujaamadele antav investeeringuteks ettenähtud abi on kooskõlas kas lõikega 11 või lõigetega 13 ja 14.

8. Lõiget 6 ei kohaldata, kui investeeringuteks ettenähtud abi antaks lennujaamale, mis asub 100 kilomeetri kaugusel olemasolevatest lennujaamadest, kust toimuvad regulaarlennud määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 2 punkti 16 tähenduses, tingimusel et marsruut, mis tuleb läbida nende olemasolevate lennujaamade ja abi saava lennujaama vahel eeldab kas laevasõitu, mis kestab vähemalt 90 minutit, või lendu.

9. Investeeringuteks ettenähtud abi ei anta lennujaamale, mille iga-aastane keskmine reisijate arv abi tegeliku andmise aastale eelnenud kahel majandusaastal ületab kolm miljonit reisijat. Investeeringuteks ettenähtud abi tulemusel ei või lennujaama keskmine eeldatav reisijate arv aastas abi andmise aastale järgneval kahel majandusaastal suurenda üle kolme miljoni reisija.

10. Abi ei anta lennujaamadele, mille keskmine kaubaveomaht aastas on abi tegeliku andmise aastale eelnenud kahel majandusaastal üle 200 000 tonni. Abi tulemusel ei või lennujaama keskmine eeldatav kaubaveomaht aastas ületada abi andmise aastale järgneval kahel majandusaastal 200 000 tonni.

11. Investeeringuteks ettenähtud abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb rahastamiskõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

12. Abikõlblikud kulud on lennujaama taristusse tehtud investeeringutega seotud kulud, sh planeerimiskulud.

13. Investeeringuteks ettenähtud abi summa ei tohi ületada:

- a) 50 % sellise lennujaama abikõlblikest kuludest, mille keskmine reisijate arv aastas on abi tegeliku andmise aastale eelnenud kahel majandusaastal üks kuni kolm miljonit reisijat;
- b) 75 % sellise lennujaama abikõlblikest kuludest, mille keskmine reisijate arv aastas abi andmise aastale eelnenud kahel majandusaastal on kuni üks miljonit reisijat.

14. Lõikes 13 sätestatud abi ülemmäär võib äärealadel asuvate lennujaamade puhul suurendada 20 protsendipunkti võrra.

▼ M1

15. Tegevusabi ei anta lennujaamadele, mille keskmine reisijate arv aastas on abi tegeliku andmise aastale eelnenud kahel majandusaastal üle 200 000 reisija.

16. Tegevusabi summa ei tohi ületada asjaomasel perioodil tegevuskahjumit ja mõistlikku kasumit. Abi antakse kas eelnevalt kindlaks määratud perioodiliste osamaksetena, mida abi andmise ajavahemikul ei suurendata, või kindlakstehtud tegevuskahjumi alusel tagantjärele kindlaks määratud summadena.

17. Tegevusabi ei anta mis tahes kalendriaastal, mil keskmine reisijate arv aastas on üle 200 000 reisija.

18. Tegevusabi andmine ei sõltu sellest, kas lennujaama käitaja sõlmib konkreetsete lennuettevõtjatega lepingud, milles käsitletakse lennujaamatasusid, turundustasusid või kõnealuses lennujaamas tegutsevate lennuettevõtjate tegevusega seotud muid finantsaspekte.

*15. JAGU****Sadamatele antav abi****Artikkel 56b***Meresadamatele antav abi**

1. Meresadamatele antav abi peab olema aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on järgmised kulud, sealhulgas planeerimiskulud:

a) investeeringud sadama taristu ehitamisse, asendamisse või ajakohastamisse;

b) investeeringud juurdepääsutaristu ehitamisse, asendamisse või ajakohastamisse;

c) süvendamine.

3. Kulud, mis on seotud muu kui transporditegevusega (sealhulgas sadamas tegutsevate tööstusliku tootmise rajatiste, kontoriruumide ja kauplustega) ning pealisehitistega, ei ole abikõlblikud.

4. Abisumma ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu või süvendamise tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb rahastamiskõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

5. Lõike 2 punktis a osutatud abi osakaal investeeringu kohta ei tohi ületada:

a) 100 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud projekti kohta on kokku kuni 20 miljonit eurot;

▼M1

- b) 80 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud projekti kohta on kokku üle 20 miljoni euro ja kuni 50 miljonit eurot;
- c) 60 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud projekti kohta on kokku üle 50 miljoni euro ja kuni artikli 4 lõike 1 punktis ees sätestatud summa.

Abi osakaal ei tohi ületada 100 % lõike 2 punktis b ja lõike 2 punktis c kindlaks määratud abikõlblikest kuludest ning jääb artikli 4 lõike 1 punktis ees sätestatud summa piiresse.

6. Lõike 5 esimese lõigu punktides b ja c sätestatud abi osakaalu võib suurendada 10 protsendipunkti võrra selliste investeeringute puhul, mis tehakse abi saavates piirkondades, mis vastavad aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktis a nimetatud tingimustele, ja 5 protsendipunkti võrra selliste investeeringute puhul, mis tehakse abi saavates piirkondades, mis vastavad aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktis c nimetatud tingimustele.

7. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule toetatud sadamataristu ehitamiseks, ajakohastamiseks, käitamiseks või rentimiseks antakse avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil ning tingimusteta.

8. Toetatud sadamataristu tehakse kättesaadavaks huvitatud kasutajatele võrdsetel ja mittediskrimineerivatel alustel turutingimustel.

9. Kuni viie miljoni euro suuruse abi puhul võib abi ülemmäär olla 80 % abikõlblikest kuludest alternatiivina lõigetes 4, 5 ja 6 osutatud meetodi kohaldamisele.

*Artikkel 56c***Siseveesadamatele antav abi**

1. Siseveesadamatele antav abi peab olema aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on järgmised kulud, sealhulgas planeerimiskulud:

- a) investeeringud sadama taristu ehitamise, asendamise või ajakohastamiseks;
- b) investeeringud juurdepääsutaristu ehitamise, asendamise või ajakohastamiseks;
- c) süvendamine.

3. Kulud, mis on seotud muu kui transporditegevusega (sealhulgas sadamas tegutsevate tööstusliku tootmise rajatiste, kontoriruumide ja kauplustega) ning pealisehitistega, ei ole abikõlblikud.

4. Abisumma ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu või süvendamise tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb rahastamiskõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

▼ M1

5. Abi osakaal ei ületa 100 % abikõlblikest kuludest ja jääb artikli 4 lõike 1 punktis ff sätestatud summa piiresse.

6. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule toetatud sadamataristu ehitamiseks, ajakohastamiseks, käitamiseks või rentimiseks antakse avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil ning tingimusteta.

7. Toetatud sadamataristu tehakse kättesaadavaks huvitatud kasutajatele võrdsetel ja mittediskrimineerivatel alustel turutingimustel.

8. Kuni kahe miljoni euro suuruse abi puhul võib abi ülemmäär olla 80 % abikõlblikest kuludest alternatiivina lõigetes 4 ja 5 osutatud meetodi kohaldamisele.

*16.JAGU****InvestEU fondist toetatavate finantstodeetega seotud abi****Artikkel 56d***Kohaldamisala ja üldtingimused**

1. Seda jagu kohaldatakse selliste InvestEU fondist toetatavate finantstodeetega seotud abi suhtes, millega antakse abi rakenduspartnereile, finantsvahendajatele või lõplikele abisaajatele.

2. Abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on I peatükis, käesolevas artiklis ja artiklis 56e või 56f sätestatud tingimused.

3. Abi peab vastama kõigile määruses (EL) 2021/523 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/1078 ⁽¹⁾ lisaga kehtestatud InvestEU fondi investeerimissuunistes sätestatud kohaldatavatele tingimustele.

4. InvestEU fondist toetatavate finantstodeete raames makstava kogusumma suhtes, kui see hõlmab abi, kohaldatakse artiklites 56e ja 56f sätestatud ülemmäärasid. Ülemmäärasid kohaldatakse
 - a) artikli 56e lõigetega 2 ja 4, artikli 56e lõike 5 punkti a alapunktiga i, artikli 56e lõigetega 6 ja 7, artikli 56e lõike 8 punktidega a ja b ning artikli 56e lõikega 9 hõlmatud abi korral projekti kohta;

⁽¹⁾ Komisjoni 14. aprilli 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/1078, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/523 ning sätestatakse InvestEU fondi investeerimissuunistes (ELT L 234, 2.7.2021, lk 18).

▼ **M4**

b) artikli 56e lõike 5 punkti a alapunktidega ii ja iii, artikli 56e lõike 8 punktiga d, artikli 56e lõikega 10 ja artikliga 56f hõlmatud abi korral lõpliku abisaaja kohta.

5. Abi ei anta finantsvahendajate olemasolevate portfelli refinantseerimise või neile tagatiste andmise vormis.

*Artikkel 56e***InvestEU fondist toetatavate finantstootetega seotud abi tingimused**

1. InvestEU fondist toetatava finantstoote raames lõplikule abisaajale abi andmisel

a) peavad olema täidetud tingimused, mis on sätestatud ühes lõigetest 2–9, ning

b) kui lõplikule abisaajale pakutakse rahastust laenu kujul, peab selle intressimäär vastama vähemalt laenu andmise ajal kohaldatavale viiteintressimäärale.

2. Määruse (EL) 2021/1153 alusel rahastatavate või kvaliteedimärgise saanud üleeuroopalise digitaalse ühenduvuse taristu valdkonna ühishuviprojektide korral antakse abi üksnes projektidele, mis vastavad kõigile artiklis 52b sätestatud kokkusobivuse üld- ja eritingimustele. InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 150 miljonit eurot.

3. Lairiba-püsivõrkude investeeringuteks ettenähtud abi üksnes teatavate abikõlblike sotsiaal-majanduslike keskuste ühendamiseks peab vastama järgmistele tingimustele.

a) Abi antakse üksnes projektidele, mis vastavad kõigile artiklis 52 sätestatud kokkusobivuse tingimustele, välja arvatud juhul, kui käesoleva lõike punktides c ja d on osutatud teisiti.

b) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 150 miljonit eurot.

c) Projektiga ühendatakse üksnes sotsiaal-majanduslikke keskusi, mis on avalikud haldusasutused või avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused, kellele on tehtud ülesandeks üldhuviteenuste või üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamine aluslepingu artikli 106 lõike 2 tähenduses. Siia ei kuulu projektid, mis sisaldavad käesolevas punktis nimetatavaid elemente või üksusi.

d) Erandina artikli 52 lõikest 4 peab turutõrge olema kontrollitud kas asjakohase kättesaadava kaardistamise käigus või, kui selline kaardistamine ei ole kättesaadav, avaliku konsultatsiooni raames, nagu on osutatud allpool.

▼M4

- i) Kaardistamist saab pidada asjakohaseks, kui see ei ole vanem kui 18 kuud ja hõlmab kõiki võrke, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 100 Mbit/s, kuid alla 300 Mbit/s (kiiruse künnisväärtused) ning mille taristu läbib punktis c osutatud sotsiaal-majandusliku keskuse hoonet. Sellel pädeva ametiasutuse korraldataval kaardistamisel tuleb arvesse võtta kõiki võrke, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada künnisväärtustele vastavad kiirused ning mis on juba olemas või mis tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta järgmise kolme aasta jooksul või kavandatava toetatava meetme rakendamise perioodil, mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat; kaardistatakse 1) traatside-püsivõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, ja 2) traadita püsivõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, või maksimaalselt 100 × 100 m suurused ruutvõrgud.
- ii) Avaliku konsultatsiooni peab korraldama pädev ametiasutus ja see avaldatakse asjakohasel veebisaidil, kus kutsutakse huvitatud isikuid üles esitama kavandatava meetme kohta märkusi ja põhjendatud teavet võrkude kohta, mille puhul on võimalik töökindlalt tagada allalaadimiskiirus vähemalt 100 Mbit/s, kuid alla 300 Mbit/s (kiiruse künnisväärtused) ning mis on juba olemas või mis tõenäoliselt plaanitakse kasutusele võtta järgmise kolme aasta jooksul või kavandatava toetatava meetme rakendamise perioodil (mis ei tohi olla lühem kui kaks aastat) ning mille taristu läbib punktis c osutatud abikõlbliku sotsiaal-majandusliku keskuse hoonet; avalikul konsultatsioonil lähtutakse teabest järgmise kohta: 1) traatside-püsivõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, ja 2) traadita püsivõrgud aadressi tasandil, võttes aluseks hooned, mida taristu läbib, või maksimaalselt 100 × 100 m suurused ruutvõrgud. Avalik konsultatsioon kestab vähemalt 30 päeva.
4. Energiatootmiseks ja energiataristule antav abi peab vastama järgmistele tingimustele:
- a) abi antakse üksnes sellisesse gaasi- ja elektrienergiataristusse tehtavate investeeringute jaoks, mis energia siseturu õigusaktide alusel ei ole vabastatud kolmandate isikute juurdepääsust, tariifide reguleerimisest ja eraldamisest, järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele projektidele:
- i) gaasitaristu korral projektid, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 347/2013⁽¹⁾ VII lisas esitatud kehtivas ühishuviprojektide liidu loendis;
- ii) elektritaristu korral

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

▼ **M4**

- 1) arukad võrgud, sealhulgas investeeringud elektri ülekande- ja jaotustaristu arendamisse, arukamaks muutmise ja ajakohastamisse;
 - 2) muud projektid,
 - mis vastavad mõnele määruse (EL) nr 347/2013 artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud kriteeriumile või
 - mis on loetletud määruse (EL) nr 347/2013 VII lisas esitatud kehtivas ühishuviprojektide liidu loendis;
 - 3) muud projektid abi saavates piirkondades, välja arvatud elektrienergia salvestamise projektid;
 - iii) elektrienergia salvestamise projektid, mis põhinevad uuel ja uuenduslikul tehnoloogial, olenemata võrguühenduse pingetasemest;
- b) investeeringuteks ettenähtud abi, mida antakse energia tootmiseks taastuvatest energiaallikatest, peab vastama järgmistele nõuetele:
- i) abi antakse üksnes uutele rajatistele, mis on välja valitud avatud, läbipaistval, objektiivsel ja mittediskrimineerival viisil;
 - ii) abi võidakse anda uute kütiste jaoks ka koos energiasalvestite või vesiniku elektrolüüsiseadmetega, tingimusel, et nii energiasalvestid kui ka vesiniku elektrolüüsiseadmed kasutavad üksnes taastuvenergiaseadmestiku (-seadmestike) toodetavat energiat;
 - iii) abi ei anta hüdroelektrijaamade jaoks, mis ei vasta direktiivis 2000/60/EÜ sätestatud tingimustele;
 - iv) biokütuste tootmise kütiste korral antakse abi ainult selliste kütiste jaoks, kus toodetakse muid säästvaid biokütuseid kui toidukultuuripõhised biokütused.
- c) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale punktis a osutatud projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 150 miljonit eurot. InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale punktis b osutatud projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 75 miljonit eurot.
5. Sotsiaal-, haridus-, kultuuri- ja looduspärandi taristule ja tegevusele antav abi peab vastama järgmistele tingimustele:
- a) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa:
 - i) sotsiaalteenuste osutamiseks ja õppetegevuseks kasutatavasse taristusse tehtavate investeeringute korral 100 miljonit eurot projekti kohta; artikli 53 lõike 2 kohaste kultuuri edendamise ja kultuuripärandi säilitamise eesmärkide ja tegevuse (sh looduspärand) korral 150 miljonit eurot projekti kohta;

▼ **M4**

- ii) sotsiaalteenustega seotud tegevuse korral 30 miljonit eurot;
 - iii) kultuuri edendamise ja kultuuripärandi säilitamisega seotud tegevuse korral 75 miljonit eurot ning
 - iv) hariduse ja koolituse korral 5 miljonit eurot;
- b) abi ei anta koolituste jaoks, mille eesmärk on täita kohustuslikke riiklikke koolitusnõudeid.

6. Transpordile ja transporditaristule antav abi peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) taristu (välja arvatud sadamate) jaoks antakse abi ainult järgmiste projektide korral:
- i) määruse (EL) nr 1315/2013 artikli 3 punktis a määratletud ühishuviprojektid, välja arvatud sadama- või lennujaamataristu projektid;
 - ii) ühendused üleeuroopalise transpordivõrgu linnatranspordisõlmedega;
 - iii) veerem vaid selliste raudteetransporditeenuste osutamiseks, mis ei ole hõlmatud avaliku teenindamise lepinguga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1370/2007 ⁽¹⁾ tähenduses, tingimusel et abisaaja on uus turuletulija;
 - iv) linnatransport;
 - v) laadimis- või tankimistaristu, mis varustab sõidukeid elektrienergiaga või taastuvallikatest toodetud vesinikuga;
- b) sadamataristu projektide jaoks antav abi peab vastama järgmistele nõuetele:
- i) abi võidakse anda vaid sellisesse juurdepääsu- või sadamataristusse investeerimiseks, mis tehakse huvitatud kasutajatele kättesaadavaks võrdsetel ja mittediskrimineerivatel alustel turutingimustel;
 - ii) mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule abi saava sadamataristu ehitamiseks, ajakohastamiseks, käitamiseks või rentimiseks antakse konkurentsipõhisel, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil ning tingimusteta;
 - iii) abi ei anta sadama pealisehitistesse tehtavatele investeeringutele;
- c) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale punkti a või b alusel projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 150 miljonit eurot.

7. Muudele taristutele antav abi peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) abi antakse ainult järgmiste projektide jaoks:
- i) investeeringud üldkasutatavasse vee- ja reoveetaristusse;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1).

▼ **M4**

- ii) investeeringud jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutamiseks ettevalmistamiseks artikli 47 lõigete 1–6 kohaselt, kui eesmärk on teiste ettevõtjate tekitatud jäätmete käitlemine;
 - iii) investeeringud teadusuuringute taristusse;
 - iv) investeeringud innovatsiooniklastrite rajatiste ehitamise või ajakohastamise;
- b) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 100 miljonit eurot.

8. Keskkonna- ja kliimakaitseks antav abi peab vastama järgmistele tingimustele.

- a) Abi antakse ainult järgmiste projektide jaoks:
- i) investeeringud, mis võimaldavad ettevõtjatel oma tegevusega heastada ümbritsevale keskkonnale või loodusvaradele tekitatud kahju (sh kliimamuutused) või seda kahju ära hoida, kui need investeeringud on ulatuslikumad liidu keskkonnakaitsestandarditest või tõstavad liidu standardite puudumise korral keskkonnakaitse taset või kui nende eesmärk on tagada varakult vastavus liidu tulevaste keskkonnakaitsestandarditega;
 - ii) meetmed, millega parandatakse ettevõtja energiatõhusust, kui neid meetmeid ei võeta eesmärgiga tagada vastavus juba vastu võetud liidu standarditele, isegi kui need standardid veel ei kehti;
 - iii) saastatud alade puhastamine, kui juriidilist või füüsilist isikut, kes vastutab kohaldatava õiguse alusel keskkonnakahju eest, ei ole kooskõlas artikli 45 lõikes 3 osutatud „saastaja maksab” põhimõttega välja selgitatud;
 - iv) keskkonnauuringud;
 - v) elurikkuse ja ökosüsteemide edendamine ja taastamine, kui see tegevus aitab kaitsta, säilitada või taastada elurikkust ning saavutada ökosüsteemide hea seisundi või kaitsta ökosüsteeme, mille seisund on juba hea.
- b) Ilma et see piiraks punkti a kohaldamist, võib juhul, kui abimeede on seotud 1) eluhoonete, 2) õppetegevuseks, sotsiaalteenuste osutamiseks, õigusemõistmiseks, politsei- või tuletõrjeteenistuseks ette nähtud hoonete, 3) avaliku haldusega seotud tegevuse jaoks mõeldud hoonete või 4) selliste punktides 1, 2 või 3 osutatud hoonete energiatõhususe parandamisega, milles muudeks kui punktides 1, 2 või 3 nimetatud tegevusteks kasutatakse vähem kui 35 % siseruumide põrandapinnast, abi anda ka meetmete jaoks, mille raames samal ajal parandatakse nende hoonete energiatõhusust ja integreeritakse mõni või kõik järgmistest investeeringutest.

▼ **M4**

- i) Energiatõhususe abimeetmega seotud hoones kohapeal taastuvenergia tootmiseks kasutatavad integreeritud käitised. Kohapeal taastuvenergiat tootev integreeritud käitis toodab elektri- ja/või soojusenergiat. See võib olla ühendatud kohapeal toodetud taastuvenergia salvestamise varustusega.
- ii) Kohapealsed salvestamiskäitised.
- iii) Hoonesse paigaldatud varustus ja seotud taristu hoone kasutajate elektrisõidukite laadimiseks.
- iv) investeeringud hoone üleminekuks digitehnoloogiale, eelkõige selle nutivalmiduse suurendamiseks. Investeeringud hoone üleminekuks digitehnoloogiale võivad hõlmata sekkumist, mis piirdub passiivse sisejuhtmestiku või andmevõrkude struktureeritud kaablitega ning vajaduse korral eraomandis oleval krundil paikneva passiivse võrgu lisaosaga väljaspool hoonet. Siia ei kuulu väljaspool krunti paiknevad andmesidevõrkude juhtmed ega kaablid.

Lõplikuks abisaajaks võib olla hoone omanik või üürnik (või mitu omanikku või üürnikku) olenevalt sellest, kes saab projekti jaoks rahastuse.

- c) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale käesoleva lõike punktis a osutatud projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 50 miljonit eurot.
- d) InvestEU fondi toetuse alusel punktis b osutatud projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 50 miljonit eurot lõpliku abisaaja ja hoone kohta.
- e) Abi punktis b osutatud hoonete energiatõhusust parandavate meetmete jaoks võib anda ka seoses energiatõhususe lepingute sõlmimise hõlbustamisega järgmistel tingimustel:
 - i) toetust antakse laenu või tagatisena energiatõhususe lepingu kohaste energiatõhususe parandamise meetmete pakkujale või finantstootena, mille eesmärk on konkreetse pakkuja refinantseerimine (näiteks faktooring, maksekorralduste ostmine);
 - ii) InvestEU fondi toetuse alusel antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 30 miljonit eurot;
 - iii) toetust antakse VKEdele või väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele;
 - iv) toetust antakse energiatõhususe lepingute jaoks direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 27 määratletud tähenduses;
 - v) energiatõhususe leping on seotud lõike 8 punktis b osutatud hoonega.

▼ **M4**

9. Teadus- ja arendustegevuseks, innovatsiooniks ja digiüleminekuks antav abi peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) abi võib anda järgmise jaoks:
 - i) alusuuringud;
 - ii) rakendusuuringud;
 - iii) tootearendus;
 - iv) VKEde äriprotsesside ümberkorraldamine ja organisatsiooni-innovatsioon;
 - v) VKEdele osutatavad innovatsiooniga seotud nõustamis- ja tugiteenused;
 - vi) VKEde digiüleminek;
- b) punkti a alapunktide i, ii, ja iii alla kuuluvate projektide korral ei ületa InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma 75 miljonit eurot. Punkti a alapunktide iv, v ja vi alla kuuluvate projektide korral ei ületa InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale projekti kohta antava kogurahastamise nominaalsumma 30 miljonit eurot.

10. Lisaks lõigetes 2–9 sätestatud abiliikidele võivad VKEd ja väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad (kui see on asjakohane) saada abi ka InvestEU fondist toetatava rahastamise vormis, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 15 miljonit eurot ning seda antakse:
 - i) eespool nimetatud VKEdele, kes ei ole veel tegutsenud ühelgi turul või on tegutsenud turul vähem kui seitse aastat alates nende esimesest kaubanduslikust müügitehingust;
 - ii) eespool nimetatud VKEdele, kes sisenevad uuele geograafilisele või tooteturule, kuhu sisenemisel peab alginvesteering olema suurem kui 50 % eelneva viie aasta keskmisest aastakäibest;
 - iii) VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kes on innovaatilised ettevõtted, nagu on määratletud artikli 2 punktis 80, või
- b) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 15 miljonit eurot ning seda antakse VKEdele või väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kelle põhitegevus toimub abi saavates piirkondades, tingimusel et rahastamist ei kasutata äritegevuse ümberpaigutamiseks artikli 2 punkti 61a tähenduses, või
- c) InvestEU fondi toetuse alusel lõplikule abisaajale antava kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 2 miljonit eurot ning seda antakse VKEdele või väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.

▼M4*Artikkel 56f***InvestEU fondist toetatavate vahendatud kaubanduslike finantstoodetega seotud abi tingimused**

1. Lõplikke abisaajaid rahastavad kaubanduslikud finantsvahendajad, kes valitakse avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil objektiivsete kriteeriumide alusel.
2. Lõplikku abisaajat rahastav kaubanduslik finantsvahendaja säilitab iga rahastamistehingu korral vähemalt 20 % riskipositsioonist.
3. Lõplikule abisaajale kaubandusliku finantsvahendaja kaudu antav kogurahastamise nominaalsumma ei ületa 7,5 miljonit eurot.

▼B*IV PEATÜKK***LÕPPSÄTTED***Artikkel 57***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 800/2008 tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 58***Üleminekusätted****▼M1**

1. Käesolevat määrust, välja arvatud selle artiklit 9, kohaldatakse ka enne selle määruse vastavate sätete jõustumist antud üksikabi suhtes, kui abi vastab kõigile käesolevas määruses sätestatud tingimustele.

▼B

2. Mis tahes abi, mida ei vabastata aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vastavalt käesolevale määrusele või mõnele muule varem jõus olnud määrusele, mis on vastu võetud määruse (EMÜ) nr 994/98 artikli 1 kohaselt, hindab komisjon asjaomaste raamistike, suuniste, teadete ja teatiste alusel.

3. Määruse (EÜ) nr 994/98 artikli 1 alusel vastu võetud, abi andmise ajal jõus olnud mis tahes määruse kohaselt enne 1. jaanuari 2015 antud abi on siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, v.a regionaalabi. VKEdele suunatud riskikapitali abikavad, mis on vastu võetud enne 1. juulit 2014 ja määruse (EÜ) nr 800/2008 kohaselt vabastatud aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, on jätkuvalt sellest kohustusest vabad ja siseturuga kokkusobivad kuni rahastamislepingu lõpuni, eeldusel et kõnealuse lepingu alusel toimunud riiklike rahaliste vahendite sidumine börsivälistesse ettevõtetesse investeeriva fondiga toimus enne 1. jaanuari 2015 ning kõik muud teavitamiskohustusest vabastamise tingimused on täidetud.

▼ M4

3a. Mis tahes üksikabi, mida antakse ajavahemikus 1. juulist 2014 kuni 2. augustini 2021 kooskõlas käesoleva määruse sätetega, nagu neid kohaldatakse abi andmise ajal, on siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest. Mis tahes üksikabi, mida antakse enne 1. juulit 2014 kooskõlas käesoleva määruse sätetega, v.a artikkel 9, nagu neid kohaldatakse kas enne või pärast 10. juulit 2017 või enne või pärast 3. augustit 2021, on siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest.

▼ B

4. Käesoleva määruse kehtivusaja lõppemisel jäävad käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abikavad, välja arvatud regionaalabi kavad, vabastatuks veel kuue kuu pikkuseks üleminekuajaks. Regionaalabi kavade teavitamiskohustusest vabastamine lõpeb heakskiidetud regionaalabi kaartide kehtivusaja lõppemisel. Artikli 21 lõike 2 punkti a kohaselt vabastatud riskifinantseerimisabi teavitamiskohustusest vabastamine lõpeb rahastamislepingu lõppedes, tingimusel et riiklike rahaliste vahendite sidumine börsivälistesse ettevõtetesse investeeriva fondiga toimus kõnealuse lepingu alusel kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse kehtivusaja lõpust ning kõik muud teavitamiskohustusest vabastamise tingimused on täidetud.

▼ M1

5. Kui käesolevat määrust muudetakse, on mis tahes abikava, mis on teavitamiskohustusest vabastatud käesoleva määruse kohaselt, nagu seda kohaldatakse abikava jõustumise ajal, teavitamiskohustusest endiselt vabastatud kuni kuue kuu pikkuse üleminekuaja jooksul.

▼ B*Artikkel 59*

Käesolev määrus jõustub 1. juulil 2014.

▼ M2

Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2023.

▼ B

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B*I LISA***VKE MÕISTE***Artikkel 1***Ettevõtja**

Ettevõtja on majandustegevusega tegelev mis tahes üksus, olenemata selle õiguslikust vormist. See hõlmab eelkõige käsitöö või muu majandustegevusega tegelevaid füüsilisest isikust ettevõtjaid ja pereettevõtteid ning korrapärase majandustegevusega ühinguid ja ühendusi.

*Artikkel 2***Töötajate arv ja rahalised ülemmäärad, mille järgi määratakse kindlaks ettevõtja kategooria**

1. Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot.
2. VKEde kategoorias loetakse väikesteks need ettevõtjad, mis annavad tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot.
3. VKEde kategoorias loetakse mikroettevõtjateks need ettevõtjad, mis annavad tööd vähem kui 10 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.

*Artikkel 3***Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamisel arvesse võetavad ettevõtjate liigid**

1. Autonoomne ettevõtja on iga ettevõtja, mis ei ole partnerettevõtja lõike 2 tähenduses ega sidusettevõtja lõike 3 tähenduses.
2. ►**C1** Partnerettevõtjad on kõik ettevõtjad, mis ei ole sidusettevõtjad lõike 3 tähenduses ning mille vahel on järgmine suhe: üks ettevõtja (kontrolliv ettevõtja) omab üksi või koos ühe või mitme lõikes 3 määratletud sidusettevõtjaga 25 % või rohkem teise ettevõtja (kontrollitava ettevõtja) kapitalist või hääleõigustest. ◀

Ettevõtjat võib lugeda autonoomseks ning partnerettevõtjaid mitteomavaks ka juhul, kui kõnealuse 25 % künnise saavutavad või ületavad järgmised investorid, tingimusel et nad ei ole eraldi ega ühiselt asjaomase ettevõtjaga lõike 3 tähenduses seotud:

- a) riiklikud investeerimisühingud, riskikapitaliettevõtjad, korrapäraselt riskikapitaliinvesteeringutega tegelevad isikud või isikute rühmad („äriinglid”), kes investeerivad kapitali noteerimata ettevõtjatesse, tingimusel et nende koguinvesteering samasse ettevõtjasse ei ületa 1 250 000 eurot;
- b) ülikoolid või mittetulunduslikud teadusuuringute keskused;
- c) institutsioonilised investorid, sealhulgas regionaalarengu fondid;

▼ B

d) autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaeelarve on alla 10 miljoni euro ja milles on alla 5 000 elaniku.

3. Sidusettevõtjad on ettevõtjad, millel on teineteisega mõni järgmistest suhetest:

- a) ettevõtja omab teises ettevõtjas aktsionäride või osanike hälteenamust;
- b) ettevõtjal on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- c) ettevõtjal on õigus rakendada teise ettevõtja suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõtjaga sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- d) ettevõtja, kes on teise ettevõtja aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele kõnealuse ettevõtja teiste aktsionäride või osanikega üksi selle ettevõtja aktsionäride või osanike hälteenamust.

Eeldatakse, et valitsev mõju puudub, kui lõike 2 teises lõigus loetletud investorid ei sekku otseselt ega kaudselt asjaomase ettevõtte juhtimisse, ilma et see mõjutaks nende õigusi aktsionärina.

Ettevõtjaid, kellel on mõni esimeses lõigus nimetatud suhe ühe või mitme teise ettevõtja kaudu või lõikes 2 loetletud investoritega, käsitatakse samuti sidusettevõtjana.

Ettevõtjaid, kellel on mõni nimetatud suhe füüsilise isiku või ühiselt tegutseva füüsiliste isikute rühma kaudu, käsitatakse samuti sidusettevõtjana, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturudel.

Lähiturg on tootmisahelas vahetult asjaomase turu ees või järel asuva toote või teenuse turg.

4. Välja arvatud lõike 2 teises lõigus sätestatud juhtudel, ei saa ettevõtjat käsitada VKEna, kui 25 % või enam selle kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all.

5. Ettevõtjad võivad deklareerida oma staatuse autonoomse ettevõtja, partnerettevõtja või sidusettevõtjana, lisades andmed artiklis 2 sätestatud ülemmäära kohta. Sellise deklaratsiooni võib teha ka juhul, kui kapital jaguneb selliselt, et ei ole võimalik täpselt kindlaks teha selle omanikku; sel juhul võib ettevõtja heas usus deklareerida, et talle teadaolevalt ei kuulu ettevõtjast 25 % või enam ühele ettevõtjale või omavahel seotud ettevõtjatele ühiselt. Neid deklaratsioone võib teha riigisiseste või liidu sätetega ettenähtud kontrollidest ja uurimistest olenemata.

Artikkel 4

Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatavad andmed ning võrdlusperiood

1. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatakse viimase heakskiidetud aruandeperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. Neid arvestatakse kontode sulgemise kuupäeva seisuga. Käibena esitatava summa arvutamiseks lahutatakse sellest käibemaks ja muud kaused maksud.

▼B

2. Kui ettevõtja leiab kontode sulgemise kuupäeval, et ta on aasta jooksul ületanud või langenud allapoole artiklis 2 sätestatud töötajate arvu või rahalisi künniseid, ei too see kaasa keskmise suurusega, väikese või mikroettevõtja staatuse kaotust, välja arvatud juhul, kui künniseid ületatakse kahel järjestikusel arvestusperioodil.

3. Äsja asutatud ettevõtjate puhul, mille raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, saadakse kasutatavad andmed majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.

*Artikkel 5***Töötajate arv**

Töötajate arv on aasta tööühikute arv, st kogu vaatlusaluse võrdlusaasta jooksul asjaomase ettevõtja ettevõttes või selle heaks täistööajaga töötanud isikute arv. Nende isikute töö, kes ei ole töötanud terve aasta, osalise tööajaga isikute töö, olenemata kestusest, ja hooajatöötajate töö võetakse arvesse aasta tööühikute murdosadena. Töötajad on:

- a) koosseisulised töötajad;
- b) ettevõtja heaks töötavad isikud, kes alluvad ettevõtjale ning keda loetakse töötajateks siseriikliku õiguse alusel;
- c) omanikud-tegevjuhid;
- d) ettevõtja korrapärasel tegevuses osalevad partnerid, kes saavad ettevõtjalt rahalist kasu.

Töötajate hulka ei loeta praktikante ja üliõpilasi, kes on õppepraktika või kutseõppepingu alusel kutseoskusi omandamas. Arvesse ei võeta rasedus- ja sünnitus- ega lapsehoolduspuhkuste kestust.

*Artikkel 6***Ettevõtja andmete kindlakstegemine**

1. Autonoomse ettevõtja puhul tehakse andmed, sealhulgas töötajate arv, kindlaks üksnes selle ettevõtja raamatupidamisaruannete põhjal.

2. Partnerettevõtjaid või sidusettevõtjaid omava ettevõtja andmed, sealhulgas töötajate arv, tehakse kindlaks ettevõtja raamatupidamisaruannete ja muude andmete põhjal või kui on olemas ettevõtja konsolideeritud aruanded või nende ettevõtjate konsolideeritud aruanded, millega ettevõtja on konsolideeritud, siis kõnealuste aruannete põhjal.

► **CI** Esimeses lõigus viidatud andmetele liidetakse asjaomase ettevõtja iga sellise partnerettevõtja andmed, mis on asjaomase ettevõtja suhtes vahetult kontrollitava või kontrollitava ettevõtja positsioonis. ◀ Liidetav osa on proportsionaalne kas omatava kapitali või hääleõiguste protsendiga (arvesse võetakse neist suuremat).

Vastastikuse osaluse korral kasutatakse suurimat protsendimäära. Esimeses ja teises lõigus nimetatud andmetele liidetakse 100 % iga sellise ettevõtte andmetest, mis on asjaomase ettevõttega otseselt või kaudselt seotud, juhul kui neid andmeid aruannete konsolideerimisel juba arvesse ei võetud.

▼B

3. Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtja partnerettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. Nendele liidetakse 100 % partnerettevõtjatega seotud ettevõtjate andmetest, välja arvatud juhul, kui nende andmeid on konsolideerimisel juba arvesse võetud.

Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtjaga seotud ettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. ►**C1** Neile liidetakse proportsionaalselt andmed kõnealuse seotud ettevõtja kõikide võimalike partnerettevõtjate kohta, mis on asjaomase ettevõtja suhtes vahetult kontrolliva või kontrollitava ettevõtja positsioonis, välja arvatud juhul, kui neid on konsolideeritud aruannetes juba arvesse võetud protsendimäära ulatuses, mis on vähemalt proportsionaalne lõike 2 teise lõigu alusel kindlaks tehtud protsendimääraga. ◀

4. Kui konsolideeritud aruannetes ei ole andmeid konkreetse ettevõtja töötajate arvu kohta, arvutatakse töötajate arv partnerettevõtja andmete proportsionaalse kokkuliitmise teel, liites neile andmed ettevõtjate kohta, millega asjaomane ettevõtja on seotud.

II LISA

TEAVE RIIGIABI KOHTA, MILLE SUHTES KÄESOLEVA MÄÄRUSE TINGIMUSTE ALUSEL TEAVITAMISKOHUSTUST EI KOHALDATA

I OSA

esitatakse komisjoni IT-rakenduse kaudu, nagu on ette nähtud artikliga 11

Abi number	(täidab komisjon)	
Liikmesriik	
Liikmesriigi viitenumber	
Piirkond	Piirkonna nimi (NUTS ⁽¹⁾)	Regionaalabi staatus ⁽²⁾

Abi andev asutus	Nimi
	Postiaadress
	Veebiaadress
Abimeetme nimetus	
Riiklik õiguslik alus (viide asjaomase liikmesriigi ametlikule väljaandele)	
Veebilink abimeetme terviktekstile	
Meetme liik:	☐ Abikava	
	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	Abisaaja nimi ja rühm, ⁽³⁾ kuhu ta kuulub
Olemasoleva abikava või sihtotstarbelise üksikabi muudatus		Komisjoni antud abinumber
	☐ Pikendamine
	☐ Muutmine
Kestus ⁽⁴⁾	☐ Abikava	pp/kk/aaaa–pp/kk/aaaa
Abi andmise kuupäev ⁽⁵⁾	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	pp/kk/aaaa
Asjaomased majandussektorid	☐ Kõik majandussektorid on abikõlblikud	
	☐ Abi piirdub teatavate sektoritega: palun täpsustada NACE grupi tasandil ⁽⁶⁾

▼ B

Abisaaja liik	☐ VKE		
	☐ Suurettevõtja		
Eelarve	Abikava raames planeeritud eelarve aastane kogusumma ⁽⁷⁾	Omavääring	(täissummad)
	Ettevõtjale antava sihtotstarbelise üksikabi kogusumma ⁽⁸⁾	Omavääring	(täissummad)
	☐ Garantiide puhul ⁽⁹⁾	Omavääring	(täissummad)
Abimeede	☐ Toetus/intressitoetus		
	☐ Laen / tagasimakstavad ettemaksud		
	☐ Garantii (kui on vastavalt komisjoni otsusele asjakohane ⁽¹⁰⁾)		
	☐ Maksusoodustus või maksuvabastus		
	☐ Riskifinantseerimise pakkumine		
	☐ Muu (palun täpsustada) Märkige, millisesse üldkategoriasse sobib abi oma mõju/funktsiooni tõttu kõige paremini: ☐ Toetus ☐ Laen ☐ Garantii ☐ Maksusoodustus ☐ Riskifinantseerimise pakkumine		
☐ ELi fondidest kaasrahastamise korral	ELi fondi(de) nimi/nimed:	Abisumma (ELi fondi kohta)	Omavääring
⁽¹⁾ NUTS – statistiliste territoriaalüksuste liigitus. Tavaliselt on märgitud 2. tasandi piirkond. ⁽²⁾ ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt a (staatus A) või c (staatus C), abi mittesaavad piirkonnad, st piirkonnad, mis ei ole regionaalabikõlblikud (staatus N). ⁽³⁾ Aluslepingu konkurentsieeskirjade ja käesoleva määruse kohaldamisel on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist. Euroopa Kohus on otsustanud, et sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitleda ühe ettevõtjana. ⁽⁴⁾ Ajavahemik, mille kestel abi andev ametiasutus saab võtta kohustuse abi andmiseks. ⁽⁵⁾ Määratakse kindlaks kooskõlas määruse artikli 2 punktiga 27. ⁽⁶⁾ NACE Rev.2 – Euroopa Ühenduse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator. Tavaliselt märgitakse sektor grupi tasandil. ⁽⁷⁾ Abikava korral: näidake abikava raames planeeritud eelarve aastane kogusumma või prognoositud saamata jääv aastane maksutulu kõigi abikava raamesse kuuluvate abimeetmete puhul. ⁽⁸⁾ Sihtotstarbelise üksikabi andmise korral: näidake abi kogusumma / kogu saamata jääv maksutulu. ⁽⁹⁾ Garantiide puhul näidake tagatavate laenude (maksimaalne) summa. ⁽¹⁰⁾ Vajaduse korral viide komisjoni otsusele, millega kiidetakse heaks brutotoetusekvalendi arvutamise meetodika, kooskõlas määruse artikli 5 lõike 2 punktiga c.			

▼M4

II OSA

esitatakse komisjoni elektroonilise teatamise süsteemi kaudu, nagu on ette nähtud artikliga 11

Näidake, millise üldise grupierandi määruse artikli alusel abimeedet rakendatakse

Põhiesmärk – Üldesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär (%) või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (täissumma)	VKEde boonused (%)
Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi (¹) (artikkel 14)	☐ Abikava	... %	... %
	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	... %	... %
Regionaalne tegevusabi (artikkel 15)	☐ Hõredalt asustatud piirkondades (artikli 15 lõige 2)	... %	... %
	☐ Väga hõredalt asustatud piirkondades (artikli 15 lõige 3)	... %	... %
	☐ Äärepoolseimates piirkondades (artikli 15 lõige 4)	... %	... %
☐ Regionaalne linnaarendusabi (artikkel 16)		... riigi vääringus	... %
VKEdele antav abi (artiklid 17–19b)	☐ VKEdele antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 17)	... %	... %
	☐ VKEdele nõustamiseks antav abi (artikkel 18)	... %	... %
	☐ VKEdele messidel osalemiseks antav abi (artikkel 19)	... %	... %
	☐ Abi selliste kulude jaoks, mida on kandnud VKEd, kes osalevad kogukonna juhitud kohaliku arengu projektides ning põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse töörühma projektides (artikkel 19a)	... %	... %
	☐ Piiratud summas abi VKEdele, kes saavad toetust kogukonna juhitud kohaliku arengu projektidest ning põllumajanduse tootlikkust ja kestlikkust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse töörühma projektidest (artikkel 19b (²))	...riigi vääringus	... %
Euroopa territoriaalse koostöö jaoks antav abi (artiklid 20–20a)	☐ Abi VKEde koostöökuludeks, mis on seotud Euroopa territoriaalse koostöö projektidega (artikkel 20)	... %	... %
	☐ Ettevõtjatele Euroopa territoriaalse koostöö projektides osalemiseks antav piiratud summas abi (artikkel 20a (³))	...riigi vääringus	... %

▼ M4

Põhieesmärk – Üldeesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär (%) või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (täissumma)	VKEde boonused (%)	
Abi VKEde juurdepääsuks rahastamisele (artiklid 21–22)	☐ Riskifinantseerimisabi (artikkel 21)	...riigi vääringus	... %	
	☐ Idufirmadele antav abi (artikkel 22)	...riigi vääringus	... %	
☐ VKEdele antav abi – VKEdele keskenduvatele alternatiivsetele kauplemisplatvormidele antav abi (artikkel 23)		... %; kui abi on idufirmale antava abi vormis; ... riigi vääringus	... %	
☐ VKEdele antav abi – esmaseks taustauuringuks antav abi (artikkel 24)		... %	... %	
Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi (artiklid 25–30)	Teadus- ja arendustegevuse projektidele antav abi (artikkel 25)	☐ Alusuuringud (artikli 25 lõike 2 punkt a)	... %	
		☐ Rakendusauuringud (artikli 25 lõike 2 punkt b)	... %	
		☐ Tootearendus (artikli 25 lõike 2 punkt c)	... %	
		☐ Teostatavusuuringud (artikli 25 lõike 2 punkt d)	... %	
	☐ Kvaliteedimärgise saanud projektidele antav abi (artikkel 25a)		...riigi vääringus	... %
	☐ Marie Skłodowska-Curie meetmetele ja Euroopa Teadusnõukogu kontseptsiooni tõestamise meetmetele antav abi (artikkel 25b)		...riigi vääringus	... %
	☐ Kaasrahastatavate teadus- ja arendusprojektidega seotud abi (artikkel 25c)		... %	... %
	☐ Meetme „Teaming” jaoks antav abi (artikkel 25d)		... %	... %
	☐ Investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule (artikkel 26)		... %	... %
	☐ Innovatsiooniklastritele antav abi (artikkel 27)		... %	... %
	☐ VKEdele antav innovatsiooniabi (artikkel 28)		... %	... %
	☐ Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi (artikkel 29)		... %	... %
	☐ Kalandus- ja vesiviljelussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi (artikkel 30)		... %	... %
☐ Koolitusabi (artikkel 31)		... %	... %	

▼ M4

Põhieesmärk – Üldeesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär (%) või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (täissumma)	VKEde boonused (%)
Ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antav abi (artiklid 32–35)	☐ Ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks palgatoetuste vormis antav abi (artikkel 32)	... %	... %
	☐ Puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi (artikkel 33)	... %	... %
	☐ Abi puudega töötajate tööhõivega kaasnevate lisakulude hüvitamiseks (artikkel 34)	... %	... %
	☐ Abi ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamisega seotud kulude hüvitamiseks (artikkel 35)	... %	... %
Keskkonnakaitseks antav abi (artiklid 36–49)	☐ Investeeringuteks ettenähtud abi, mis võimaldab ettevõtjatel teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või parandada keskkonnakaitset liidu normatiivide puudumisel (artikkel 36)	... %	... %
	☐ Investeeringuteks ettenähtud abi heiteta ja vähese heitega maanteeõidukite üldkasutatava laadimis- või tankimistaristu jaoks (artikkel 36a)	... %	... %
	☐ Investeeringuteks ettenähtud abi varaseks vastavusseviimiseks tulevaste liidu normatiividega (artikkel 37)	... %	... %
	☐ Energiatõhususe meetmesse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 38)	... %	... %
	☐ Hoonete energiatõhususe projektidesse tehtavateks investeeringuteks rahastamisvahenditena antav abi (artikkel 39)	...riigi vääringus	... %
	☐ Suure tõhususega koostootmisse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 40)	... %	... %
	☐ Taastuvallikatest toodetud energia edendamiseks tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 41)	... %	... %
	☐ Tegevusabi taastuvallikatest toodetud elektrienergia edendamiseks (artikkel 42)	... %	... %
	☐ Tegevusabi taastuvallikatest toodetud energia edendamiseks väikekäitistes (artikkel 43)	... %	... %
	☐ Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähendustena antav abi (käesoleva määruse artikkel 44)	... %	... %
	☐ Saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 45)	... %	... %
	☐ Energiatõhusale kaugküttele ja -jahutusele antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 46)	... %	... %
	☐ Jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 47)	... %	... %
	☐ Energiataristule antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 48)	... %	... %
☐ Keskkonnauringuteks antav abi (artikkel 49)	... %	... %	

▼ M4

Põhieesmärk – Üldeesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär (%) või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (täissumma)	VKEde boonused (%)	
☐ Teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi (artikkel 50)	Abi ülemmäär	... %	... %	
	Loodusõnnetuse liik	☐ maavärin ☐ laviin ☐ maalihe ☐ üleujutus ☐ tornaado ☐ orkaan ☐ vulkaanipurse ☐ metsapõleng		
	Loodusõnnetuse toimumise kuupäev	pp/kk/aaaa–pp/kk/aaaa		
☐ Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks (artikkel 51)		... %	... %	
☐ Lairiba-püsivõrgule antav abi (artikkel 52)		...riigi vääringus	... %	
☐ 4G- ja 5G-mobiilsidevõrkudele antav abi (artikkel 52a)		...riigi vääringus	... %	
☐ Üleeuroopalise digitaalse ühenduvuse taristu valdkonna ühishuviprojektidele antav abi (artikkel 52b)		...riigi vääringus	... %	
☐ Ühenduvuse vautšerid (artikkel 52c)		... %	... %	
☐ Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi (artikkel 53)		... %	... %	
☐ Abikavad audiovisuaalsete teoste puhul (artikkel 54)				
		... %	... %	
☐ Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi (artikkel 55)		... %	... %	
☐ Kohalikule taristule antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 56)		... %	... %	
☐ Piirkondlikele lennujaamadele antav abi (artikkel 56a)		... %	... %	
☐ Meresadamatele antav abi (artikkel 56b)		... %	... %	
☐ Siseveesadamatele antav abi (artikkel 56c)		... %	... %	
InvestEU fondist toetatavate finantstoodetega seotud abi (artiklid 56d–56f)	Artikkel 56e	☐ Abi üleeuroopalise digitaalse ühenduvuse taristu valdkonna ühishuviprojektidele, mida rahastatakse või mis on saanud kvaliteedimärgise määruse 2021/1153 alusel (artikli 56e lõige 2)	...riigi vääringus	... %
		☐ Lairiba-püsivõrkude investeeringuteks ettenähtud abi üksnes teatavate abikõlblike sotsiaal-majanduslike keskuste ühendamiseks (artikli 56e lõige 3)	...riigi vääringus	... %
		☐ Energiatootmisele ja energiataristule antav abi (artikli 56e lõige 4)	...riigi vääringus	... %

▼ M4

Põhieesmärk – Üldeesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär (%) või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (täissumma)	VKEde boonused (%)
	☐ Sotsiaal-, haridus-, kultuuri- ja looduspärandi taristule ja tegevusele antav abi (artikli 56e lõige 5)	...riigi vääringus	... %
	☐ Transpordile ja transporditaristutele antav abi (artikli 56e lõige 6)	...riigi vääringus	... %
	☐ Muudele taristutele antav abi (artikli 56e lõige 7)	...riigi vääringus	... %
	☐ Keskkonna- ja kliimakaitses antav abi (artikli 56e lõige 8)	...riigi vääringus	... %
	☐ Teadus- ja arendustegevuseks, innovatsiooniks ja digiüleminekuks antav abi (artikli 56e lõige 9)	...riigi vääringus	... %
	☐ VKEdele või väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele InvestEU fondist toetatava rahastamise vormis antav abi (artikli 56e lõige 10)	...riigi vääringus	... %
	☐ InvestEU fondist toetatavate vahendatud kaubanduslike finantstootetega seotud abi (artikkel 56f)	...riigi vääringus	... %

(¹) Kui abikava(de) raames antavale abile lisandub sihtotstarbeline regionaalabi, siis näidake abi osakaal nii abikava raames antava abi kui ka sihtotstarbelise üksikabi puhul.

(²) Artikli 11 lõike 1 kohaselt ei ole artikli 19b alusel antud abi puhul aruandlus kohustuslik. Seega on aruandlus sellise abi puhul üksnes vabatahtlik.

(³) Artikli 11 lõike 1 kohaselt ei ole artikli 20a alusel antud abi puhul aruandlus kohustuslik. Seega on aruandlus sellise abi puhul üksnes vabatahtlik.

III LISA

Teabe avaldamine artikli 9 lõike 1 kohaselt

Liikmesriigid loovad oma ülevaatlised riigiabi veebisaidid, kus tuleb avaldada artikli 9 lõikes 1 sätestatud teave sellisel viisil, mis tagab teabele lihtsa juurdepääsu. Teave avaldatakse (näiteks CSV- või XML-vormingus) tabeli vormis, mis võimaldab andmeid otsida, andmetest väljavõtet teha ja neid hõlpsasti internetis avaldada. Veebisaidile peavad ilma piiranguteta juurde pääsema kõik huvitatud isikud. Veebisaidile juurdepääsuks ei tohi nõuda kasutaja eelnevat registreerimist.

Iga antud abi kohta avaldatakse artikli 9 lõike 1 punkti c kohaselt järgmine teave.

- Abisaaja nimi
- Abisaaja tunnus
- Ettevõtja liik (VKE/suurettevõtja) abi andmise ajal
- Piirkond, kus abisaaja asub (NUTS 2. tasand ⁽¹⁾)
- Majandussektor NACE rühma tasandil ⁽²⁾
- Abi element (täissumma omavääringus ⁽³⁾)
- Abimeede ⁽⁴⁾ (toetus/intressitoetus, laen/tagasimakstav ettemakse/tagasimakstav toetus, garantii, maksusoodustus või -vabastus, riskifinantseerimine, muu (palun täpsustage))
- Abi andmise kuupäev:
- Abi eesmärk
- Abi andev asutus
- Artiklite 16 ja 21 kohaste kavade puhul volitatud üksuse nimi ja valitud finantsvahendajate nimed
- Abimeetme viide ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ NUTS — statistiliste territoriaalüksuste liigitus. Tavaliselt on märgitud 2. tasandi piirkond.

⁽²⁾ ► **MI** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1). ◀

⁽³⁾ ► **MI** Brutotoetusekvivalent või käesoleva määruse artikli 16, 21, 22 või 39 kohaste meetmete puhul investeeringu summa. ◀ Tegevusabi puhul võib esitada aastase abisumma abisaaja kohta. Maksustamiskavade ning artikli 16 (regionaalne linnaarenguabi) ja artikli 21 (riskifinantseerimisabi) kohaste kavade puhul võib summa esitada käesoleva määruse artikli 9 lõike 2 kohaste vahemikena.

⁽⁴⁾ Kui abi antakse mitme abimeetme kaudu, tuleb esitada abisumma iga meetme kohta eraldi.

⁽⁵⁾ Annab komisjon elektrooniliselt käesoleva määruse artikli 11 kohaselt.